

สารนิพนธ์

เรื่อง สัจคมชายเป็นใหญ่กับภาพยนตร์เรื่อง Door lock

โดย

นางสาวภัทรินทร์ ศรีสุรพันธุ์

รหัสนักศึกษา 05590635

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตร์บัณฑิต

สาขาวิชาเอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2562

ลิขสิทธิ์ของคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ชื่องานวิจัย	สังคมชายเป็นใหญ่กับภาพยนตร์เรื่อง Door lock
ชื่อผู้วิจัย	ภัทรินทร์ ศรีสุรพันธุ์ รหัสนักศึกษา 05590635
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์นาดยา อยู่คง
สาขาวิชา	เอเชียศึกษา คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
ปีการศึกษา	2562

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องสังคมชายเป็นใหญ่กับภาพยนตร์เรื่อง Door lock มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจ้องมองในสังคมชายเป็นใหญ่กับภาพยนตร์เรื่อง Door lock และเพื่อศึกษาภาพแทนของสังคมชายเป็นใหญ่กับภาพยนตร์เรื่อง Door lock โดยมีวิธีการศึกษาโดยใช้แนวคิดทางสังคมศาสตร์ดังนี้ แนวคิดสตรีนิยม แนวคิดการจ้องมอง และแนวคิดการสร้างภาพแทน มาประกอบการศึกษาและวิเคราะห์ โดยมีขอบเขตการศึกษาภายใต้เนื้อหาภาพยนตร์เรื่อง Door lock

ผลการศึกษาพบว่า การจ้องมองในสังคมชายเป็นใหญ่กับภาพยนตร์เรื่อง Door lock ตัวละครหญิงล้วนตกเป็นวัตถุแห่งการจ้องมองของตัวละครเพศชาย เพื่อตอบสนองความต้องการของเพศชาย ทำให้เกิดความรู้สึกเปลือยเปลื้องใจต่อผู้จ้อง ทั้งยังเป็นการแสดงอำนาจที่แฝงไว้ของเพศชาย กล่าวคือ เพศชายนั้นเหนือกว่าเพศหญิง ในขณะที่เพศหญิงจะเป็นเพียงวัตถุในการจ้องมองของเพศชายเท่านั้น

ภาพแทนของสังคมชายเป็นใหญ่กับภาพยนตร์เรื่อง Door lock มี 2 ภาพแทน คือ ภาพแทนความไม่เท่าเทียมทางเพศ รวมถึงความรุนแรงทางเพศที่ปรากฏทั้งในพื้นที่สาธารณะและพื้นที่ส่วนตัว และภาพแทนการทำงานของระบบชายเป็นใหญ่ที่แฝงไปด้วยความไม่เท่าเทียมทางชนชั้น แสดงถึงอำนาจสูงสุดที่เป็นของเพศชายที่เป็นชนชั้นกลาง และเพศหญิงมีอำนาจน้อยที่สุด เพศหญิงจึงถูกกดทับอำนาจจากโครงสร้างสังคมชายเป็นใหญ่

คำสำคัญ : ชายเป็นใหญ่, สังคมชายเป็นใหญ่, การจ้องมอง, ภาพแทน

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่อง “สังคมชายเป็นใหญ่กับภาพยนตร์เรื่อง Door lock“เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา 450112 การศึกษาเอกเทศ (INDEPENDENT STUDY)

งานวิจัยชิ้นนี้สามารถสำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับการกรุณาอย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์นาตยา อยู่คง อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย ที่กรุณาให้คำแนะนำและให้คำปรึกษา ตลอดจนการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง จนทำให้งานวิจัยในครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์ ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณอาจารย์อย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณครอบครัว และเพื่อนๆ ที่คอยให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ตลอดจนให้กำลังใจ ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้การศึกษาวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ผู้วิจัยหวังว่า งานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ หากมีข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาดประการใด ข้าพเจ้าก็ขออภัยไว้ ณ ที่นี้

ภัทรินทร์ ศรีสุรพันธุ์

สารบัญ

บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญ	1
1.2 วัตถุประสงค์	3
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
1.4 ขอบเขตการวิจัย	4
1.5 วิธีการศึกษา	4
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	4
1.7 ขั้นตอนการดำเนินงาน	4
1.8 แผนการเขียนเนื้อหา	5
บทที่ 2 แนวความคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 แนวความคิดทางสังคมศาสตร์	7
2.1.1 แนวความคิดสตรีนิยม	7
2.1.2 แนวความคิดการจ้องมองของ Laura Mulvey	17
2.1.3 แนวความคิดภาพแทน (Representation)	20
2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	23
2.3 กรอบการศึกษาและการวิเคราะห์	26
บทที่ 3 ข้อมูลพื้นฐานของภาพยนตร์เรื่อง Door lock	28
3.1 ข้อมูลการผลิต	29
3.1.1 ข้อมูลพื้นฐาน	29

สารบัญ(ต่อ)

3.1.2 ประเภทภาพยนตร์.....	29
3.1.3 ทีมงานและบริษัทผู้สร้าง.....	29
3.1.4 นักแสดงนำ.....	29
3.2 เค้าโครงเรื่อง.....	30
3.3 เนื้อเรื่องย่อ.....	30
3.4 ตัวละครสำคัญ.....	31
3.4.1 โจคยองมิน.....	31
3.4.2 โอฮโยจู.....	31
3.4.3 นักสืบลี.....	32
3.4.4 คิมซองโฮ.....	32
3.4.5 รองผู้อำนวยการ.....	33
3.4.6 ฮันตงฮุน.....	33
3.4.7 คิมคึจอง.....	34
3.5 ฉากและสถานที่.....	34
3.5.1 อพาร์ทเมนต์.....	35
3.5.2 ห้องโจคยองมิน.....	37
3.6 วิธีการดำเนินเรื่อง.....	37
3.6.1 การลำดับเรื่อง.....	37
3.6.2 การเริ่มต้นของเรื่อง.....	38
3.6.3 การจบของเรื่อง.....	38
3.7 สรุปท้ายบท.....	39
บทที่ 4 การจ้องมองในสังคมชายเป็นใหญ่กับภาพยนตร์เรื่อง Door lock.....	40
4.1 วิธีที่ผู้ชายจับจ้องมองผู้หญิง.....	40
4.1.1 การจ้องมองของผู้จัดการธนาคาร.....	40
4.1.2 การจ้องมองของนักสืบลี.....	41

สารบัญ(ต่อ)

4.1.3 การจ้องมองของยาม	42
4.1.4 การจ้องมองของคนโรคจิต (stalker)	43
4.1.5 การจ้องมองของรองผู้อำนวยการ.....	44
4.2 วิธีที่ผู้หญิงจับจ้องตัวเอง.....	45
4.2.2 โอไฮโอจ้องตัวเอง.....	46
4.3 วิธีที่ผู้หญิงจับจ้องมองตัวเอง.....	47
4.3.1 โอคยอนมินจ้องมองโอไฮโอ.....	47
4.3.2 โอไฮโอจ้องมองโอคยอนมิน.....	48
4.3.3 เพื่อนร่วมงานจ้องมองโอคยอนมิน	48
4.5 สรุปท้ายบท.....	49
บทที่ 5 ภาพแทนของสังคมชายเป็นใหญ่	51
5.1 ภาพแทนของสังคมชายเป็นใหญ่กับภาพยนตร์เรื่อง Door lock	51
5.1.1 ภาพแทนความไม่เท่าเทียมทางเพศ.....	52
5.1.2 ภาพแทนการทำงานในระบบชายเป็นใหญ่.....	60
5.2 ภาพยนตร์เรื่อง Door lock กับการผลิตซ้ำชายเป็นใหญ่.....	61
5.3สรุปท้ายบท.....	62
บทที่ 6 สรุปผลวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	63
6.1 สรุปผลการวิจัย	63
6.2 อภิปรายผลการวิจัย	64
6.3 ข้อเสนอแนะของผลการวิจัย	64
บรรณานุกรม	65
ประวัติย่อผู้วิจัย	66

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1	โปสเตอร์ภาพยนตร์เรื่อง Door lock.....	28
ภาพที่ 2	โจคยองมิน รับบทโดย กงฮโยจิน.....	31
ภาพที่ 3	โอสโยจู รับบทโดย คิมเยวอน.....	31
ภาพที่ 4	นักสืบลี รับบทโดย คิมซองโฮ.....	32
ภาพที่ 5	คิมซองโฮ รับบทโดย ลีซุนฮี.....	32
ภาพที่ 6	รองผู้อำนวยการ รับบทโดย คิมกวังยู.....	33
ภาพที่ 7	ฮันดงฮุน รับบทโดย ลีกาซบ.....	33
ภาพที่ 8	คิมคึจอง รับบทโดย โจบ็อกแร.....	34
ภาพที่ 9	ภาพภายในเมือง.....	34
ภาพที่ 10	ภาพย่านที่อยู่อาศัย.....	35
ภาพที่ 11	ภาพอพาร์ทเมนต์.....	35
ภาพที่ 12	ภาพอพาร์ทเมนต์(ต่อ).....	36
ภาพที่ 13	ภาพภายในซอยย่านที่อยู่อาศัย.....	36
ภาพที่ 14	ภาพภายใต้อาคารของอพาร์ทเมนต์.....	36
ภาพที่ 15	ภาพภายในอาคารของอพาร์ทเมนต์.....	37
ภาพที่ 16	ภาพการจ้องมองของผู้จัดการธนาคาร.....	41
ภาพที่ 17	ภาพการจ้องมองของนักสืบลี.....	42
ภาพที่ 18	ภาพการจ้องมองยาม.....	43
ภาพที่ 19	ภาพการจ้องมองของคนโรคจิต.....	44
ภาพที่ 20	ภาพการจ้องมองของรองผู้อำนวยการ.....	45
ภาพที่ 21	ภาพการจ้องมองของโจคยองมิน.....	46
ภาพที่ 22	ภาพการจ้องมองของโอสโยจู.....	46
ภาพที่ 23	ภาพการจ้องมองโจคยองมินมองโอสโยจู.....	47
ภาพที่ 24	ภาพการจ้องมองของโอสโยจูมองโจคยองมิน.....	48
ภาพที่ 25	ภาพการจ้องมองของเพื่อนร่วมงาน.....	49
ภาพที่ 26	ภาพความไม่เท่าเทียมทางเพศ.....	53
ภาพที่ 27	ภาพความไม่เท่าเทียมทางเพศ(ต่อ).....	54
ภาพที่ 28	ภาพความรุนแรงทางเพศ.....	55
ภาพที่ 29	ภาพความรุนแรงทางเพศ.....	56
ภาพที่ 30	ภาพความรุนแรงทางเพศ.....	56
ภาพที่ 31	ภาพความรุนแรงทางเพศ.....	57
ภาพที่ 32	ภาพความรุนแรงทางเพศ.....	57
ภาพที่ 33	ภาพความรุนแรงทางเพศ.....	58

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

ระบบชายเป็นใหญ่ หรือ ปิตาธิปไตย (Patriarchy) หมายถึงสังคมที่ผู้ชายเป็นใหญ่ มีอำนาจเหนือผู้หญิง เป็นอำนาจที่แฝงเร้นกว่าอำนาจอื่นใด คืออำนาจที่ผู้ชายโดยรวมมีเหนือผู้หญิง ครอบงำผู้หญิงไว้ให้เป็นรอง ทำให้ผู้หญิงรู้สึกว่าการกดขี่ของเพศชายนั้นเป็นสิ่งพึงปรารถนา นำภูมิใจ ทั้งนี้โดยยกย่องเชิดชูผู้หญิงที่ปฏิบัติเช่นนั้นว่า ดีงาม สูงส่ง ทรงคุณค่า ในภาพรวมมีลักษณะเป็นโครงสร้างครอบคลุม บทบาทพฤติกรรม วิธีคิด ทั้งของเพศชายเพศหญิงและเพศอื่น ๆ (พรสวรรค์ สุวรรณธาดา, 2552: 13)

นักมานุษยวิทยาบางคนเสนอว่าสังคมมนุษย์ต่าง ๆ ในระยะแรก ๆ เป็นสังคมที่มีความเสมอภาคทางเพศ (sexually egalitarian) และปรากฏการณ์ที่ชายเป็นใหญ่ (male supremacy) เกิดขึ้นพร้อมกับการเติบโตของสังคมที่มีชนชั้น (class society) และการขยายตัวเข้ามาแทรกแซงของลัทธิอาณานิคม (colonial penetration) ส่วนบางคนก็เสนอว่าการแบ่งงานกันทำระหว่างผู้ชายทำการล่าสัตว์ (male hunting) กับผู้หญิงในการเป็นแม่ (female mothering) มักจะแฝงด้วยหรือควบคู่ไปกับลักษณะชายเป็นใหญ่มาโดยตลอด เพราะฉะนั้นระบบชายเป็นใหญ่จึงมีมาตั้งแต่สมัยก่อนและเริ่มตั้งแต่สถาบันครอบครัว ตัวอย่าง ผู้ชายจะเป็นฝ่ายออกไปทำงานนอกบ้าน ส่วนผู้หญิงเป็นฝ่ายอยู่บ้านทำงานบ้านและเลี้ยงลูก ทำหน้าที่เป็นภรรยาและแม่ที่ติดตามที่สังคมสร้างกรอบไว้ การที่ผู้ชายได้ทำงาน เป็นการเพิ่มคุณค่าและความรู้ในตนเอง มีโอกาสในหน้าที่การงาน และการออกนอกบ้าน เป็นการได้พบเจอกับผู้คน สร้างสังคม สร้างความสัมพันธ์กับผู้คน ในขณะที่เดียวกัน ผู้หญิงที่เป็นฝ่ายอยู่บ้านการทำงานบ้านไม่สามารถนำทักษะที่ได้ไปต่อยอดในการทำงานข้างนอกได้ เป็นการตัดโอกาสความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน และการไม่ได้ออกไปพบเจอผู้คนเท่ากับฝ่ายชาย เป็นการขาดโอกาสในการพบปะสังคม สร้างความสัมพันธ์กับคนอื่น ๆ

ระบบชายเป็นใหญ่เป็นสาเหตุสำคัญที่สุดที่ทำให้เกิดการกดขี่ผู้หญิง เป็นระบบอำนาจทางเพศ ซึ่งผู้ชายเป็นผู้ครอบครองอำนาจสูงสุดและสิทธิประโยชน์ทางเศรษฐกิจ อุดมการณ์ชายเป็นใหญ่ถูกหล่อหลอมในสังคมผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคมจากสถาบันทางสังคมต่าง ๆ และเป็นสาเหตุของความไม่เท่าเทียม สร้างผลกระทบต่อนักหญิง เมื่อใดผู้หญิงไม่ปฏิบัติตามลักษณะ “ความเป็นหญิง” เธอจะถูกทำร้ายในลักษณะต่าง ๆ เพราะผู้หญิง ไม่ได้มีสิทธิ์เทียบเท่ากับเพศชายและอยู่ภายใต้อำนาจของฝ่ายชายนี้ ทำให้ผู้หญิงถูกลดทอนคุณค่าสิทธิ ผู้หญิงขาดโอกาสหลายด้านๆ เช่น โอกาสในการก้าวหน้าในหน้าที่การงาน โอกาสเข้าสังคมหรือการพบปะผู้คน สังคมชายเป็นใหญ่จึงเป็นหนึ่งสาเหตุที่ทำให้เกิดการกดขี่ทางเพศและเกิดปัญหาความไม่เท่าเทียมทางเพศ ทำให้ผู้หญิงต้องการเรียกร้องสิทธิ์ให้ผู้หญิงนั้นมีความเท่าเทียมกับผู้ชาย

ประเทศเกาหลีใต้ก็เป็นประเทศหนึ่งที่มีสังคมชายเป็นใหญ่และมีการต่อสู้กับปัญหาความไม่เท่าเทียมทางเพศมานาน โดยปัญหานี้ยังมีมาอยู่เรื่อย ๆ ในปัจจุบันมีหนังสือเล่มหนึ่งชื่อว่า “คิมจียอง เกิดปี82” ที่เขียนโดยผู้หญิงเกาหลีใต้ กำลังเป็นที่นิยมและได้รับกระแสตอบรับมากมายจากคนเกาหลีใต้ในปัจจุบัน หนังสือเรื่องนี้เนื้อหาเกี่ยวข้องกับผู้หญิงเกาหลีใต้ในสังคมชายเป็นใหญ่ โดยถ่ายทอดเรื่องราวผ่านตัวละครหลักคนหนึ่งที่เป็นผู้หญิงชื่อว่า คิมจียอง เธอเกิดในปี1982 ซึ่งเป็นปีที่ครอบครัวมักจะตั้งชื่อลูกสาวว่าคิมจียอง ชื่อตัวละครคิมจียองในเรื่องนี้จึงเปรียบเหมือนกับหญิงสาวทุกคนในเกาหลีใต้ และเรื่องราวในเรื่องที่คิมจียองได้รับก็เปรียบเหมือนกับสิ่งที่ผู้หญิงเกาหลีใต้ทุกคนต่างเคยต้องเผชิญ หนังสือเล่มนี้ได้รับความโด่งดังเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะในหมู่ผู้หญิง เนื่องจากเรื่องราวที่ถ่ายทอดออกมาในหนังสือเล่มนี้สะท้อนกับความเป็นจริงในสังคมที่ผู้หญิงจะต้องเผชิญ เช่น การที่ครอบครัวไม่ตั้งใจเมื่อเธอเกิดมาเป็นเพศหญิง การถูกกีดกันในการเข้าทำงานเพียงเพราะเป็นเพศหญิง หรือการโดนสัมภาษณ์งานว่าจะยอมรับได้ไหมหากโดนลวนลามในที่ทำงาน ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นลักษณะหนึ่งของการกดขี่ทางเพศ หนังสือเล่มนี้จึงเป็นการแสดงถึงวัฒนธรรมสังคมชายเป็นใหญ่และแสดงถึงลักษณะการกดขี่ทางเพศที่ผู้หญิงเกาหลีใต้จะต้องเผชิญ ซึ่งไม่เพียงแต่เป็นที่นิยมในเกาหลีใต้เท่านั้น ผู้หญิงและคนทั่วโลกก็ให้ความสนใจกับหนังสือเล่มนี้เช่นกัน เพราะในปัจจุบันหนังสือเรื่อง “คิมจียอง เกิดปี82” ได้รับการตีพิมพ์ใน 16 ประเทศทั่วโลกรวมถึงประเทศไทย จนกระทั่งหนังสือเล่มนี้ได้รับนำไปทำเป็นภาพยนตร์ในที่สุด ซึ่งจะออกฉายในปลายปี2019นี้ นำแสดงโดยกงยู และจองยูมี โดยมีชื่อภาพยนตร์อย่างไม่เป็นทางการว่า Kim Jiyong, Born 1982

ยังมีสื่ออีกประเภทหนึ่ง ที่ถ่ายทอดเรื่องราวของความเป็นหญิงในสังคมชายเป็นใหญ่ นั่นคือสื่อภาพยนตร์จากเรื่องเรื่อง door lock หรือชื่อภาษาไทย “ห้องหลอนปริศนา” เป็นภาพยนตร์ประเภทกระตุกขวัญและแนวชีวิต ผลงานจากประเทศเกาหลีใต้ ที่มีความยาวทั้งหมด 1ชั่วโมง42นาที เปิดตัวเมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2561 ผู้กำกับคือ อีควอน นำแสดงโดย กงฮโยจิน คิมเยวอน คิมซองโอ เรื่องราวของหญิงสาวคนหนึ่งชื่อ โจคยองมินเป็นพนักงานธนาคารแห่งหนึ่ง เธออาศัยในอพาร์ทเมนท์แห่งหนึ่งที่เธอเชื่อว่าเป็นย่านที่ปลอดภัยที่สุด วันหนึ่งที่เธอกลับเข้าห้อง เธอได้ค้นพบว่ามีคนพยายามปลดล็อกประตูเข้าห้องที่ด้านหน้าประตูของเธอ และต่อมาหลาย ๆ ครั้งก็มีการพยายามเข้ามาในห้องของคนแปลกหน้า เธอตัดสินใจแจ้งตำรวจตั้งแต่วินาทีแรก แต่ตำรวจกลับมองเป็นเรื่องธรรมดา และไม่ได้พยายามช่วยเธอนัก ตลอดเนื้อเรื่องโจคยองมินรู้สึกถึงความไม่ปลอดภัยจากผู้ชายรอบกาย ตั้งแต่ เพื่อนร่วมงานที่เป็นผู้จัดการของที่ทำงานเธอ ยามคนเฝ้าหอ หรือแม้กระทั่งตำรวจที่ไม่เคยจะพยายามช่วยเหลือ แต่ที่หนักที่สุดคือลูกค้าเธอจากที่ทำงานที่พยายามจะจีบเธอ และได้ก่อเหตุเธอตามที่ต่าง ๆ ซึ่งต่อมาเรียกได้ว่าเป็น stalker หรือชายโรคจิต ซึ่งโจคยองมินต้องอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ต้องคอยระแวดระวังชีวิตตนเองอยู่เสมอ ปัญหาที่ผู้ชายพยายามบุกรุกห้องเธอกลายเป็นเรื่องที่ไม่สำคัญกับ

ตำรวจ และในอีกหลายเรื่องๆที่ไม่ว่าจะเกิดเหตุการณ์แยๆหรือเรื่องไม่ดีกับเธอเพียงใด เธอก็จะถามมองว่าเป็นคนผิด เพียงเพราะเป็นเพศหญิง

ทุกสังคมในโลกล้วนเป็นสังคมชายเป็นใหญ่และมีอารยธรรมเหยียดหรือเกลียดผู้หญิง ผู้ชายโดยรวม ๆ ทำให้ผู้หญิงมีสภาพเป็นเหยื่อ ผู้ชายดูผลงานของผู้หญิงไปใช้ และปฏิเสธอำนาจทางเศรษฐกิจของผู้หญิง คุณลักษณะต่าง ๆ ของความเป็นหญิงไม่ว่าทั้งที่เป็นด้านบวก เช่น เรื่องความอ่อนโยน การดูแลเอาใจใส่ หรือเป็นด้านลบ เช่น การอิจฉาริษยา ล้วนเป็นสิ่งที่ระบบชายเป็นใหญ่สร้างขึ้นทั้งสิ้น ระบบชายเป็นใหญ่ได้ประกาศถึงวัฒนธรรมของผู้ชายที่เป็นหลัก และถ้าคุณลักษณะใดที่แตกต่างจากคุณค่าที่วัฒนธรรมนั้นให้ไว้ จะถูกมองว่าเป็นวัฒนธรรมที่ด้อยหรือถูกมองในเชิงลบ ระบบชายเป็นใหญ่ได้สร้างภาพผู้หญิงปลอม ๆ ขึ้น หล่อหลอมให้ผู้หญิงเป็นไปตามความต้องการของผู้ชาย ภาษาและมายาคติของชายเป็นใหญ่ในทุกระดับได้สร้างมลพิษแก่จิตใจ จิตวิญญาณและร่างกายของผู้หญิง (อ้างอิง : แมรี่ คัลลี)

ภาพยนตร์ดังกล่าวได้แสดงถึงสังคมชายเป็นใหญ่ ที่ผู้ชายเป็นผู้แสดงอำนาจครอบงำผู้หญิงในสังคม และผู้หญิงก็ต้องอยู่ภายใต้อำนาจของผู้ชาย ทำให้ผู้หญิงเป็นฝ่ายรองและโดนกดขี่จากผู้ชาย สิ่งเหล่านี้จึงเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาความไม่เท่าเทียมทางเพศและการกดขี่ทางเพศในที่สุด ผู้วิจัยต้องการศึกษาสังคมชายเป็นใหญ่ที่ปรากฏในภาพยนตร์เรื่องนี้ โดยนำแนวคิดสตรีนิยม แนวคิดการจ้องมอง และแนวคิดการสร้างภาพแทนมาศึกษาผ่านตัวละครและเนื้อหาในเรื่องที่ปรากฏ เพื่อให้ทราบสังคมชายเป็นใหญ่มากขึ้น โดยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 คือ เพื่อให้ทราบการจ้องมองในสังคมชายเป็นใหญ่ วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 และเพื่อให้ทราบภาพแทนของสังคมชายเป็นใหญ่

1.2 วัตถุประสงค์

- 1.2.1 เพื่อศึกษาการจ้องมองในสังคมชายเป็นใหญ่กับภาพยนตร์เรื่อง Door lock
- 1.2.2 เพื่อศึกษาภาพแทนของสังคมชายเป็นใหญ่กับภาพยนตร์เรื่อง Door lock

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.3.1 ได้ความรู้เรื่องการจ้องมองในของสังคมชายเป็นใหญ่
- 1.3.2 ได้ความรู้เรื่องภาพแทนของสังคมชายเป็นใหญ่
- 1.3.3 ได้ฝึกทักษะการค้นคว้าและการคิดวิเคราะห์ข้อมูล

1.4 ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยเรื่องสังคมชายเป็นใหญ่กับภาพยนตร์เรื่อง Door lock มีขอบเขตการศึกษาคือ ศึกษาภาพยนตร์เกาหลีเรื่อง door lock หรือชื่อภาษาไทย “ห้องหลอนปริศนา” จากเว็บไซต์ www.viu.com หรือแอปพลิเคชัน VIU มีความยาวทั้งหมด 1 ชั่วโมง 42 นาที โดยศึกษาลักษณะสังคมชายเป็นใหญ่ในภาพยนตร์ดังกล่าวโดยใช้แนวความคิดสตรีนิยม การจ้องมอง และภาพแทนมาศึกษา

1.5 วิธีการศึกษา

งานวิจัยเรื่องสังคมชายเป็นใหญ่กับภาพยนตร์เรื่อง Door lock มีวิธีการศึกษาวิจัย ดังนี้

1.5.1 เก็บข้อมูลโดยใช้แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ จากการชมภาพยนตร์เรื่อง door lock หรือ ห้องหลอนปริศนา ทางแอปพลิเคชัน viu

1.5.2 เก็บข้อมูลโดยใช้แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ จากการอ่านหนังสือ วารสาร เอกสารทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ งานวิจัย และสืบค้นข้อมูลจากเว็บไซต์ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องสังคมชายเป็นใหญ่

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

ปิตาธิปไตย(Patriarchy) หรือระบบชายเป็นใหญ่ หมายถึงสังคมที่ผู้ชายเป็นใหญ่ มีอำนาจเหนือผู้หญิง เป็นอำนาจที่แฝงเร้นกว่าอำนาจอื่นใด คืออำนาจที่ผู้ชายโดยรวมมีเหนือผู้หญิง ครอบงำผู้หญิงไว้ให้เป็นรอง

1.7 ขั้นตอนการดำเนินงาน

การวิจัยเรื่องสังคมชายเป็นใหญ่กับภาพยนตร์เรื่อง Door lock มีขั้นตอนการดำเนินงานดังต่อไปนี้

- 1.7.1 วางแผนและตั้งขอบเขตของการทำงานวิจัย
- 1.7.2 ค้นคว้าเอกสารและงานวิจัย รวมถึงเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
- 1.7.3 ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล
- 1.7.4 รวบรวมและเรียบเรียงข้อมูล จัดเรียงในรูปแบบวิจัย

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินงาน 9 เดือน								
	ก.ค. 62	ส.ค. 62	ก.ย. 62	ต.ค. 62	พ.ย. 62	ธ.ค. 62	ม.ค. 63	ก.พ. 63	มี.ค. 63
1. ทบทวน วรรณกรรม	←→								
2. ดำเนินการวิจัย			←→						
3. วิเคราะห์ข้อมูล					←→				
4. อภิปรายผล							←→		
5. จัดทำรายงาน การวิจัย									←→

1.8 แผนการเขียนเนื้อหา

งานวิจัยเรื่อง สังคมชายเป็นใหญ่กับภาพยนตร์เรื่อง Door lock มีเนื้อหารวม 6 บท ดังนี้

บทที่ 1 บทนำ

- 1.1 ที่มาและความสำคัญ
- 1.2 วัตถุประสงค์
- 1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ
- 1.4 ขอบเขตการวิจัย
- 1.5 วิธีการศึกษาวิจัย
- 1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ
- 1.7 แผนการดำเนินงาน
- 1.8 แผนการเขียนเนื้อหา

บทที่ 2 ทบทวนแนวความคิดและงานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

- 2.1 แนวความคิดที่เกี่ยวข้อง
 - 2.1.1 แนวความคิดสตรีนิยม
 - 2.1.2 แนวความคิดการจ้องมองของ Laura Mulvey
 - 2.1.3 แนวความคิดภาพแทน
- 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 2.2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชายเป็นใหญ่กับสื่อ

2.3 กรอบการศึกษาและการวิเคราะห์

บทที่ 3 ข้อมูลพื้นฐานของภาพยนตร์เรื่อง Door lock

- 3.1 ข้อมูลการผลิต
- 3.2 เค้าโครงเรื่อง
- 3.3 เนื้อเรื่องย่อ
- 3.4 ตัวละครสำคัญ
- 3.5 ฉากและสถานที่
- 3.6 วิธีการดำเนินเรื่อง
- 3.7 สรุปท้ายบท

บทที่ 4 การจ้องมองในสังคมชายเป็นใหญ่กับภาพยนตร์เรื่อง Door lock

- 4.1 วิธีที่ผู้ชายจับจ้องมองผู้หญิง
- 4.2 วิธีที่ผู้หญิงจับจ้องดูตัวเอง
- 4.3 วิธีที่ผู้หญิงจับจ้องมองตัวเอง
- 4.4 สรุปท้ายบท

บทที่ 5 ภาพแทนของสังคมชายเป็นใหญ่กับภาพยนตร์เรื่อง Door lock

- 5.1 ภาพแทนของสังคมชายเป็นใหญ่
 - 5.1.1 ภาพแทนความไม่เท่าเทียมทางเพศ
 - 5.1.2 ภาพแทนการทำงานในระบบชายเป็นใหญ่
- 5.2 ภาพยนตร์เรื่อง Door lock กับการผลิตซ้ำชายเป็นใหญ่
- 5.3 สรุปท้ายบท

บทที่ 6 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

- 6.1 สรุปผลการวิจัย
- 6.2 อภิปรายผลการวิจัย
- 6.3 ข้อเสนอแนะของผลการวิจัย

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่อง สังคมชายเป็นใหญ่กับภาพยนตร์เรื่อง Door lock มีการทบทวนแนวความคิดทางสังคมศาสตร์และงานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ดังนี้

2.1 แนวความคิดทางสังคมศาสตร์

2.1.1 แนวความคิดสตรีนิยม

2.1.2 แนวความคิดการจ้องมองของ Laura Mulvey

2.1.3 แนวความคิดภาพแทน

2.2 งานศึกษาที่เกี่ยวข้องงานวิจัย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องสื่อกับความเป็นเพศ

2.3 กรอบการศึกษาและการวิเคราะห์

2.1 แนวความคิดทางสังคมศาสตร์

2.1.1 แนวความคิดสตรีนิยม

สตรีนิยมเป็นกลุ่มแนวความคิดที่สร้างขึ้นมาเพื่ออธิบายปรากฏการณ์ความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างหญิงและชาย ซึ่งจะมีกลุ่มสตรีนิยมหลากหลาย แต่ละแนวความคิดจะมีการอธิบายความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างหญิงและชายแตกต่างกันออกไป

สตรีนิยมสายเสรีนิยม

การพัฒนาแนวคิดเสรีนิยมในคริสต์วรรษที่ 18 เกิดขึ้นจากกลุ่มที่ต่อต้านกลุ่มกระฎุมพี และพวกศักดินา ภายใต้ระบบศักดินา ฐานะสังคมถูกกำหนดมาแต่กำเนิด แนวคิดเสรีนิยมยืนยันว่าฐานะทางสังคมควรจะถูกกำหนดโดยความสามารถและทักษะของปัจเจกบุคคล และวัดโดยความสำเร็จของบุคคลในการแข่งขันกับบุคคลอื่น ซึ่งสตรีนิยมสายเสรีนิยมถือว่าเป็นสำนักคิดแรก และถูกมองว่าเป็นแนวคิดกระแสหลักของสตรีนิยม เพราะคนส่วนใหญ่จะคุ้นเคยกับแนวคิดนี้ สตรีนิยมสายเสรีนิยมได้รับอิทธิพลอย่างสูงจากแนวคิดเสรีนิยมที่ให้ความสำคัญกับความเท่าเทียมกันของมนุษย์โดยเฉพาะในทางกฎหมายให้ความสำคัญต่อปัจเจกนิยมที่มีเหตุผลทำให้นักสตรีนิยมในแนวนี้มักเรียกร้องให้ผู้หญิงเปลี่ยนแปลงตนเองให้เป็นคนมีเหตุผลปรับปรุงตัวเองให้เหมือนกับผู้ชาย เช่นต้องไม่ใช้อารมณ์ ไม่แสดงความอ่อนแอ และเชื่อว่าผู้หญิงและผู้ชายไม่มีความแตกต่างกัน เป็นมนุษย์เหมือนกัน

ดังนั้นผู้หญิงควรมีโอกาสที่จะทำทุกอย่างให้ได้เหมือนผู้ชาย เรียกร้องให้ผู้หญิงมีโอกาที่เท่าเทียมในการแข่งขันภายในระบบสังคมที่เป็นอยู่ โดยเฉพาะในปริมณฑลสาธารณะ ให้ความสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงทางกฎหมาย ท่างการเมือง เพื่อสิทธิของปัจเจกบุคคลในการแข่งขันในตลาดสาธารณะ เพราะเชื่อว่าถ้าผู้หญิงมีโอกาที่เท่าเทียมแล้ว ผู้หญิงจะเป็นเหมือนผู้ชายได้ทุกอย่าง การต่อสู้หลักของสตรีนิยมสายนี้คือ การต่อสู้ผ่านทางการแก้ไขกฎหมายหรือการแก้ไขในแนวสังคมสงเคราะห์ ไม่ให้ความสำคัญกับการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงที่โครงสร้างสังคม นักสตรีนิยมสายเสรีนิยมถูกวิจารณ์ค่อนข้างมาก โดยเฉพาะการให้ความสำคัญเฉพาะประเด็นของกฎหมาย เพราะความด้อยโอกาสของผู้หญิงหลายประการไม่สามารถแก้ไขผ่านทางการแก้ไขกฎหมาย เช่น ไม่มีกฎหมายใดระบุว่าผู้หญิงต้องเป็นหลักในการดูแลลูก แต่ผู้หญิงก็ต้องทำแม้ว่าอาจจะไม่ต้องการทำ (Eisenstein, 1981 อ้างในเย็นจิตรถิ่นขาม, 2555: ออนไลน์)

ดังนั้น สตรีนิยมสายเสรีนิยมคือ ความไม่เท่าเทียมระหว่างหญิงชาย การที่ผู้หญิงไม่มีบทบาททางเศรษฐกิจและการเมืองเท่าเทียมกับผู้ชาย ซึ่งเป็นการกดขี่ในพื้นที่สาธารณะ เนื่องจากสังคมเป็นผู้สร้างเพศสภาพให้ผู้หญิงทำงานบ้าน ไม่เปิดโอกาสให้ผู้หญิงมีการศึกษา และบทบาททางเศรษฐกิจ

สาเหตุของความไม่เท่าเทียม

1. ปัจจัยทางสังคม บทบาทที่สังคมมอบหมายให้กับผู้หญิง คืองานบ้าน
2. การไม่มีบทบาททางเศรษฐกิจที่จะทำให้ผู้หญิงพึ่งพาตนเองได้

วิธีแก้ไขปัญหา

1. การเปิดพื้นที่สาธารณะให้กับผู้หญิง
2. ผู้หญิงต้องเข้าไปมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจ
3. ผู้หญิงจะต้องเปลี่ยนแปลงเพศภาวะ ส่วนผู้ชายไม่ต้องเปลี่ยนแปลง
4. การเปลี่ยนแปลงแบบปฏิรูปมากกว่าการปฏิวัติ

สตรีนิยมสายมาร์กซิสต์

เป็นอีกแนวคิดหนึ่งเกิดขึ้นในช่วงต้นทศวรรษที่ 1970 ได้รับอิทธิพลทางความคิดของคาร์ล มาร์กซ และเฟรดเดอริก เองเงิลส์ (Frederick Engels) โดยเชื่อว่าการกดขี่ที่ผู้หญิงได้รับเป็นผลจากระบบเศรษฐกิจที่ไม่เป็นธรรม โดยเฉพาะในระบบการผลิตแบบทุนนิยม สตรีนิยมสายนี้เชื่อว่าระบบทุนนิยมอุตสาหกรรมทำให้เกิดการแบ่งการทำงานออกเป็นงานบ้านที่ถือว่าเป็นงานที่ไม่ก่อให้เกิดผลผลิตไม่มีคุณค่าและไม่มีค่าตอบแทน และงานนอกบ้านซึ่งเป็นงานที่ก่อให้เกิดผลผลิตมีค่าตอบแทน ระบบทุนนิยมพยายามที่จะให้เก็บผู้หญิงไว้ทำงานบ้านการกระทำเช่นนี้ถือว่าเป็นประโยชน์ต่อทุนนิยมเพราะผู้ชายสามารถทำงานได้อย่างเต็มที่โดยไม่เสียเวลาในการทำงานบ้านหรือทำอาหารและนายทุนไม่จำเป็นต้องจ่ายค่าแรงงานสูงขึ้นเพื่อนำมาจ่ายให้กับคนทำงานบ้านเพราะมีผู้หญิงหรือภรรยาทำให้ฟรีอยู่แล้ว ในกรณีที่ผู้หญิงได้มีโอกาสทำงานนอกบ้านภายใต้ระบบทุนนิยมที่เป็นอยู่ งานที่ผู้หญิงส่วนใหญ่ทำถูกถือว่าเป็น "งานของผู้หญิง" เช่นงานพยาบาล งานเย็บผ้า งานเลขานุการ ซึ่งเชื่อว่าเป็นงานที่คล้ายคลึงกับงานที่ผู้หญิงทำที่บ้าน จึงทำให้งานเหล่านั้นได้รับค่าตอบแทนต่ำเมื่อเทียบกับงานที่ผู้ชายส่วนใหญ่ทำ เพราะงานบ้านถูกตัดสินว่าเป็นค่าที่ไม่มีคุณค่าในระบบทุนนิยม ระบบเศรษฐกิจ โดยเฉพาะเศรษฐกิจแบบทุนนิยมจึง ถือเป็นสาเหตุที่สำคัญที่สุดของความเป็นรองของผู้หญิง ดังนั้น การต่อสู้ของผู้หญิงสำหรับสตรีนิยมสายนี้คือต้องเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจที่ไม่เป็นธรรมที่เป็นอยู่ การเสนอตั้งกล่าวทำให้สตรีนิยมสายมาร์กซิสต์ถูกวิจารณ์ว่ามองไม่เห็นการกดขี่ผู้หญิงในรูปแบบอื่น ๆ ที่สำคัญ เช่น การกดขี่ที่ผู้หญิงได้รับในโลกส่วนตัวหรือภายในครอบครัว มองไม่เห็นว่าการกดขี่ผู้หญิงมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างจากการกดขี่ทางชนชั้น

สตรีนิยมสายถอนรากถอนโคน

สำนักคิดสตรีนิยมสายถอนรากถอนโคนเสนอว่าการกดขี่ผู้หญิงเกิดขึ้นเพราะเธอเป็นผู้หญิง กล่าวคือผู้หญิงถูกกดขี่เพราะเพศของเธอ และยังเสนอว่าการกดขี่ทางเพศเป็นรูปแบบที่เป็นพื้นฐานและเป็นการกดขี่แรกของการกดขี่ต่าง ๆ ในสังคม (Beasley อ้างแล้ว)

เคต มิลเล็ท (อ้างโดย วารุณี, 2558) นักสตรีนิยมบุคคลสำคัญของแนวคิดนี้ เขียนหนังสือชื่อ Sexual Politics งานชิ้นนี้ถูกกล่าวถึงอย่างกว้างขวางใน Sexual Politics (1971) มิลเล็ทเสนอว่าการเมืองหมายถึงความสัมพันธ์ของโครงสร้างอำนาจ การที่คนกลุ่มหนึ่งถูกควบคุมจากคนอีกกลุ่มหนึ่ง เพราะฉะนั้น การเมืองทางเพศ (Sexual politics) คือการที่ผู้ชายมีอำนาจเหนือผู้หญิงและสามารถควบคุมผู้หญิงให้อยู่ภายใต้ความต้องการของผู้ชาย ทุก ๆ เส้นทางของอำนาจภายในสังคมอยู่ในมือของผู้ชายทั้งหมดอย่างสมบูรณ์ และนั่นคือระบบชายเป็นใหญ่ (patriarchy) การยอมรับของสังคมต่อความสัมพันธ์ทางเพศที่เหลื่อมล้ำทางอำนาจเช่นนี้เกิดขึ้น “ผ่านทาง ‘กระบวนการขัดเกลาทางสังคม’

ของทั้งสองเพศ ไปสู่การเมืองแบบชายเป็นใหญ่ในส่วนที่เกี่ยวกับ บุคลิกลักษณะ บทบาทและ สถานภาพ”

กลุ่มที่ครอบงำในสังคม (ผู้ชาย) จะเป็นผู้กำหนดความเป็นผู้ชายและความเป็นผู้หญิงตามค่านิยม และความต้องการของตน ซึ่งมีผลต่อบทบาทที่แต่ละฝ่ายต้องกระทำ และมีผลต่อสถานภาพที่ตามมา เช่น ความเป็นผู้หญิงหมายถึงความอ่อนแอ ไม่กล้าตัดสินใจ ชอบใช้อารมณ์ไม่มีเหตุผล เพราะฉะนั้น ผู้หญิงจึงไม่สามารถเป็นผู้นำในระดับต่าง ๆ ได้ผู้หญิงอยู่ในสถานะที่เป็นรองเสมอมา ในทางเศรษฐกิจ ผู้หญิงจะทำงานที่มีเกียรติทางอาชีพน้อยกว่าและได้รับค่าตอบแทนต่ำกว่า แม้ว่าทางการศึกษาใน สังคมตะวันตกผู้หญิงได้รับโอกาสทางการศึกษาเท่าเทียมผู้ชายแล้วแต่ยังมีการแบ่งเป็นวิชาของ “ผู้หญิง” เช่น สาขามนุษยศาสตร์ วิชาของ “ผู้ชาย” เช่น วิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ ซึ่งมีผลต่อ เกียรติและค่าตอบแทนที่ตามมาภายหลัง กล่าวโดยรวมคือ “ความมีอำนาจสูงสุดของผู้ชาย.. ถึงที่สุด แล้วไม่ได้อยู่ที่ความแข็งแรงทางสรีระ แต่อยู่ที่การยอมรับระบบค่านิยมซึ่งไม่ใช่เรื่องทางชีวะ”

ความแตกต่างระหว่างเพศที่เข้าใจกัน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องบทบาทที่สำคัญหรือบุคลิกลักษณะ มี รากฐานมาจากวัฒนธรรมมากกว่าชีวภาพ วัฒนธรรมดังกล่าวคือ วัฒนธรรมของระบบชายเป็นใหญ่ และถ้าเมื่อใดผู้หญิงไม่ปฏิบัติตามลักษณะ “ความเป็นหญิง” เธอจะถูกทำร้ายในลักษณะต่าง ๆ เพราะฉะนั้นสิ่งที่มีผลเสียดลบคือ ต้นเหตุของการกดขี่ผู้หญิงอยู่ที่ระบบชายเป็นใหญ่ และเป็นต้นเหตุที่ สำคัญกว่าระบบชนชั้นเพราะมีความเป็นสากล เป็นปรากฏการณ์ที่มีระยะเวลายาวนาน และมีพลัง มากกว่าระบบชนชั้น เพราะระบบชายเป็นใหญ่ทำให้ความสัมพันธ์ที่เป็นรองของผู้หญิงเป็นเรื่องของ ธรรมชาติ นอกจากนี้เธอยังกล่าวว่า การที่ผู้หญิงต้องพึ่งพิงทางเศรษฐกิจต่อผู้ชาย

ทำให้ความเป็นชนชั้นหนึ่งชนชั้นใดที่ถาวรหรือแน่นอนของผู้หญิงเกิดขึ้นน้อยกว่าผู้ชาย ในขณะที่ ระบบชายเป็นใหญ่สามารถแทรกซึมผ่านการแบ่งแยกทางชนชั้น ความแตกต่างของสังคมและยุคสมัย ต่าง ๆ ทางประวัติศาสตร์ การที่มีผลเสียดลบว่าระบบชายเป็นใหญ่เป็นพื้นฐานหลักที่ก่อให้เกิดการกดขี่ ทางเพศและเป็นพื้นฐานที่สำคัญกว่าชนชั้น ถือว่าเป็นการปฏิเสธแนวคิดมาร์กซิสต์ทั้งหมดที่เสนอใน เรื่องการกดขี่ผู้หญิง

มีผลเสียดลบที่ถึงความสัมพันธ์ที่เหนียวแน่นระหว่างระบบชายเป็นใหญ่กับสถาบันต่าง ๆ ทาง สังคม เช่น ศาสนา การศึกษา หรือในนิยายปรัมปรา เธอมองว่าสถาบันหลักของระบบชายเป็นใหญ่คือ ครอบครัว ครอบครัวเป็นตัวกลางระหว่างปัจเจกบุคคลกับสังคมทำหน้าที่สนับสนุนให้สมาชิกใน ครอบครัวปรับและปฏิบัติตามอุดมการณ์ชายเป็นใหญ่ ครอบครัวมีสภาพเสมือนหน่วยของรัฐชายเป็น ใหญ่ซึ่งปกครองพลเมืองผ่านทางหัวหน้าครอบครัว “ครอบครัวเป็นหน่วยชายเป็นใหญ่ภายในสังคม ชายเป็นใหญ่” นอกจากครอบครัวแล้ว บทบาทและบุคลิกลักษณะทางเพศที่ถูกสร้างขึ้นโดยระบบชาย เป็นใหญ่ ยังถูกเสริมให้แข็งแกร่งโดยกลุ่มเพื่อนโรงเรียนและสื่อต่าง ๆ

ในขณะที่ สตรีนิยมสายเสรีนิยมหรือสายมาร์กซิสต์พยายามเสนอว่า ผู้หญิงและผู้ชายไม่มีความแตกต่างกันและต้องพยายามทำให้แตกต่างกัน มิลเล็ทกลับยอมรับในความแตกต่างกันระหว่างผู้หญิงกับผู้ชาย “เพราะว่าสถานการณ์แวดล้อมทางสังคมผู้ชายและผู้หญิงเป็นวัฒนธรรมสองวัฒนธรรมจริง ๆ และประสบการณ์ชีวิตของพวกเขาที่แตกต่างกัน” แนวคิดของมิลเล็ทถือว่าเป็นหนึ่งในทฤษฎีแรก ๆ ที่พยายามอย่างจริงจังที่จะทำความเข้าใจต่อธรรมชาติของการกดขี่ผู้หญิงที่มีลักษณะเฉพาะและยังส่งสัญญาณของการไม่ยอมให้มีการกดขี่ผู้หญิงถูกวิเคราะห์อย่างง่าย ๆ หรือให้เข้าไปอยู่เป็นส่วนย่อยในการวิเคราะห์ของชนชั้นที่ซับซ้อน ดังเช่นที่ปรากฏในแนวคิดแบบมาร์กซิสต์

ชูลามิธ ไฟร์สโตน (Shulamith Firestone) นักสตรีนิยมสายถอนรากถอนโคนที่มีการกล่าวถึงมากอีกผู้หนึ่ง งานเขียนของเธอ The Dialectic of Sex: The Case for Feminist Revolution ตีพิมพ์ออกมาในระยะใกล้เคียงกับงานของมิลเล็ท และถูกตีพิมพ์ซ้ำอีกหลายครั้ง ไฟร์สโตนเป็นผู้ก่อตั้งขบวนการปลดปล่อยผู้หญิง (Women's Liberation Movement) ใน The Dialectic of Sex (1972) เธอเสนอว่า ในสังคมมีการแบ่งชนชั้นโดยมีฐานอยู่ที่เพศหรือเป็นชนชั้นทางเพศ (Sex class) ไฟร์สโตนวิจารณ์มาร์กซ์และเองเกลส์ว่าทั้งคู่ผิดพลาดที่พยายามอธิบายการกดขี่ของผู้หญิงเช่นเดียวกับการอธิบายเศรษฐกิจ และพยายามบีบให้สตรีนิยมเข้าไปอยู่ในกรอบมาร์กซิสต์ เพราะในความเป็นจริง ชนชั้นทางเพศเกิดขึ้นโดยตรงจากความเป็นจริงทางชีวภาพ ผู้ชายและผู้หญิงถูกสร้างมาให้แตกต่างกันและได้รับสิทธิประโยชน์ที่ไม่เท่าเทียมกัน ความแตกต่างนี้ โดยตัวของมันเองไม่จำเป็นที่ทำให้เกิดการพัฒนาระบบชนชั้น.... [แต่] ความแตกต่างของหน้าที่ การสืบพันธุ์ [ของทั้งสองเพศ] ทำให้เกิด

ไฟร์สโตนเสนอว่าหน้าที่ในทางการสืบพันธุ์ของผู้หญิงและผู้ชายทำให้เกิดการกระจายอำนาจที่ไม่เท่าเทียมกัน การที่ผู้หญิงต้องมีเลือดออกในทุกลเดือนหรือมีรอบเดือน การคลอดลูกที่เจ็บปวด การให้นมหรือเลี้ยงลูก ทำให้ผู้หญิงต้องพึ่งพิงผู้ชายเพื่อการมีชีวิตรอด นอกจากนี้การที่ผู้หญิงซึ่งเป็นครึ่งหนึ่งของเผ่าพันธุ์มนุษย์ต้องให้กำเนิดและเลี้ยงดูเด็ก ทำให้ผู้หญิงมีสภาพเป็นชนชั้นทาสที่ต้องรักษาไว้ซึ่งเผ่าพันธุ์ เพื่อให้อิสระแก่มนุษย์อีกครั้งหนึ่ง (ผู้ชาย) ได้อยู่ในโลกของธุรกิจ และในระยะต่อมาหน้าที่การสืบพันธุ์ของผู้หญิงได้ถูกทำให้กลายเป็นสถาบันเพื่อผลประโยชน์ของผู้ชาย เพราะฉะนั้นทางออกที่จะทำลายระบบที่ผู้หญิงต้องพึ่งพิงผู้ชาย หรือระบบชนชั้นทางเพศ คือการควบคุมการเจริญพันธุ์โดยอาศัยเทคโนโลยีเข้าช่วย

เนื่องจากมองว่าการทำหน้าที่สืบพันธุ์ของผู้หญิง เป็นสาเหตุทำให้เกิดความเป็นรองของผู้หญิง เพราะฉะนั้นไฟร์สโตนจึงเสนอว่าทางออกคือ ผู้หญิงต้องเลิกทำหน้าที่สืบพันธุ์ และใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการผลิตสมาชิกใหม่ของสังคมแทนผู้หญิง ซึ่งจะช่วยให้เด็กที่เกิดมาเกิดจากสองเพศเท่า ๆ กันหรืออาจมองว่าเป็นอิสระจากทั้งสองฝ่าย ส่วนการดูแลเด็กนั้นถือว่าเป็นหน้าที่ของสมาชิกทุกคนในสังคม เธอยังอ้างว่าความต้องการมีลูกไม่ใช่เป็นความชอบที่จะมีอย่างแท้จริง แต่เกิดจากต้องการขยายตัวตน

ของมนุษย์ ผู้ชายต้องการลูกเพราะเป็นวิถีทางในการสืบทอดชื่อ ทรัพย์สินสมบัติ ชนชั้น และอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ ส่วนผู้หญิงการมีลูกเป็นการสร้างความชอบธรรมให้กับการอยู่บ้านของผู้หญิง โดยอ้างว่าเป็นเรื่องของความจำเป็นที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ความปิติยินดีในการคลอดลูกเป็นมายาคติของระบบชายเป็นใหญ่ ในเรื่องมายาคติของความเป็นแม่นั้นได้ถูกเสนอในนักสตรีนิยมคนอื่นเช่นกัน เช่น แอน โอ๊กลีย์ (Ann Oakley) โอ๊กลีย์กล่าวว่าความเป็นแม่เป็นมายาคติที่ตั้งอยู่บนความเชื่อ 3 อย่างคือ หนึ่ง ผู้หญิงทุกคนต้องการเป็นแม่ ซึ่งเธอมองว่าเป็นเพียงสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นผ่านทางกระบวนการขัดเกลาท่างสังคม สอง ผู้หญิงทุกคนต้องการลูกของตัวเอง โดยบอกว่าผู้หญิงมี "สัญชาตญาณ" ของความเป็นแม่ แต่ที่จริงไม่มีสัญชาตญาณที่ว่าเป็นเรื่องที่วัฒนธรรมสร้างขึ้น ความเชื่อสุดท้ายคือ เด็กทุกคนต้องการแม่ของพวกเขา ซึ่งโอ๊กลีย์อ้างว่าสิ่งที่เด็กต้องการไม่จำเป็นต้องเป็นแม่ของพวกเขาเอง เด็กต้องการใครก็ได้ที่จะสร้างความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิด ที่ไว้นื้อเชื่อใจได้ และใครที่พวกเขาสามารถพึ่งพิง ผู้ซึ่งสามารถจะดูแลพวกเขาอย่างสม่ำเสมอ สร้างวินัย तरहักและชื่นชมกับความเป็นตัวตนเฉพาะของเด็ก และเป็นผู้ที่อยู่กับเด็กเสมอเมื่อพวกเขาต้องการ เพราะฉะนั้นความเป็นผู้หญิงที่ผูกติดกับความเป็นแม่ไม่ใช่เป็นเรื่องทางธรรมชาติแต่เป็นความเชื่อที่ถูกสร้างขึ้นภายในสังคม และเมื่อผู้หญิงมีโอกาสในการกำหนดชีวิตของตัวเองได้ ผู้หญิงจำนวนไม่น้อยเลือกที่จะไม่เป็นแม่

นอกจากประเด็นเรียกร้องหลักให้มีการใช้การสืบพันธุ์เทียมแล้ว ไพร์สโตนยังเสนอให้มีการให้อิสระภาพในทางเศรษฐกิจแก่ผู้หญิงและเด็กโดยไม่ต้องพึ่งพิงผู้ชายอีกต่อไป ผู้หญิงและเด็กต้องเข้าร่วมในด้านต่าง ๆ ทั้งหมดของสังคม และให้อิสระภาพแก่ผู้หญิงและเด็กทั้งหมดในการทำอะไรมาก็ได้ที่พวกเขาต้องการในเรื่องที่เกี่ยวกับเพศ (ดูรายละเอียดข้อเรียกร้องเหล่านี้หน้า 205-209)

ดอร์กิน (Dwor Kin) เสนอว่าในสังคมชายเป็นใหญ่ ผู้หญิงสามารถถูกอธิบายความหมายได้ใน 2 ตัวแบบ คือ ตัวแบบช่อง (brothel model) ซึ่งสัมพันธ์กับการค้าประเวณี และตัวแบบการทำไร่ทำนา (farming model) ซึ่งสัมพันธ์กับความเป็นแม่ และโสเภณีกับความเป็นแม่นั้นมีทุกอย่างเหมือนกัน และจะเหมือนกันมากขึ้นอย่างชัดเจนเมื่อมีการใช้เทคโนโลยีการสืบพันธุ์ ส่วนโรว์แลนด์ (Rowland) กล่าวว่า ในประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติ คุณค่าของผู้หญิงถูกให้คุณค่าจากการที่เธอเป็นผู้ให้กำเนิดเด็ก ถ้าอำนาจของเธอในเรื่องนี้หมดไป ผู้หญิงจะถูกมองเห็นในบทบาทอะไรในโลกใบนี้ นอกจากนี้การเสนอให้อาศัยเทคโนโลยีมาแทนผู้หญิงก็ถูกมองจากนักสตรีนิยมหลายคนว่า ยิ่งเป็นการเพิ่มอำนาจให้กับผู้ชายในการควบคุมผู้หญิงมากขึ้น เพราะปัจจุบันผู้ชายเป็นผู้ควบคุมการสืบพันธุ์ของผู้หญิงอยู่แล้วผ่านทางทางแพทย์ผู้ชายและ/หรือความรู้ทางการแพทย์เกี่ยวกับการสืบพันธุ์ของผู้หญิงที่ผลิตโดยผู้ชาย และผู้ชายก็เป็นคนควบคุมเทคโนโลยีทั้งหมดอยู่ด้วย การใช้เทคโนโลยีจึงเป็นการเพิ่มอำนาจควบคุมให้กับผู้ชาย การวิเคราะห์ของไพรส์โตนดูจะหมดความน่าเป็นไปได้เมื่อรับรู้ว่าเป็นเทคโนโลยีเป็นมิติหนึ่งที่อยู่ใต้อำนาจของสังคม และถูกพัฒนาตามความต้องการของผู้ชายชนชั้นปกครอง

นักสตรีนิยมทั้งสองคนที่ได้กล่าวมาแล้ว ได้เสนอแนวคิดในการหันมามองสภาพเฉพาะของผู้หญิง และเสนอว่าระบบชายเป็นใหญ่มีส่วนสำคัญในการก่อให้เกิดสถานะความเป็นรองของผู้หญิงที่เป็นอยู่ แนวคิดนี้ได้รับความสนใจไม่ใช่น้อยและถูกพัฒนาต่อเนื่องมาโดยตลอด งานอื่น ๆ ที่ปรากฏตามมาและได้รับการอ้างอิงอยู่เสมอคืองานของ แอนเดรียน ริช ซึ่งได้รับความสนใจในเรื่องความเป็นแม่ของผู้หญิง และระบบชายเป็นใหญ่ เธอเขียนหนังสือชื่อว่า *Of Woman Born: Motherhood as Experience and Institution* ตีพิมพ์ครั้งแรกในปี ค.ศ 1976 และได้รับการตีพิมพ์อีกหลายครั้ง ริชเขียนหนังสือเล่มนี้จากประสบการณ์การเป็นแม่ของลูก 3 คนและในฐานะนักสตรีนิยม เธอเสนอคล้ายกับนักสตรีนิยมสายถอนรากถอนโคนคนอื่น ๆ ว่าระบบชายเป็นใหญ่เป็นหัวใจสำคัญของการกดขี่ผู้หญิง สำหรับริช (1986) ระบบชายเป็นใหญ่คือ อำนาจของพ่อ [คือ] ระบบของครอบครัวสังคมนิยมการเมืองซึ่งผู้ชายเป็นผู้กำหนดว่าส่วนไหนผู้หญิงควรเล่นหรือไม่ควรเล่น [กำหนด] ผ่านทางการใช้กำลังการกดดันโดยตรง หรือผ่านทางพิธีกรรม ประเพณี กฎหมาย ภาษา ธรรมเนียม กิริยามารยาท การศึกษา และการแบ่งงานกันเป็นระบบซึ่งผู้หญิงในทุก ๆ แห่งถูกทำให้อยู่ภายใต้ผู้ชาย

อำนาจนี้ไปไกลมากกว่ากฎหมายและธรรมเนียม ริชได้อ้างแนวคิดของ บริจิตต์ เบอร์เกอร์ (Brigitte Berger) ว่า จนกระทั่งปัจจุบันนี้สติปัญญาและจิตวิญญาณพื้นฐานของความเป็นชายได้ครอบงำการอธิบายสังคมและวัฒนธรรมไม่ว่าการอธิบายนั้นจะถูกนำเสนอโดยผู้ชายหรือผู้หญิงก็ตาม ข้อสันนิษฐานพื้นฐานของผู้ชายได้กำหนดประวัติศาสตร์ของศีลธรรมและสติปัญญาของพวกเขาทั้งหมด

ระบบชายเป็นใหญ่ได้เข้ามาครอบงำสังคมในทุก ๆ ด้านไม่ว่าจะเป็นความรู้หรือพฤติกรรมต่าง ๆ ของคนในสังคม รวมทั้งควบคุมอำนาจการสืบพันธุ์ของผู้หญิงด้วย เช่น การที่ผู้ชายเป็นผู้ควบคุมกฎหมายและเทคนิควิทยา ในเรื่องเกี่ยวกับการคุมกำเนิด การทำแท้ง สุติเวช นรีเวชวิทยาและการทดลองการสืบพันธุ์นอกมดลูก นอกจากนี้ระบบชายเป็นใหญ่ได้ทำให้ความเป็นแม่กลายเป็นสถาบันรวมทั้งกามารมณ์ระหว่างหญิงและชาย (heterosexuality) ก็ถูกทำให้เป็นสถาบันด้วย กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ความเป็นแม่และกามารมณ์ระหว่างหญิงและชายถูกทำให้เป็นที่ยอมรับทางสังคมและถูกสืบเนื่องมาเป็นเวลานาน ผู้หญิงถูกทำให้เชื่อว่าถ้าใครไม่ใช่แม่ก็ไม่ใช่ผู้หญิงที่แท้จริง และทำให้เชื่อว่าการเป็นแม่เป็นเพียงงานเดียวของผู้หญิง สถาบันความเป็นแม่และกามารมณ์ระหว่างหญิงและชายได้ “สร้างกฎเกณฑ์และเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ทำให้ทางเลือกถูกสร้างขึ้นหรือถูกปิดกั้น กฎหรือเงื่อนไขเหล่านั้นไม่ใช่ความจริง แต่มันได้กำหนดสถานการณ์แวดล้อมของชีวิตเรา” (หน้า 42)

ริชเสนอว่าประสบการณ์ต่าง ๆ ในความเป็นแม่หรือในกามารมณ์ระหว่างหญิงชายได้ถูกนำไปรับใช้ผลประโยชน์ของผู้ชายและถ้าพฤติกรรมใดที่คุกคามสถาบันทั้งสองนี้ เช่น การมีลูกไม่มีพ่อ การทำแท้ง

หญิงรักร่วมเพศ จะถูกมองว่าเป็นพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนหรือเป็นอาชญากรรม สถาบันความเป็นแม่รับใช้ผลประโยชน์ของผู้ชาย โดยไม่ได้ความสำคัญหรือคำนึงถึงชีวิต ความเป็นตัวตนของผู้หญิงเลย

การทำให้ทั้งความเป็นแม่และกามารมณ์ระหว่างหญิงและชายเป็นสถาบันถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญมากของระบบชายเป็นใหญ่ เพราะระบบชายเป็นใหญ่ไม่สามารถอยู่รอดได้ถ้าปราศจากการยอมรับในความเป็นแม่และกามารมณ์ระหว่างหญิงและชายจากสังคม เพราะฉะนั้นเพื่อความเป็นสถาบันของทั้งสองดังกล่าวดำรงอยู่ต่อไป ความเป็นแม่และกามารมณ์ระหว่างหญิงชายจึงถูกอ้างว่าเป็นสัจธรรม เป็นธรรมชาติในตัวมันเอง ไม่เปิดโอกาสให้มีการตั้งคำถามใด ๆ ยกเว้นในบางเวลาและในบางสถานที่ที่ “วิถีชีวิตทางเลือก” สำหรับปัจเจกบุคคลบางคนเท่านั้นที่ไม่ถูกปฏิเสธ ในความคิดของริช ความเป็นแม่ไม่ใช่ธรรมชาติ ไม่มีสิ่งที่เรียกว่าสัญชาตญาณของความเป็นแม่ แต่ความเชื่อเรื่องนี้ได้ถูกสร้างขึ้นจากระบบชายเป็นใหญ่สำหรับในสังคมอุตสาหกรรมตะวันตก การที่จะให้ผู้หญิงปฏิบัติตามกฎของผู้ชายมีความซับซ้อนขึ้น จะไม่ใช้การบังคับโดยตรงอย่างชัดเจน แต่บังคับผ่านทางอุดมการณ์การสืบพันธุ์ โดยมีชุดของความเชื่อที่กำหนดบทบาทของผู้หญิงและผู้ชาย และความเชื่อที่ดูจะมีประสิทธิภาพมากคือความรัก

แม้วิเศษเสนอว่าความเป็นแม่ได้ถูกทำให้เป็นสถาบันและถูกควบคุมโดยผู้ชายทั้งในด้านที่เป็นอุดมการณ์ ความรู้และกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการสืบพันธุ์ของผู้หญิง แต่เธอกล่าวว่าภายในระบบเช่นนี้ ความเป็นแม่ยังมีศักยภาพสำหรับการสร้างสรรค์ ที่ยิ่งใหญ่และความชื่นชมยินดี เพราะสิ่งที่ต้องทำคือ การทำลายสถาบันของความเป็นแม่แต่ไม่ใช่เป็นแม่ เพราะการทำลายสถาบันความเป็นแม่จะช่วยปลดปล่อยพลังแห่งการสร้างสรรค์ การอยู่รอดของชีวิต รวมเข้ากับการตัดสินใจ การต่อสู้ ความแปลกใจ จินตนาการ และความฉลาดด้วยจิตสำนึก เพื่อใช้ในการเป็นแม่ เช่นเดียวกับที่ต้องใช้ในการทำงานอื่น ๆ ที่ยากแต่เป็นงานที่มีอิสระในการเลือกที่จะทำ

ริชเป็นนักสตรีนิยมรุ่นแรก ๆ ที่ให้ความสำคัญกับร่างกายของผู้หญิง ซึ่งต่างจากนักสตรีนิยมยุคต้น ๆ ที่พยายามไม่พูดถึงร่างกายของผู้หญิงหรืออาจจะพูดถึงร่างกายผู้หญิงในฐานะที่เป็นสิ่งที่น่าสนใจ ความเจ็บปวดหรือเป็นความด้อยของผู้หญิง สำหรับริช ร่างกายของผู้หญิงมีนัยที่สำคัญกว่าที่เคยคิด ความคิดชายเป็นใหญ่ได้จำกัดคำอธิบายเกี่ยวกับร่างกายผู้หญิงไว้อย่างแคบ ๆ เพราะฉะนั้นเธอก็เสนอให้ผู้หญิงต้องทำความเข้าใจร่างกายของตนเองรวมทั้งความหมายในเชิงจิตวิญญาณและเชิงการเมืองของร่างกายผู้หญิง “ถ้าเรายังไม่เริ่มคิดผ่านทางร่างกาย ความสามารถทางสมองที่ยิ่งใหญ่ของเราก็แทบจะใช้ไม่ได้” ร่างกายของผู้หญิงเป็นปัญหาพื้นฐาน มันเป็นไปได้ที่จะเปลี่ยนสรีระภาพของผู้หญิงให้เป็นทั้งความรู้และอำนาจ

นอกจากนักสตรีนิยมสายถอนรากถอนโคนทั้งสามคนที่กล่าวมาแล้ว ยังมีนักสตรีนิยมอีกจำนวนมากที่ช่วยพัฒนาแนวคิดในสำนักคิดนี้ซึ่งสามารถสรุปเป็นประเด็นสำคัญ ๆ ได้ดังนี้

- ให้ความสำคัญกับความเป็นเพศผู้หญิงในฐานะที่เป็นสาเหตุทำให้เกิดกตขี่ทางเพศ กล่าวอีกนัยหนึ่ง ผู้หญิงถูกกตขี่เพราะเธอเป็นผู้หญิง และมองว่า “ผู้หญิงแต่ละคนจะมีความเหมือนกันไม่ว่าจะแตกต่างกันในชนชั้น อายุ กลุ่มชาติพันธุ์ สัญชาติ มากกว่าที่ผู้หญิงคนใดจะเหมือนกับผู้ชาย” เช่น ผู้หญิงไทยจะมีความเหมือนกับผู้หญิงอเมริกัน มากกว่าที่จะเหมือนกับผู้ชายไทย ดังนั้นจึงได้มีการเสนอความคิดเรื่องความเป็นพี่น้องของผู้หญิงทั้งหมด (sisterhood) นอกจากนี้ยังมองว่าการกตขี่ผู้หญิงเป็นรูปแบบการกตขี่ที่เป็นพื้นฐานที่สุด และเป็นกลุ่มคนที่ถูกกตขี่เป็นกลุ่มแรกในประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติ

- ระบบชายเป็นใหญ่เป็นสาเหตุสำคัญที่สุดที่ทำให้เกิดการกตขี่ผู้หญิง เป็นระบบอำนาจทางเพศซึ่งผู้ชายเป็นผู้ครอบครองอำนาจสูงสุดและสิทธิประโยชน์ทางเศรษฐกิจ อุดมการณ์ชายเป็นใหญ่ถูกหล่อหลอมในสังคมผ่านกระบวนการขัดเกลาทางสังคมจากสถาบันทางสังคมต่าง ๆ จากการวิเคราะห์เช่นนี้นักสตรีนิยมสายถอนรากถอนโคนได้เชื่อมปริมณฑลส่วนตัวกับปริมณฑลสาธารณะ เพศในฐานะที่เป็นปริมณฑลส่วนตัวกลายเป็นเรื่องการเมืองด้วย (Eisenstein 1979a) นักสตรีนิยมสายนี้บางคนมองว่า ผู้ชายในฐานะเป็นกลุ่มคนถือว่าเป็นศัตรูหลักของผู้หญิง และผู้ชายทุกคนมีอำนาจเหนือผู้หญิง บางคนอยู่เสมอ (Delphy 1984) ผู้ชายในฐานะปัจเจกอาจไม่ได้เป็นผู้สร้างระบบนี้ แต่เป็นผู้ที่ได้รับผลประโยชน์จากระบบที่เป็นอยู่

- โครงการต่าง ๆ ที่ถูกเสนอเพื่อการแก้ไขสภาพที่เป็นอยู่ของสตรีนิยมสายถอนรากถอนโคนมักมีลักษณะไปในทางปฏิวัติมากกว่าปฏิรูป และต้องการจะโค่นล้มทุกรูปแบบของการกตขี่ผู้หญิง โดยมองว่าเป็นไปไม่ได้ที่จะเกิดความเท่าเทียมกันระหว่างเพศในระบบสังคมที่เป็นอยู่ แต่การเปลี่ยนแปลงหรือการปฏิวัติจะไม่ใช่เป็นแบบฉับพลัน แต่เป็นการค่อย ๆ สะสมชัยชนะไปที่ละเล็กละน้อยผ่านการต่อสู้ในระดับเล็ก ๆ สตรีนิยมสายนี้เน้นที่การมีกลุ่มองค์กรขนาดเล็ก มากกว่ากลุ่มขนาดใหญ่ที่เป็นทางการและมีการบริหารจากส่วนกลาง และมีหลักการต่อต้านองค์กรของพวกชนชั้นสูง

- เชื่อและเน้นในความแตกต่างระหว่างผู้หญิงผู้ชาย โดยบางกลุ่มจากสายนี้เชื่อว่าความแตกต่างเกิดจากธรรมชาติ แต่บางกลุ่มเชื่อว่า ความแตกต่างดังกล่าวเป็นเพราะโครงสร้างสังคมหรือถูกสร้างขึ้นโดยวัฒนธรรม

- ประเด็นที่ให้ความสนใจศึกษามีความหลากหลายมาก มีทั้งเรื่องศาสนา ศิลปะดนตรี สุขภาพ วรรณกรรมและอื่น ๆ โดยมีความเชื่อว่า ต้องตั้งคำถามต่อทุก ๆ แง่มุมของชีวิตผู้หญิงที่ผู้หญิงเคยยอมรับว่าเป็นมาตรฐาน เป็นเรื่องปกติ เป็นเรื่องที่ยอมรับได้ และหาวิถีทางใหม่ในการทำสิ่งต่าง ๆ สตรีนิยมสายถอนรากถอนโคนให้ความสนใจศึกษาเป็นพิเศษในเรื่องความเป็นแม่ และเรื่องเกี่ยวข้องกับกามารมณ์ เรื่องกามารมณ์ถูกมองจากนักสตรีนิยมสายนี้หลายคนว่าเป็นประเด็นที่สำคัญมากของสตรีนิยม เพราะความรุนแรงและการครอบงำที่ผู้ชายกระทำต่อผู้หญิงได้ถูกทำให้เป็นปกติและชอบธรรม

ในพฤติกรรมทางเพศ ผ่านทางความเชื่อที่ว่าเมื่อเกี่ยวกับเรื่องกามารมณ์แล้ว ผู้ชายโดยธรรมชาติจะก้าวร้าวและเป็นผู้นำในขณะที่ผู้หญิงเป็นฝ่ายรองรับและเป็นผู้ตาม และเมื่อกามารมณ์ถือว่าเป็นพฤติกรรมที่เป็นพื้นฐานที่สุดพื้นฐานหนึ่งของมนุษย์ การเป็นรองของผู้หญิงจึงถูกถือว่าเป็นบรรทัดฐานในบริบทอื่น ๆ ด้วย เช่น การข่มขืน การล่วงละเมิดทางเพศ การค้าประเวณี และสื่อลามก สตรีนิยมสายนี้ต่อต้านสื่อลามกเพราะมองว่าเป็นการแสดงกามารมณ์ของผู้หญิงเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ชาย สร้างความสัมพันธ์ระหว่างความรื่นรมย์ทางเพศกับความรุนแรงที่ผู้ชายกระทำต่อผู้หญิง ผู้หญิงจะเป็นรองอยู่ตลอดไปถ้ากามารมณ์ไม่ได้รับการทำความเข้าใจใหม่ หรือการสร้างความหมาย

- ให้ความสำคัญกับร่างกายของผู้หญิง ว่าก่อให้เกิดความแตกต่างระหว่างผู้หญิงกับผู้ชาย และให้ความสำคัญกับร่างกายผู้หญิงในฐานะเป็นที่ซึ่งสามารถค้นพบความรู้เกี่ยวกับผู้หญิง และเป็นสิ่งที่น่าชื่นชมยินดี

- ให้ความสนใจในการศึกษาแนวคิดเรื่องความเป็นหญิงและความเป็นชาย รวมทั้งกามารมณ์หญิงชาย โดยเสนอว่าความคิดดังกล่าวได้ถูกใช้เพื่อสร้างความเป็นรองให้กับผู้หญิง ส่งผลให้สตรีนิยมสายถอนรากถอนโคนมีความคิดในเชิงบวกต่อเรื่องสตรีรักร่วมเพศและมองว่า กามารมณ์ระหว่างหญิงกับหญิงเป็นกระบวนการที่ศรัทธาของกามารมณ์ผู้หญิง ซึ่งเป็นกามารมณ์ที่ตอบสนองต่อความต้องการและเติมเต็มความปรารถนาของผู้หญิงเอง แนวคิดสตรีรักร่วมเพศ (Lesbianism) ไม่ใช่เรื่องส่วนบุคคล แต่เป็นเรื่องอัตลักษณ์ทางสาธารณะ ซึ่งตั้งให้ผู้หญิงมาอยู่รวมกันเป็นชุมชนของผู้หญิง บันทวนความเป็นเจ้าของผู้หญิงเป็นการส่วนตัวภายใต้การแต่งงานแบบกามารมณ์หญิงชาย แนวคิดสตรีรักร่วมเพศเป็นการคุกคามต่ออุดมการณ์ การเมือง และเศรษฐกิจที่มีพื้นฐานอยู่ที่ความยิ่งใหญ่ของผู้ชาย นักสตรีนิยมที่มีความคิดเช่นนี้ อาทิเช่นแอนเดรียนริช, แมรีดัลลี, ออดรีลอร์ด (Audre Lord และชาร์ลอตต์บันช์ (Charlotte Bunch)

แนวคิดต่าง ๆ ที่เสนอข้างต้น เป็นประเด็นหลัก ๆ ของสำนักคิดสตรีนิยมสายถอนรากถอนโคน ในระยะหลังได้มีการแตกสายแนวคิดออกเป็นสตรีนิยมสายวัฒนธรรม (cultural feminism) และ สตรีนิยมสายนิเวศ (Ecofeminis)

แมรี ดัลลี นักสตรีนิยมสายวัฒนธรรมที่โดดเด่นและได้รับการอ้างอิงถึงมากคนหนึ่ง เสนอว่า ทุกสังคมในโลกล้วนเป็นสังคมชายเป็นใหญ่และมีอารยธรรมเหยียดหรือเกลียดผู้หญิง ผู้ชายโดยรวม ๆ ทำให้ผู้หญิงมีสภาพเป็นเหยื่อ ผู้ชายข่มขืนผู้หญิง ผู้ชายดูดพลังงานของผู้หญิงไปใช้ และปฏิเสธอำนาจทางเศรษฐกิจของผู้หญิง คุณลักษณะต่าง ๆ ของความเป็นหญิงไม่ว่าทั้งที่เป็นด้านบวก เช่น เรื่องความอ่อนโยน การดูแลเอาใจใส่ หรือเป็นด้านลบ เช่น การอิจฉาริษยา ล้วนเป็นสิ่งที่ระบบชายเป็นใหญ่สร้างขึ้นทั้งสิ้น ระบบชายเป็นใหญ่ได้ประกาศถึงวัฒนธรรมของผู้ชายที่เป็นหลัก และถ้าคุณลักษณะใดที่แตกต่างจากคุณค่าที่วัฒนธรรมนั้นให้ไว้ จะถูกมองว่าเป็นวัฒนธรรมที่ด้อยหรือถูกมองในเชิงลบ ระบบ

ชายเป็นใหญ่ได้สร้างภาพผู้หญิงปลอม ๆ ขึ้น หล่อหลอมให้ผู้หญิงเป็นไปตามความต้องการของผู้ชาย สร้างความรู้ที่ผิดทิศผิดทางผ่านทางภาษาของนิทานปรัมปรา ศาสนา ศิลปะ วรรณกรรม ตำราของผู้เชี่ยวชาญด้านต่างๆ รวมทั้งสื่อและไวยากรณ์ ภาษาและมายาคติของชายเป็นใหญ่ในทุกระดับได้สร้างมลพิษแก่จิตใจ จิตวิญญาณและร่างกายของผู้หญิง

2.1.2 แนวความคิดการจ้องมองของ Laura Mulvey

การจ้องมอง (Gaze) ทฤษฎีของ Laura Mulvey ใช้กันมากทุกรูปแบบในทุกสื่อ เช่น สื่อโทรทัศน์ ได้แก่ละครทีวี ภาพยนตร์โฆษณา มิวสิควิดีโอ สื่อภาพยนตร์ สื่อสิ่งพิมพ์ โดยเฉพาะนิตยสารแฟชั่นต่างๆบางครั้งเรียกว่า The look จนเกิดคำว่า Male Gaze หรือ การจ้อง-จ้องมองแบบผู้ชาย เป็นการมองผู้หญิงเพื่อความเพลิดเพลิน หรือ Voyeuristic way หรือ Mutual Gaze หรือ การจ้องมองกันและกันระหว่างบุคคล เป็นการมองแบบแลกเปลี่ยนสื่อสารความหมายต่างๆ หรือ Interpersonal Communication

ทั้งนี้ Laura Mulvey ได้เป็นผู้คิดค้นคำศัพท์ชุดนี้ขึ้นมาในปี พ.ศ. 1975 บทฐานคิดที่ว่าคนดูโดยเฉพาะกับสื่อภาพยนตร์นั้นมักจะจ้องไปยังภาพด้วยการมองแบบเพศตรงข้ามฝ่ายชาย (Heterosexual Male) โดยสายตาฝ่ายชายมักโลมไล่ไปตามเส้นโค้งเว้าของเรือนร่างผู้หญิง ขณะที่เหตุการณ์ที่ดำเนินไปก็เอื้ออำนวยให้เกิดฉากที่ทำให้เรือนร่างของผู้หญิงเปิดเผยต่อสายตาของเพศชายให้มากที่สุด ซึ่งแนวคิดนี้ ถูกนำไปประยุกต์ใช้ในการผลิตและวิเคราะห์สื่อชนิดอื่นๆด้วย เช่น นิตยสารผู้ชาย นิตยสารผู้หญิง นิตยสารแฟชั่น ทำให้ผู้หญิงแปรสภาพสู่ความวัตถุแห่งการจ้องมอง (The object of the gaze) เพราะแม้แต่กระทั่งผู้หญิงเองก็ยังจ้องมองกันและกันผ่านสายตาแบบผู้ชาย หรือมุมมองของกล้องที่กำหนดโดยผู้ชาย

ประเด็นสำคัญของการจ้องมองอยู่ที่ "สิ่งที่ถูกจ้องมอง" (The object of the gaze) มักจะไม่รู้ตัวว่ากำลังถูกจ้องมองอยู่ มีความหมายมากกว่าแค่การมองดู เป็นการมองที่แฝงนัยของอำนาจหมายถึง ผู้จ้องมอง (The gazer is the superior) มีอำนาจมากกว่า ผู้ถูกมองหรือสิ่งที่ถูกมอง ส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับเพศสภาพ (Genderism) เช่น การดูรูปโป๊ การแอบมอง การตามถ่ายภาพดาราคคนโปรด ความหวาดกลัว สาวพริตตี้ คนที่แอบปล้ำ โดยที่บุคคลไม่รู้ตัว เพื่อตอบสนองหรือเติมเต็ม หรือเพื่อความเพลิดเพลิน

Laura Mulvey จึงได้แบ่งการจับจ้อง (Gaze) แบ่งออกเป็น 3 แบบคือ

1. วิธีที่ผู้ชายจับจ้องมองผู้หญิง
2. วิธีที่ผู้หญิงจับจ้องดูตัวเอง
3. วิธีที่ผู้หญิงจับจ้องมองดูกันเอง

ทั้ง 3 แบบล้วนเป็นพิธีกรรมของการบริโภค รูปร่าง หน้าตา สีหน้า ท่าทางที่เกิดขึ้นในสื่อเชิงทัศน์ (Visual Culture) ทั้งหลายเสมอมา นับตั้งแต่อารยธรรมมนุษย์เริ่มสร้างภาพแทนเพื่อสื่อความหมายและเพื่อวัตถุประสงค์แตกต่างกันไป นับตั้งแต่รูปปั้น Venus of Willendorf (ระหว่าง 24,000-22,000 ก่อนประวัติศาสตร์) ที่ร่างกายของผู้หญิงกลายเป็นสื่อที่ช่วยรับประกันความมั่นคงปลอดภัยของชีวิต ทั้งในแง่ของอาหารที่อุดมสมบูรณ์และลูกในครรภ์

พิธีกรรมแห่งการจับจ้องเหล่านี้ ดำเนินไปเป็นวัฏจักรแห่งการผลิตระบบสัญญาณให้มีสืบทอดต่อกันมาครบถ้วนทั้ง 3 แบบตามที่ Laura Mulvey ได้ตั้งข้อสังเกตไว้ แม้ว่าจะมีนักสตรีนิยมรุ่นหลังหลาย ๆ คนออกมาวิพากษ์แนวคิดที่ว่านี้ของ Laura Mulvey ก็ตามว่าผู้หญิงไม่ได้ยอมให้ตัวเองเป็นฝ่ายให้ถูกจับจ้องแต่เพียงฝ่ายเดียวเสมอไป แต่ยังมีการตอบโต้ด้วยการจ้องมองกลับมาเช่นกันแต่ถึงอย่างนั้นการจ้องมองก็ยังคงดำเนินไปภายใต้บรรทัดฐานทั้ง 3 ประการดังกล่าว (Rawlongbus, 2559: ออนไลน์)

นอกจากนี้ Laura Mulvey (1986) ประยุกต์เอาแนวคิดของจิตวิเคราะห์และแนวคิดเรื่องอำนาจของ Foucault ไปใช้ในการวิเคราะห์ภาพยนตร์ โดยเขียนงานชื่อ “Visual Pleasure and Narrative Cinema” (1986) ที่มีชื่อเสียงอย่างมากเนื่องจากเป็นผลงานชิ้นแรกๆที่ได้ศึกษา “การจ้องมองดู (Gazing)” และความรื่นรมย์ (Pleasure) ตามแนวสตรีนิยม

Laura Mulvey เริ่มต้นด้วยข้อเสนอที่ว่า จากแนวคิดของจิตวิเคราะห์ที่เสนอว่า มนุษย์มีสัญชาตญาณ 2 อย่างที่หากตอบสนองแล้วจะทำให้ ego มีความสุขคือ ความสุขที่ได้ “จ้องมองผู้อื่น” และ ความสุขที่ได้มองดูตนเอง (ego Libido) เพื่อการสร้างอัตลักษณ์ (identity)

จากพื้นฐานแนวคิดดังกล่าว Laura Mulvey ได้เสนอว่า ทุกวันนี้ กระบวนการไปชมภาพยนตร์นั้น เมื่อกระทำอยู่ภายใต้ระบบพ่อเป็นใหญ่ กระบวนการนี้ก็ทำหน้าที่ผลิต/สร้างและผลิตซ้ำวิธีการจ้องมองดูแบบผู้ชาย (Male Gazing) ให้เป็นวิธีการหลัก โดยไม่จำเป็นว่าเพศที่แท้จริงของผู้ดูจะเป็นเพศอะไร การจ้องมองดูแบบผู้ชายนั่นก่อให้เกิดความรื่นรมย์ขึ้นมา 2 แบบ ตามการตอบสนองสัญชาตญาณที่กล่าวมาคือ

แบบแรก Scopophilia : ความรื่นรมย์จากการได้จ้องดูผู้อื่น

การไปดูหนังนั้นไม่ได้เป็นเพียง “การดู” ให้รู้ว่าอะไรเป็นอะไรเท่านั้น หากทว่ายังก่อให้เกิด “ความสุข” จากการที่ได้ดูนั้นอีกด้วย ความสุขเช่นนี้จิตวิเคราะห์อธิบายว่าโยงใยกับเรื่องการกระตุ้นสัญชาตญาณทางเพศ และในบางครั้งก็มีลักษณะแบบก้าวร้าวเจือปนมาด้วย เช่น การจ้องดูแบบบังคับ โดยการฝืนใจ “สิ่งที่ถูกดู” ตัวอย่างของการดูรูปโป๊เป็นกรณีให้เห็นชัดเจนที่สุด แต่กรณีอื่นๆก็ไม่ได้แตกต่างไปจากนี้มากนัก ในขณะที่พฤติกรรมการเจาะแอบดูคนตามห้องน้ำอาจจะถือได้ว่า “ผิดปกติ” แต่การไปดูหนังนั้นเป็นเรื่อง “ปกติ” ทว่าสัญชาตญาณที่อยู่เบื้องหลังทั้ง 2 กรณีนี้เป็นเรื่องเดียวกัน

แบบสอง Narcissistic pleasure: ความรื่นรมย์ที่ได้ดูภาพของตัวเอง

ความรื่นรมย์แบบนี้เหมือนกับอาการหัวเราะชอบใจเล็กๆที่มองเห็นภาพตัวเองในกระจก ในกรณีของภาพยนตร์นั้น ความสุขนั้นเกิดจากการที่เห็น “ตนเอง” (ในคราบของพระเอกนางเอก) ที่ดูดีกว่าตัวจริง เช่น หล่อเหลา กล้าหาญ เสียสละซึ่งให้ความสุขใจเป็นอย่างยิ่ง

จากสัญชาตญาณและความรื่นรมย์ 2 แบบที่กล่าวมานี้ เมื่อมาแสดงออกในสังคมแบบพ่อเป็นใหญ่ การจ้องมองที่ตอบสนองสัญชาตญาณดังกล่าวก็กลับตอบสนองแต่ “ผู้ชาย” เท่านั้นเพราะผู้ชายจะเป็น “ผู้ที่มีโอกาสในการจ้องมองดู” ส่วนผู้หญิงจะเป็นเพียง “สิ่งที่ถูกจ้องดู” เท่านั้น แม้ผู้ชมจะเป็นผู้หญิง เธอก็ต้องสวมใส่ “วิธีการต้องมองดูแบบผู้ชาย” เมื่อเธอไปดูหนัง ส่วนผู้หญิงที่อยู่ในจอหนังนั้นจะถูกจ้องมองดูจาก 3 ด้วยกันคือ

- ถูกจ้องมองดูจากกล้องถ่ายภาพยนตร์ซึ่งเป็นการจ้องมองแบบผู้ชาย
- ถูกจ้องมองดูจากพระเอก
- ถูกคนดูนอกจอจ้องมองดูเป็นขั้นสุดท้าย

Laura Mulvey เสนอว่านักสตรีนิยมที่ศึกษาเรื่องสื่อมวลชนควรให้ความสนใจกับเรื่อง “การจ้องมองดู” เพราะ Foucault ได้กล่าวว่า “การจ้องมองดู” เป็นรูปแบบหนึ่งของการใช้อำนาจในกรณีของหนังก็เป็นการใช้อำนาจที่ผู้ชายกระทำต่อผู้หญิง ดังนั้น การต่อสู้ทางเพศจึงเริ่มต้นขึ้น ณ เวทีแห่งการจ้องมองดูด้วยเช่นกัน (กาญจนา แก้วเทพ, 2557: 492-494)

2.1.3 แนวความคิดภาพแทน (Representation)

สจิวเวิร์ต ฮอลล์ (Stuart Hall) นักวัฒนธรรมศึกษาและนักสังคมวิทยาแนวมาร์กซิสต์ชาวจาเมกา ได้อธิบายแนวคิดเรื่องภาพตัวแทนไว้ว่า แนวความคิดเรื่องภาพตัวแทน (Representation) เป็นแนวคิดสำคัญที่เข้ามาครอบครองพื้นที่การศึกษาทางวัฒนธรรม เนื่องจากภาพตัวแทนเป็นตัวที่เชื่อมโยง ‘ความหมาย’ และ ‘ภาษา’ สู่วัฒนธรรม’ เป็นส่วนที่สำคัญของกระบวนการที่ ‘ความหมาย’ ได้ถูกผลิตขึ้นและมีการแลกเปลี่ยนระหว่างสมาชิกในวัฒนธรรมนั้น ซึ่งกระบวนการนี้เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษา การใช้สัญชัญ และการใช้ภาพมาแทนค่าหรือเป็นตัวแทนของสิ่ง ๆ หนึ่ง (Hall, 1997: 15)

ความหมายภาพตัวแทน (Representation) สจิวเวิร์ตฮอลล์ (Stuart Hall) ได้ให้คำนิยามคำว่าภาพแทน Representation) ไว้ว่าเป็นการผลิตหรือสร้างความหมายโดยใช้ระบบสัญชัญ (Hall, 1997: 17 อ้างถึงในสุรเดช, 2559: 112) โดยการนำเสนอภาพแทนจะเกิดขึ้นใน 2 ระดับคือการนำเสนอภาพแทนในใจ และการนำเสนอภาพแทนภายนอก กล่าวคือ การนำเสนอภาพแทนนั้นจะต้องกลั่นกรองและจัดการเรียบเรียงความคิดในสมองของมนุษย์ และกลั่นกรองและจัดการเรียบเรียงภายนอกโดยระบบสัญชัญ เช่น ภาษา ในกรณีของวรรณกรรมนั้น ฮอลล์มองว่า การนำเสนอภาพแทนเป็นการ “สร้าง” กล่าวคือในขณะที่สิ่งรอบข้างไม่ได้มีความหมายในตัวของมันเอง นักเขียนหรือผู้นำเสนอภาพแทนนั้นจะเป็นคนใส่ “ความหมาย” ลงไปในกระบวนการนำเสนอ ทำให้การศึกษาวรรณกรรมในฐานะวาทกรรมหรือภาพแทน ช่วยให้เราเห็นถึงกรอบความคิดที่ผู้แต่งใช้เพื่อกำหนดในการสร้างความจริง เช่นการที่ฟูโก้อธิบายถึงประเด็นเรื่องรักร่วมเพศ ซึ่งปรากฏให้เห็นมานานตั้งแต่ในสมัยโบราณแต่เพิ่งมีการแบ่งแยกว่าความสัมพันธ์แบบกลุ่มคนรักร่วมเพศนั้น “ผิดปกติ” จากแบบคนรักต่างเพศซึ่งสิ่งที่เป็นตัวกำหนดก็คือวาทกรรมในแต่ละยุคสมัยที่แตกต่างกันซึ่งให้ “ค่า” และ “ความหมาย” กับความสัมพันธ์ดังกล่าวและสามารถพบวาทกรรมดังกล่าวได้ในตัวบทหรือเรื่องเล่าต่างๆ เช่น วรรณกรรม หรือบทสนทนา เป็นต้น

ซึ่งการเชื่อมโยงระหว่างวาทกรรมและการนำเสนอภาพแทนดังกล่าว สามารถโยงไปถึง “อัตลักษณ์ (Identity)” หรือตัวตนของผู้นำเสนอได้ ซึ่งในปัจจุบันอัตลักษณ์เป็นสิ่งที่ขึ้นอยู่กับบริบทเวลาและสถานที่ เป็นสิ่งที่เปลี่ยนไปตามสภาพแวดล้อมที่หลากหลาย เช่น ชนชั้น อุดมการณ์ทางการเมืองและเพศวิถี เป็นต้น และกระบวนการสร้างอัตลักษณ์นั้น ส่วนใหญ่เกิดจากการหาความแตกต่าง เช่นคู่ตรงข้าม (อัตลักษณ์ความเป็นชายกับอัตลักษณ์ความเป็นหญิงหรือคนรวยกับคนจน เป็นต้น) ดังนั้นวรรณกรรมจึงเป็นเหมือน “ภาพแทน” ที่ให้ความหมายกับสิ่งต่าง ๆ รอบข้างตามวาทกรรมของผู้เขียนว่าจะกำหนดอย่างไร ซึ่งอัตลักษณ์ของตัวละครก็เป็นภาพแทนเช่นกัน

ภาพแทนเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมา เพื่อเป็นการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคม ภาพแทนจึงไม่ใช่สิ่งที่เคยเป็นอยู่ แต่เป็นสิ่งที่มีการประกอบสร้างขึ้นมาใหม่ ซึ่งก็คือ ผลผลิต ความหมายของสิ่งที่คิด (concept) ในสมองของเราผ่านภาษาเป็นการเชื่อมโยงระหว่างความคิดและ ภาษา ซึ่งทำให้เราสามารถอ้างอิงถึงโลกวัตถุจริง ๆ ผู้คน เหตุการณ์ หรือจินตนาการถึงโลกสมมติ ผู้คน และเหตุการณ์สมมติได้ (เอกรัฐเลาห์ทัวนิชย์, 2556)

การสร้างภาพแทน สจวร์ต ฮอลล์ กล่าวว่า การสร้างภาพแทน (Representation) คือ การผลิตความหมายโดยผ่านภาษา (ไพโรจน์ คงทวีศักดิ์ อ้างถึงใน Hall, 1997: 16) การสร้างภาพตัวแทน เป็นสิ่งที่มีความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมที่หมายถึง “ความหมายร่วม” (Shared meanings) ที่สมาชิกของกลุ่มสังคมหรือวงการนั้น ๆ มีร่วมกันและยังหมายรวมถึงบรรดาอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดและ มโนทัศน์อีกด้วย การมองวัฒนธรรมเช่นนี้ทำให้เราตระหนักได้ถึงความสำคัญของภาษาในฐานะ สื่อกลางอันสำคัญยิ่งที่คอยถ่ายทอดความคิด มโนทัศน์ รวมทั้งความรู้สึกของเราไปยังผู้อื่น ขณะเดียวกันก็ช่วยให้เกิดการถ่ายทอดหรือแลกเปลี่ยนความคิดและมโนทัศน์ของผู้อื่นมายังเรา ใน ลักษณะของการสร้างภาพตัวแทนให้กับสิ่งที่เราต้องการอ้างอิงถึงสิ่งต่าง ๆ ยกย่องที่จะมีความหมายเพียง หนึ่งเดียวในตัวโดยไม่เปลี่ยนแปลง ขึ้นอยู่กับว่าเราสร้างภาพแทนหรือภาพตัวแทนให้กับสิ่งนั้น (ไพโรจน์ คงทวีศักดิ์, 2552: 17) การสร้างภาพแทนนั้นประกอบไปด้วย ระบบการสร้างภาพแทน 2 ระบบด้วยกัน

ระบบการสร้างภาพแทน

ระบบแรก ระบบที่จะช่วยในการจัดจำแนกวัตถุ ผู้คน และเหตุการณ์ที่มีความสัมพันธ์กับ ชุดความคิด หรือภาพแทนในความคิดซึ่งมีอยู่ในสมองของเรา ถ้าไม่มีระบบนี้เราจะไม่สามารถตีความ โลกแห่งความหมายได้ ความหมายนั้นขึ้นอยู่กับระบบความคิดและภาพที่ถูกสร้างขึ้นในความคิดของ เรา ซึ่งสามารถใช้แทนที่หรืออ้างอิงโลกวัตถุ ทำให้เราสามารถที่จะอ้างอิงถึงสิ่งต่าง ๆ ทั้งที่อยู่ในสมอง และนอกสมองของเราได้ นอกจากนี้แผนที่ความคิด (conceptual map) ซึ่งเรามีในสมองนั้นย่อมมีความแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคลนั้นทำให้เราตีความโลก และทำความเข้าใจโลกแตกต่างกันหรืออาจ กล่าวได้ว่าพวกเราแต่ละคนเข้าใจและตีความโลกในลักษณะเฉพาะและปัจเจก

ระบบที่สอง คือ ภาษา ซึ่งเกี่ยวข้องในกระบวนการสร้างความหมายทั้งหมด แผนที่ ความคิดที่เรามีร่วมกันจะต้องถูกแปลไปเป็นภาษาในกระบวนการสร้างความหมายทั้งหมด แผนที่ ความคิดที่เรามีร่วมกันจะต้องถูกแปลไปเป็นภาษาที่เราใช้ทั่วไป เราจึงสามารถจับคู่ความคิดและความ เข้าใจต่างๆเข้ากับคำที่ต้องการเขียน เสียงที่ต้องการพูด หรือภาพที่ปรากฏได้อย่างแน่นอนโดยทั่วไป เราเรียกคำเสียงหรือภาพที่มีความหมายว่า “ สัญลักษณ์ ” สัญลักษณ์เหล่านี้แทนที่หรืออ้างอิงความคิดหรือ

ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดต่างๆที่เรามีในสมองพร้อมๆกับการสร้างระบบความหมายทางวัฒนธรรมของเราขึ้นมา

การทำงานของภาพตัวแทน ฮอลล์ (Hall, 1997: 16-17) ได้ยกตัวอย่างการทำงานของภาพตัวแทนว่า ให้ลองมองไปที่วัตถุที่คล้าย ๆ กันที่อยู่ในห้อง เราจะรับรู้ได้ทันทีทันใดว่าวัตถุสิ่งนั้น ๆ คืออะไร หรือลองใช้สติพิจารณาดูว่าเรากำลังทำอะไรอยู่ สังเกตว่าเกิดอะไรขึ้นขณะที่เรากำลังทำสิ่งนั้น เรารับรู้ว่าเรากำลังทำอะไร มีอะไรเกิดขึ้น เพราะความคิดของเราได้สร้างกระบวนการถอดรหัสการรับรู้ภาพของวัตถุผ่านแนวความคิดเกี่ยวกับวัตถุดังกล่าวซึ่งเรามีอยู่แล้วในสมอง และถึงแม้ว่าวัตถุสิ่งนั้นจะผ่านสายตาเราไปแล้ว เรายังคงสามารถมองเห็นมันได้ในความคิดของเรา แนวความคิดที่มีอยู่ในสมองของเราเนี่งที่บอกเราว่าวัตถุสิ่ง ๆ นั้นคืออะไร หรือลองแปลงเสียงออกมาว่า “มันคือตะเกียง โต๊ะ หนังสือ โทรศัพท์” แนวความคิดเกี่ยวกับวัตถุเหล่านี้ที่มีอยู่ในใจของเราได้ถูกส่งไปยังคนฟังผ่านคำพูดที่เราเพิ่งพูด คำพูดของเราเป็นตัวแทนของแนวความคิดเรา สามารถใช้อ้างอิง หรือกำหนดวัตถุจริงที่มีอยู่ในโลก หรืออ้างอิงถึงวัตถุที่เราจินตนาการขึ้นมาได้ ซึ่งนี่ก็คือวิธีที่เราให้ความหมายของสิ่งต่าง ๆ ผ่านภาษา วิธีที่เราเข้าใจโลกของผู้คน วัตถุสิ่งของ และเหตุการณ์ต่าง ๆ และเป็นวิธีที่เราสามารถแสดงความคิดที่ซับซ้อนเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ไปสู่คนอื่น ผ่านภาษาในแบบที่คนอื่นสามารถเข้าใจได้

ฮอลล์ ได้อธิบายว่าวัตถุ สิ่งของใด ๆ ไม่ได้มีความหมายที่แท้จริงในตัวของมันเอง แต่เป็นเพราะเรากำหนดความหมายให้กับมันโดยใช้ภาษาที่เราใช้ เช่น ภาชนะสำหรับดื่ม ในภาษาอังกฤษใช้คำว่า “GLASS” ภาษาไทยใช้คำว่า “แก้ว” ดังนั้นในแต่ละวัฒนธรรมแต่ละภาษาก็มีการกำหนดเรียกวัตถุ สิ่งของต่าง ๆ ในโลกแตกต่างกันไป ซึ่งในขั้นตอนการกำหนดความหมายให้กับวัตถุนี้เองเป็นขั้นตอนที่ภาพตัวแทนได้เข้ามาทำหน้าที่ของมัน โดยเป็นตัวเชื่อมระหว่างแนวความคิดและภาษา สามารถใช้อ้างอิงถึงวัตถุ ผู้คน หรือเหตุการณ์ ที่มีอยู่โลกความจริง หรือแม้กระทั่งใช้จินตนาการถึงวัตถุ ผู้คน หรือเหตุการณ์ที่อยู่ในโลกสมมติได้

จากแนวความคิดภาพแทน ผู้ศึกษาวิจัยสามารถสรุปได้ว่า แนวคิดที่สำคัญของแนวความคิดนี้คือ ภาพตัวแทน (Representation) คือภาพของสรรพสิ่งที่เราถ่ายทอดให้ผู้อื่นรับรู้ ใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดแต่เนื่องจากภาษาเป็นสิ่งที่เกิดจากสังคมและ วัฒนธรรม ดังนั้นเมื่อต่างสังคมก็ต่างภาษา ต่างความเข้าใจ ผู้ที่ร่วมสังคมและวัฒนธรรมเดียวกันจึงจะมีความเข้าใจเดียวกันต่อภาพตัวแทนนั้น ๆ โดยกระบวนการสร้างภาพตัวแทนเกิดจากการเชื่อมโยงกันจากสรรพสิ่ง (things) แนวคิด (concepts) สัญลักษณ์ (sign) ออกมาเป็นภาพตัวแทนภาพที่ออกมาสามารถสะท้อนแนวคิด ความเชื่อหรืออคติที่เรามีต่อสิ่งหนึ่ง ๆ ได้ และภาพตัวแทนไม่ใช่สิ่งที่สะท้อนความเป็นจริงแต่เป็นเหมือนโลกอีกใบหนึ่งที่เกิดจากความเป็นจริง ผู้วิจัยจึงนำความรู้ดังกล่าวไปใช้ในการศึกษาสังคมชาย

เป็นใหญ่ที่ปรากฏอยู่กับภาพยนตร์เรื่อง Door lock ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เกี่ยวกับภาพแทนของสังคมชายเป็นใหญ่

2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสื่อกับความเป็นเพศ

พลากร เจียมธีระนาถ(2554) ได้เขียนเรื่อง “วาทกรรมชายเป็นใหญ่ในภาพยนตร์ไทยที่ให้ความสำคัญแก่สตรี” กล่าวถึงลักษณะชายเป็นใหญ่ว่า ตั้งแต่เมื่อครั้งโบราณกาล กระแสหลักของนักปรัชญาส่วนใหญ่เสนอว่า โดยธรรมชาติแล้วผู้หญิงและผู้ชายมีความแตกต่างกัน และความเป็นชายนั้นอยู่เหนือความเป็นหญิง (วารุณีภุริสินสิทธิ, 2545: 6) เช่นอริสโตเติล (Aristotle, 384-332B. C.) นักปรัชญากรีกโบราณกล่าวว่า "โดยธรรมชาติผู้ชายเหนือกว่าและเป็นผู้ปกครองส่วนผู้หญิงคือผู้ชายที่เสื่อมสมรรถภาพ (impotent man)" ส่วนรุสโซ (Rousseau, 1712-1778) นักปรัชญาผู้รู้แจ้งมองว่า "ผู้ชายควรจะเข้มแข็งและเป็นฝ่ายกระทำขณะที่ผู้หญิงควรจะอ่อนแอและเป็นฝ่ายรองรับ" คติความเชื่อเช่นนี้ส่งผลให้ผู้หญิงมักถูกกดขี่ให้เป็นฝ่ายด้อยกว่า ด้วยการปลูกฝังให้ยอมรับบทบาท หน้าที่ และสิทธิทางสังคมที่เป็นรองผู้ชายในทุกๆด้าน ส่งผลให้วัฒนธรรมของแทบทุกประเทศทั่วโลกกลายเป็นสังคมที่อยู่ภายใต้กรอบคิดแบบ “ชายเป็นใหญ่” หรือที่เรียกว่า “ปิตาธิปไตย” (patriarchy)

สังคมชายเป็นใหญ่ได้สร้างภาพตายตัว (stereotype) แบบแบ่งแยกเป็นสองตัวระหว่างหญิงชาย โดยระบุคุณสมบัติว่าผู้ชายเป็นเพศที่เข้มแข็งมีเหตุผลเป็นผู้นำส่วนผู้หญิงเป็นเพศที่อ่อนแอใช้อารมณ์เหมาะกับการเป็นผู้ตามและการที่หญิงชายส่วนใหญ่ในสังคมล้วนมีลักษณะสอดคล้องกับภาพตายตัวดังกล่าวแท้จริงแล้วเป็นเพราะกระบวนการขัดเกลากทางสังคม (Socialization) ที่ปลูกฝังคุณสมบัติที่สังคมคาดหวังเหล่านั้นมาตั้งแต่ยังเด็ก

สื่อประเภทต่างๆเป็นเครื่องมือสำคัญในการหล่อหลอมความเหลื่อมล้ำทางเพศโดยเฉพาะสื่อภาพยนตร์เป็นช่องทางของการผลิตและผลิตซ้ำทางวัฒนธรรม (cultural production and reproduction) ซึ่งหมายรวมถึงการปลูกฝังวิถีชีวิตคุณค่าความหมายโลกทัศน์และจิตสำนึกของสังคม (Turner, 1999 อ้างถึงในกำจรหลุยยะพงศ์และสมสุขหินวิมาน, 2552 40-42) โดยภาพลักษณ์ของผู้หญิงที่ปรากฏในภาพยนตร์เป็นเพียงผลสะท้อนผ่านออกมาจากการกำหนดค่านิยมปิตาธิปไตยซึ่งจำกัดอยู่ภายในไม่กี่บทบาทเท่านั้นเช่นบทบาทของแม่ภรรยาหญิงคนรักเหล่านี้ล้วนแต่เป็นบทบาทที่สังคมปิตาธิปไตยต้องการให้ผู้หญิงเป็นทั้งสิ้น (มาลินีแก้วเนตร, 2545: 54-55)

สิรภัทร สรवलสันต์ (2560) เขียนวิจัยเรื่อง “ละคร Reply 1988 กับภาพแทนของสังคมเกาหลีสไ้” อธิบายถึง สังคมชายเป็นใหญ่ ดังนี้

แต่เดิมสังคมเกาหลีสไ้ยึดถือระบบชายเป็นใหญ่ เนื่องจากความเชื่อที่ว่าผู้ที่จะสามารถทำพิธีบูชาบรรพบุรุษได้คือเพศชายเท่านั้น เพราะเชื่อว่าเพศชายเป็นเพศที่มีความรับผิดชอบ สามารถพึ่งพาได้ ผู้ชายจึงเป็นหัวหน้าครอบครัว แต่เมื่อสังคมเกาหลีสไ้ก้าวเข้าสู่สังคมสมัยใหม่ เพศชายและเพศหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกันมากขึ้น ในละครได้แสดงให้เห็นถึงการแบ่งแยกหน้าที่ของเพศชายและเพศหญิงอย่างชัดเจนโดยผู้เป็นพ่อจะทำหน้าออกไปทำงานเพื่อหาเลี้ยงครอบครัว และผู้เป็นแม่ทำหน้าที่เป็นแม่บ้าน ทำงานบ้าน เตรียมอาหารเพื่อรอสามีและลูก แต่ในขณะเดียวกัน เมื่อผู้เป็นพ่อหาเงินมาได้ ก็ให้แม่เป็นผู้ที่บริหารเรื่องค่าใช้จ่ายในครอบครัว นอกจากนี้ละครยังได้นำเสนอฉากที่ทำให้เห็นว่าในสมัยก่อนนั้น เพศหญิงไม่มีสิทธิที่จะได้รับการศึกษา

นอกจากนี้ยังกล่าวถึงความไม่เท่าเทียมทางเพศว่า สังคมสมัยเกาหลีสไ้สมัยใหม่นั้น ตัวละครเพศหญิงรุ่นลูกนั้นไม่มีสิทธิที่จะได้รับการศึกษา และสามารถออกไปทำงานนอกบ้านได้เท่าเทียมกับเพศชาย แต่ในขณะเดียวกันก็ยังมีคามไม่เท่าเทียมกันในตำแหน่งหน้าที่การงาน โดยเพศหญิงจะได้รับตำแหน่งเป็นผู้ที่คอยให้บริการ

ณัฐพล โทณะสุต (2560) เขียนวิจัยเรื่อง “AKB48 พื้นที่ของการเปลี่ยนแปลงความเป็นหญิง” อธิบายถึง สังคมชายเป็นใหญ่ ดังนี้

วิธีการนำเสนอภาพลักษณ์แต่ละยุคนี้ได้ใช้วิธีการนำเสนอเพื่อสื่อให้เห็นว่า ร่างกายของเพศหญิงได้ตกเป็นวัตถุทางเพศโดยใช้สื่อที่เป็นเป็นภาพเพื่อสร้างมุมมองการจ้องมองของเพศชาย (Male Gaze) แบบที่เพศชายต้องการจ้องมอง แต่นอกจากการนำเสนอด้วยภาพแล้ว มีการใช้สื่อที่เป็นเสียงเพื่อทำให้เสียงของเพศหญิงกลายเป็นวัตถุทางเพศจากการฟังของเพศชาย (Male Listen) แบบที่เพศชายต้องการฟังหรือต้องการได้ยินของสังคมแบบชายเป็นใหญ่ (Patriarchy) และระบบชายเป็นใหญ่ได้สร้างความเชื่อที่ว่าคุณค่าของผู้หญิงอยู่ที่ความสวยและความสาว ดังนั้นผู้หญิงจึงตกเป็นเหยื่อทางการค้าของธุรกิจต่างๆ หลากหลายชนิดอย่างเต็มใจ เพื่อต้องการสวยและรักษาความสาวไว

คิมเบอร์รี่ เพอร์ซีเวอร์ (2560) เขียนวิจัยเรื่อง “การ์ตูนออนไลน์ Lookism กับภาพแทนสังคมเกาหลีสไ้” อธิบายถึง สตรีนิยมและความไม่เท่าเทียมทางเพศดังนี้

สังคมเกาหลีสไ้ได้มีการให้คุณค่ากับลักษณะทุนทางร่างกายของเพศหญิงและเพศชายที่แตกต่างกัน กล่าวคือเพศหญิงการที่ได้รับการยอมรับจากคนอื่น ๆ คือต้องมีหน้าตาและรูปร่างที่เป็นไปตามลักษณะที่สังคมให้ความสำคัญไปพร้อมๆกัน ตัวละครหญิงที่พบมีทั้งพยายามเปลี่ยนแปลงหน้าตาและรูปร่างให้ดูดีขึ้น โดยการเปลี่ยนแปลงใบหน้านั้นอาจจะใช้วิธีการแต่งหน้า หรือการทำศัลยกรรมให้

ใบหน้ามีลักษณะเป็นไปตามที่สังคมให้ความสำคัญ โดยบริเวณที่ทำคือจมูกโด่ง หน้าผากโค้งมน ทาตาสองชั้น และฉีดยาใต้ตาให้ดูน่ารักจากนั้นยัง เปลี่ยนแปลงรูปร่างโดยการออกกำลังกาย และจำกัดการกิน

ภัสวดี วิฑูฒิสักด์ (2561) เขียนวิจัยเรื่อง “ภาพสะท้อนสังคมประเทศเกาหลีใต้จากตัวละครผ่านภาพยนตร์เรื่อง Perfect Proposal” อธิบายถึง ภาพสะท้อนสังคมชายเป็นใหญ่ในประเทศเกาหลี ดังนี้

ตัวละครจียอนเป็นอีกหนึ่งตัวละครที่สะท้อนเรื่องค่านิยมด้านความเป็นหญิงในสังคมชายเป็นใหญ่ของเกาหลี เห็นได้จากฉากที่จียอนไปสัมภาษณ์งาน จะเห็นได้ว่าจียอนให้เกียรติผู้ว่าจ้างโดยการแต่งตัวสุภาพ ต่างจากผู้หญิงคนอื่นที่มาสัมภาษณ์โดยใส่แค่เสื้อยืดกางเกงยีนส์ สิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่าคนเกาหลีให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์ภายนอกเป็นอย่างมาก กล่าวได้ว่าประเทศเกาหลีใต้เป็นประเทศที่เสพติดภาพลักษณ์อย่างหนัก สะท้อนออกมาเป็นประเทศที่มีชื่อเสียงทางการแพทย์ โดยเฉพาะทางด้านศัลยกรรม เนื่องจากคนเกาหลีมีการแข่งขันที่สูงด้านการทำงาน รูปร่าง หน้าตา ก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้มีความได้เปรียบกว่าคนอื่น ยิ่งประเทศเกาหลีใต้เป็นประเทศที่มีอุตสาหกรรมสื่อที่ก้าวไกล อีกทั้งยังส่งออกวัฒนธรรมผ่านสื่อ เป็นผู้นำในเรื่องของการแสดง การบันเทิงต่าง ๆ ที่ต้องใช้หน้าตาและความสามารถในการทำงาน ก็ยิ่งทำให้เรื่องของภาพลักษณ์มีความสำคัญ นอกจากนี้ในภาพยนตร์เรื่องนี้ก็สะท้อนสังคมชายเป็นใหญ่ ที่ผู้หญิงถูกควบคุมด้านความสวยความงามเนื่องจากระบบชายเป็นใหญ่ได้สร้างความเชื่อที่ว่า คุณค่าของผู้หญิงอยู่ที่ความสวยและความสาว กล่าวคือผู้หญิงต้องสวยเพื่อตอบสนองภาพผู้หญิงในอุดมคติของผู้ชาย ทำให้ผู้หญิงเกาหลีนั้นให้ความสำคัญกับเรื่องภาพลักษณ์เป็นอย่างมากสะท้อนให้เห็นจากฉากก่อนที่จียอนจะขึ้นเรียอร์ซครั้งแรก จียอนก็ถูกแปลงโฉมให้ตรงกับภาพลักษณ์ในอุดมคติของคิมชอกกู

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ผู้ศึกษาพบว่า ระบบชายเป็นใหญ่นั้นได้เข้ามาครอบคลุมทุกอำนาจของผู้หญิง ผู้ชายจะเป็นผู้กำหนดความเป็นผู้ชายและความเป็นผู้หญิงตามค่านิยมและความต้องการของตน ซึ่งมีผลต่อบทบาทที่แต่ละฝ่ายต้องกระทำ และมีผลต่อสถานภาพที่ตามมา เช่น ผู้หญิงต้องดูแลตัวเอง จะต้องสวยตลอดเวลา ตามแบบที่ระบบชายเป็นใหญ่ครอบไว้ ดังนั้น ผู้หญิงถูกกดขี่ให้เป็นฝ่ายด้อยกว่า ด้วยการปลุกฝังให้ยอมรับบทบาท หน้าตา และสิทธิทางสังคมที่เป็นรองผู้ชายในทุกๆ ด้าน ส่งผลให้กลายเป็นสังคมที่อยู่ภายใต้กรอบคิดแบบ “ชายเป็นใหญ่” หรือที่เรียกว่า “ปิตาธิปไตย”

2.3 กรอบการศึกษาและการวิเคราะห์

ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสามารถทำความเข้าใจและอธิบายเกี่ยวกับสังคมชายเป็นใหญ่กับภาพยนตร์เรื่อง Door lock ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 คือ เพื่อศึกษาการจ้องมองในสังคมชายเป็นใหญ่กับภาพยนตร์เรื่อง Door lock ผู้วิจัยพบว่ามี การจ้องมองกับภาพยนตร์เรื่อง Door lock โดยแบ่งเป็น 3 ประเภทตามแนวคิดของการจ้องมองของ Laura Mulvey ดังนี้

1. วิธีที่ผู้ชายจับจ้องมองผู้หญิง
2. วิธีที่ผู้หญิงจับจ้องดูตัวเอง
3. วิธีที่ผู้หญิงจับจ้องมองดูกันเอง

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 คือ เพื่อศึกษาภาพแทนของสังคมชายเป็นใหญ่กับภาพยนตร์เรื่อง Door lock สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

1. ภาพแทนของสังคมชายเป็นใหญ่
 - 1.1. ภาพแทนความไม่เท่าเทียมทางเพศ
 - 1.2. ภาพแทนการทำงานในระบบชายเป็นใหญ่
2. ภาพยนตร์เรื่อง Door lock กับการผลิตชายเป็นใหญ่

ประเด็นที่ศึกษา

ศึกษาการจ้องมองในสังคม
ชายเป็นใหญ่ในภาพยนตร์
เรื่อง Door lock

เก็บข้อมูล: ภาพยนตร์เรื่อง door lock
สังเกต: การจ้องมองระหว่างเพศใน
ภาพยนตร์

วิธีการศึกษา

แนวความคิดที่ใช้ในการศึกษา

แนวคิดสตรีนิยมและแนวคิดการจ้องมอง
วิธีที่ผู้ชายจ้องมองผู้หญิง
วิธีที่ผู้หญิงจ้องดูตนเอง
วิธีที่ผู้หญิงจ้องมองดูตนเอง

ศึกษาภาพแทนของสังคมชาย
เป็นใหญ่ในภาพยนตร์เรื่อง
Door lock

เก็บข้อมูล: ภาพยนตร์เรื่อง door lock
สังเกต: การนำเสนอภาพแทนใน
ภาพยนตร์

แนวความคิดภาพแทน

ภาพแทนของสังคมชายเป็นใหญ่ในภาพยนตร์เรื่อง Door lock
ภาพแทนความไม่เท่าเทียมทางเพศ
ภาพแทนของการทำงานในระบบชายเป็นใหญ่
ภาพยนตร์เรื่อง Door lock กับการผลิตชายเป็นใหญ่

บทที่ 3

ข้อมูลพื้นฐานของภาพยนตร์เรื่อง Door lock

สำหรับในเนื้อหาของบทที่ 3 กล่าวถึงข้อมูลทั่วไปของภาพยนตร์เรื่อง Door lock ทั้งในเรื่องของข้อมูลการผลิต कै้าโครงเรื่อง เนื้อเรื่องย่อ ตัวละคร ฉากและสถานที่ วิธีการดำเนินเรื่อง เพื่อให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหา และสามารถนำมาใช้วิเคราะห์ตามจุดประสงค์ทั้ง 2 ข้อคือ วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การศึกษาภาพแทนในสังคมชายเป็นใหญ่ และวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 การจ้องมองในสังคมชายเป็นใหญ่

ภาพที่ 3. 1 โปสเตอร์ภาพยนตร์เรื่อง Door lock
ที่มา <https://www.imovie-hd.com/door-lock-2018/>

3.1 ข้อมูลการผลิต

ภาพยนตร์เรื่อง Door lock มีข้อมูลการผลิตแบ่งเป็น 4 หัวข้อ ดังนี้

3.1.1 ข้อมูลพื้นฐาน

ภาพยนตร์เรื่อง Door lock เป็นภาพยนตร์จากประเทศเกาหลีใต้ ชื่อภาษาเกาหลีคือ **도어락** หรือชื่อภาษาไทยคือ ห้องหลอนปริศนา ฉายครั้งแรกวันที่ 5 ธันวาคม 2018 ในประเทศเกาหลีใต้ มีความยาว 1 ชั่วโมง 43 นาที

3.1.2 ประเภทภาพยนตร์

เป็นภาพยนตร์ประเภท ทราม่า ระทึกขวัญ เรื่องราวเกี่ยวกับผู้หญิงธรรมดาคนหนึ่ง ที่ต้องต่อสู้และเอาตัวรอดจากสถานการณ์ที่น่ากลัว เมื่อเธอค้นพบว่า วันหนึ่งหลังจากที่เธอกลับมาจากที่ทำงาน มีคนแปลกหน้าพยายามจะเข้าห้องของเธอ และเธอยังต้องเจอสถานการณ์นี้อีกหลายครั้ง มีความระทึกของการพยายามเอาตัวรอดของนางเอกจากสถานการณ์อันตรายต่างๆ นอกจากนี้ เธอยังต้องเจอสถานการณ์ที่น่าหวาดใจในเวลากลางวัน ถึงแม้จะเป็นที่ทำงานตัวเอง เช่น การโดนพุดจาล่วงเกินจากลูกค้าที่ทำงาน และต้องใช้ชีวิตอย่างระหว่าดระแวงในทุกๆวัน ตำรวจก็ไม่ได้ให้ความช่วยเหลือเท่าที่ควร ซ้ำยังมองว่าเป็นเรื่องที่น่างอกกุ่มขึ้นมาเอง สุดท้ายนางเอกจึงต้องพยายามแก้ไขปัญหาด้วยตัวเอง

3.1.3 ทีมงานและบริษัทผู้สร้าง

ผู้กำกับคือ ลีควอน สร้างโดย คิมซองรยอง และลีแจมิน คนเขียนบทคือ ลีควอนและปาร์คจองฮี บริษัทอำนวยการสร้างคือ Fiona Films และเผยแพร่โดย Megabox Plus M

3.1.4 นักแสดงนำ

นักแสดงนำคือ กงฮโยจิน เป็นนักแสดงหญิงแนวหน้าในประเทศเกาหลีใต้ มีผลงานการแสดงทั้งภาพยนตร์และละครที่มีชื่อเสียงมากมาย เช่น Master's Sun (2013), It's Okay, That's Love (2014), The Producers (2015) นักแสดงนำคนอื่นๆคือ คิมเยวอน และ คิมซังโอ

3.2 เค้าโครงเรื่อง

เรื่องราวของหญิงสาวคนหนึ่ง ได้เผชิญกับสถานการณ์เลวร้ายในย่านที่อยู่อาศัยของเธอเอง เมื่อวันหนึ่งเธอค้นพบว่ามีคนพยายามเข้าห้องของเธอ ซึ่งเธอไม่รู้ว่าเป็นใคร และยังคงเผชิญกับสถานการณ์นี้อีกหลายครั้ง แต่ตำรวจไม่สามารถช่วยเธออะไรเธอได้ อีกทั้งเธออยู่ในสังคมที่พยายามกดทับเธอตลอดเวลา ทั้งจากผู้หญิงด้วยตัวเอง และจากผู้ชายรอบข้างแทบทุกคน ทั้งชายที่ชอบแอบตามเธอมาที่ทำงาน เจ้านายที่เหมือนจะสนใจเธอเป็นพิเศษ ตลอดจนตำรวจที่เธอแจ้งความด้วย คนเฝ้าตึกที่เธอเช่า เพื่อนบ้านที่ไม่รู้ว่าใครบ้างเพราะไม่เคยทักทาย ทำให้เธอต้องใช้ชีวิตอย่างระหว่าดระแวงในทุกๆ วัน ทั้งในที่ทำงานหรือที่พักอาศัยของเธอเอง ทั้งที่เธอควรได้ใช้ชีวิตปกติ เมื่อตำรวจไม่ได้ให้ความช่วยเหลือเท่าที่ควร สุดท้ายเธอก็จึงพยายามแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง โดยการตามหาว่าใครคือคนที่พยายามเข้าห้องของเธอ ตลอดในเรื่องจะมีตัวละครผู้ชายจำนวนมาก ที่ทำให้เราสงสัยว่าใครกันแน่ที่เป็นคนร้ายตัวจริง และตัวละครหลักคนนี้จะสามารถเอาตัวรอดจากสถานการณ์เลวร้ายที่เข้ามาใกล้ตัวเธอเรื่อยๆ ได้หรือไม่

3.3 เนื้อเรื่องย่อ

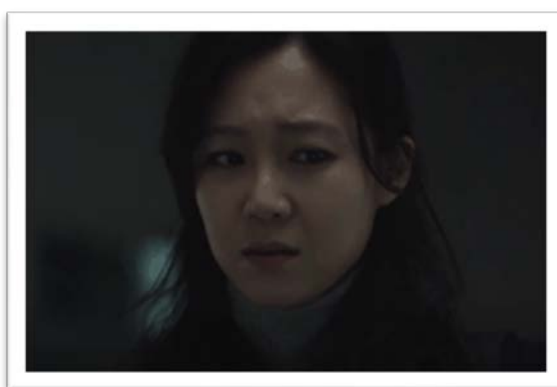
โจคยองมินเป็นพนักงานหญิงสาวธนาคารแห่งหนึ่ง เธออาศัยอยู่ในห้องเช่าเล็กๆ ในอพาร์ทเมนต์แห่งหนึ่งในเมือง วันหนึ่งเมื่อเธอกลับมาห้องของเธอ เธอได้ค้นพบว่าฝาล็อคที่หน้าห้องประตูของเธอเปิดค้างไว้อยู่ ประหนึ่งมีคนพยายามปลดล็อคมันเพื่อเข้าห้องของเธอ และในคืนเดียวกันได้มีคนพยายามที่จะเข้ามาห้องของเธอ เธอต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่น่ากลัว และเธอไม่รู้ว่าเป็นใคร เป็นคนแปลกหน้าหรือคนที่เธอรู้จัก เธอได้แจ้งตำรวจ แต่ตำรวจกลับมองว่าเป็นเรื่องน่าหัวเราะและไม่ได้ให้ความช่วยเหลือเท่าที่ควร นอกจากนี้เธอยังเผชิญกับคนและสถานการณ์ที่ทำให้เธอต้องคอยระมัดระวังตัวเองจากคนรอบข้างเสมอ สุดท้ายเธอก็จึงต้องพยายามช่วยเหลือและหาคำตอบด้วยตนเอง

3.4 ตัวละครสำคัญ

ภาพยนตร์เรื่อง Door lock มีตัวละครสำคัญทั้งหมด 7 ตัวละคร ดังนี้

3.4.1 โจคยองมิน

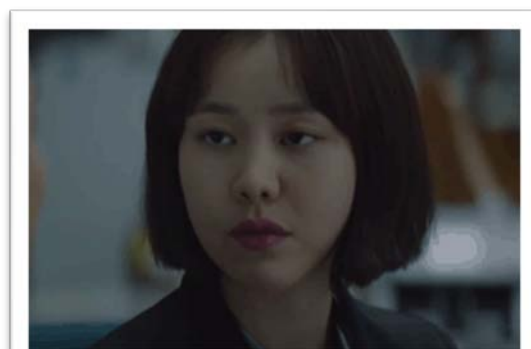
พนักงานธนาคารหญิง อาศัยอยู่คนเดียวในห้องเล็กๆที่อพาร์ทเมนต์แห่งหนึ่ง วันหนึ่งเธอค้นพบว่ามีคนพยายามแอบเข้าห้องของเธอจากการพยายามปลดรหัสที่ฝาล็อกหน้าห้องประตูของเธอ และในตอนกลางคืนก็มีคนพยายามพังประตูเข้ามาห้องของเธอ นอกจากนี้เธอยังเผชิญกับคนและสถานการณ์ที่ไม่น่าปลอดภัยอยู่หลายครั้ง แม้กระทั่งที่ทำงานของเธอเอง สุดท้ายแล้วเธอต้องพยายามช่วยเหลือตนเอง

ภาพที่ 3.2 โจคยองมิน รับบทโดย กงฮโยจิน
ที่มา <https://www.imovie-hd.com/door-lock-2018/>

3.4.2 โอฮโยจู

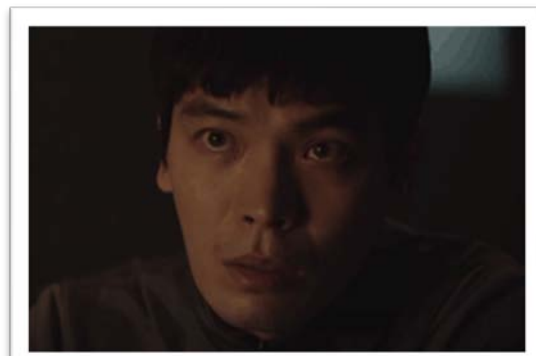
เป็นเพื่อนสนิทและเพื่อนที่ทำงานของโจคยองมิน คอยช่วยเหลือและให้คำปรึกษาโจคยองมิน

ภาพที่ 3.3 โอฮโยจู รับบทโดย คิมเยวอน
ที่มา <https://www.imovie-hd.com/door-lock-2018/>

3.4.3 นักสืบลี

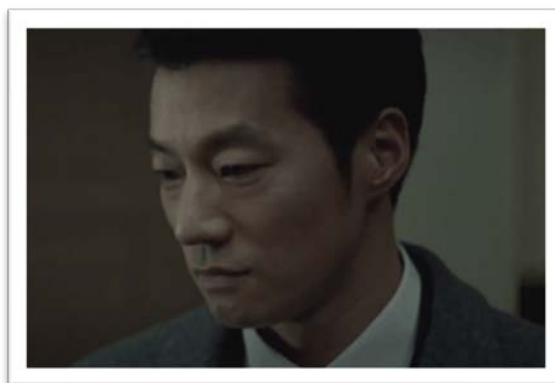
เป็นนักสืบที่รับผิดชอบคดีคนแปลกหน้าที่พยายามเข้าห้องโถงของมินหลายครั้ง แรกๆเขาไม่ได้ใส่ใจกับคดีของโถงของมินที่แจ้งมามากนัก และมองว่าเป็นเรื่องตลกหรือเรื่องที่โถงของมินเข้าใจผิดไปเอง

ภาพที่ 3.4 นักสืบลี รับบทโดย คิมซองโฮ
ที่มา <https://www.imovie-hd.com/door-lock-2018/>

3.4.4 คิมซองโฮ

เป็นผู้จัดการธนาคารที่โถงของมินทำงานอยู่ มีหน้าต่าและบุคลิกดี คอยช่วยเหลือโถงของมินเสมอ

ภาพที่ 3.5 คิมซองโฮ รับบทโดย ลีซุนฮี
ที่มา <https://www.imovie-hd.com/door-lock-2018/>

3.4.5 รองผู้อำนวยการ

เป็นหัวหน้างานของนางเอกในที่ทำงาน มีหน้าที่ดูแลเรื่องตำแหน่งงานของนางเอก

ภาพที่ 3.6 รองผู้อำนวยการ รับบทโดย คิมกวังคยู
ที่มา <https://www.imovie-hd.com/door-lock-2018/>

3.4.6 ฮันดงฮุน

เป็นยามในอพาร์ทเมนต์ที่ใจของมินอาศัยอยู่ มีนิสัยเงี้ยวๆ สุภาพ ให้ความช่วยเหลือใจของมิน

ภาพที่ 3.7 ฮันดงฮุน รับบทโดย ลีกาซบ
ที่มา <https://www.imovie-hd.com/door-lock-2018/>

3.4.7 คิมคึจอง

เป็นลูกค้าที่ทำงานของโจคยองมิน ชอบโจคยองมินและตามเธอไปที่ต่างๆ

ภาพที่ 3.8 คิมคึจอง รับบทโดย โจบ็อกแร
ที่มา <https://www.imovie-hd.com/door-lock-2018/>

3.5 ฉากและสถานที่

ภาพยนตร์เรื่อง Door lock มีเนื้อหาเกี่ยวกับคนแปลกหน้าพยายามจะเข้าห้องของตัวละครหลัก ดังนั้นฉากและสถานที่ที่ปรากฏส่วนใหญ่ในภาพยนตร์เรื่องนี้จึงมี 2 สถานที่คือ ห้องของโจคยอง

มิน และอพาร์ทเมนต์ของโจคยองมิน ซึ่งสถานที่ที่อยู่อาศัยของโจคยองมินรวมถึงที่ทำงานของโจคยองมินและตัวละครหลักอีก3คน ก็คือธนาคาร ล้วนอยู่ในเมือง ดังรูปที่ปรากฏได้ล่าง

ภาพที่ 3.9 ภาพภายในเมือง
ที่มา <https://www.imovie-hd.com/door-lock-2018/>

3.5.1 อพาร์ทเมนต์

ที่อยู่อาศัยที่ปรากฏกับภาพยนตร์เรื่อง Door lock คืออพาร์ทเมนต์ ซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยของตัวละครหลัก โจคยองมิน โดยอพาร์ทเมนต์ที่โจคยองมินอาศัยอยู่นั้นตั้งอยู่ในย่านเขตชุมชน กล่าวคือเป็นแหล่งที่มีอพาร์ทเมนต์หลายแห่งตั้งอยู่ติดๆกัน และมีทางเข้าไปในอพาร์ทเมนต์ที่เปลี่ยวและขอยล็ก จะเห็นได้ในฉากที่ปรากฏอยู่ในเรื่องหลายครั้ง

ภาพที่ 3.10 ภาพย่านที่อยู่อาศัย

ที่มา <https://www.imovie-hd.com/door-lock-2018/>

ภาพที่ 3.11 ภาพอพาร์ทเมนต์

ที่มา <https://www.imovie-hd.com/door-lock-2018/>

ภาพที่ 3.12 ภาพอพาร์ทเมนต์
ที่มา <https://www.imovie-hd.com/door-lock-2018/>

ภาพที่ 3.13 ภาพภายในซอยย่านที่อยู่อาศัย
ที่มา <https://www.imovie-hd.com/door-lock-2018/>

ภาพที่ 3.14 ภาพภายในอาคารของอพาร์ทเมนต์
ที่มา <https://www.imovie-hd.com/door-lock-2018/>

3.5.2 ห้องโถงของมิน

ห้องที่โถงของมินอยู่อาศัยนั้นเป็นห้องขนาดเล็กๆ เข้าไปก็เจอห้องนอนเลย และมี1ห้องน้ำ

ภาพที่ 3.15 ภาพภายในอาคารของอพาร์ทเมนต์
ที่มา <https://www.imovie-hd.com/door-lock-2018/>

นอกจากนี้ในภาพยนตร์ยังให้ข้อมูลอีกว่า ถึงแม้จะเป็นห้องเล็กๆ แต่มีราคาสูง นั่นแสดงว่าที่อยู่อาศัยในย่านนี้มีราคาสูง คนที่อยู่อาศัยในย่านนี้จึงจำเป็นต้องมีฐานะระดับหนึ่ง ซึ่งก็สอดคล้องกับที่โถงของมินเป็นพนักงานประจำธนาคาร แต่ก็ไม่ได้ถึงกับฐานะรวย นั่นจึงเป็นหนึ่งสาเหตุที่ แม่โถงของมินจะเผชิญปัญหาเกี่ยวกับการบุกรุกห้อง แต่ก็ไม่สามารถย้ายที่อยู่อาศัยได้ในทันที

3.6 วิธีการดำเนินเรื่อง

ภาพยนตร์เรื่อง Door lock มีวิธีการดำเนินเรื่อง ดังนี้

3.6.1 การลำดับเรื่อง

ภาพยนตร์เรื่อง Door lock ใช้กลวิธีในการดำเนินเรื่องแบบเรียงลำดับตามเวลาที่เกิดขึ้น คือ เรียงเวลาที่เกิดขึ้นก่อนไปเวลาที่เกิดขึ้นทีหลัง เริ่มต้นจากการแนะนำตัวละคร ที่ชื่อว่าโถงของมิน เป็นพนักงานหญิงสาวธนาคาร หน้าตาธรรมดาๆคนหนึ่ง จากนั้นภาพยนตร์ก็แสดงกับปัญหาที่นางเอกเผชิญ เมื่อวันหนึ่งเธอค้นพบว่าฝาล็อกหน้าประตูเธอเปิดค้างไว้อยู่ ประหนึ่งมีคนพยายามจะปลดรหัสประตูห้องเธอ และภาพยนตร์ได้สร้างปมปัญหาที่ใหญ่ที่สุดคือ การที่นางเอกโดนคุกคามจากคนแปลกหน้าที่พยายามจะเข้าห้องของเธอ และการที่โดนลูกค้ำที่ทำงานตามใจ และพยายามตามเธอไปทุกที่ เธอไม่รู้ว่าคนที่พยายามจะเข้าห้องของเธอใช่คนเดียวกันกับลูกค้ำของเธอคนนี้หรือไม่ ภาพยนตร์แสดงให้เห็น

ว่า เธอได้ขอความช่วยเหลือจากตำรวจ แต่ตำรวจไม่สามารถช่วยเธอได้ และมองเป็นเรื่องน่าำหำขัน จากนั้นเธอก็เริ่มแก้ปัญหาและช่วยเหลือด้วยตนเอง โดยจะมีตัวละครที่เป็นเพื่อนนางเอกคนหนึ่งคอยช่วยเหลืออยู่เสมอ เรื่องราวระหว่างนี้จะอยู่ประมาณกลางเรื่อง การสืบทอดตัวคนร้าย การไล่ตามคนร้าย การถูกคนร้ายไล่ล่า การเผชิญหน้ากับคนร้าย และจบเรื่องด้วยการ ปัญหาที่ตัวละครเผชิญนั้นสามารถแก้ได้สำเร็จ คือสามารถจับคนร้ายได้ แต่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาโครงสร้างสังคมชายเป็นใหญ่ ที่ผู้หญิงทั่วไปจะต้องเผชิญในทุกๆวันได้

3.6.2 การเริ่มต้นของเรื่อง

เริ่มต้นเรื่องด้วยการแสดงให้เห็นความกดดันของสภาพความเป็นหญิงภายในโลกของผู้ชายเป็นใหญ่ ตัวละครหญิงตอนเปิดเรื่องนั่งขดตัวหลบตาในรถไฟฟฟา หวาดระแวงยามเดินในซอยกลับบ้าน แม้แต่เมื่อเข้าห้องที่น่าจะเป็นพื้นที่ส่วนตัว ก็ยังไม่รอดพ้นการถูกจ้องมองและคุกคาม เมื่อเธอถูกคนแปลกหน้าที่ซ่อนตัวอยู่ภายในห้องจับตัวเธอไป ซึ่งภาพยนตร์ทิ้งปมไว้โดยการไม่ได้บอกชะตากรรมของผู้หญิงคนนี้ จากนั้นจึงเริ่มเรื่องโดยการเล่าเรื่องของตัวละครหลักตามปกติ เริ่มต้นด้วยการแนะนำให้ผู้ชมได้รู้จักตัวละครหลักก่อน นั่นคือ ชื่อ อาชีพ กิจกรรมประจำวัน เป็นเรื่องราวของตัวละครหลักที่ชื่อ โจคยองมิน เธอเป็นผู้หญิงหน้าตาธรรมดาๆ ใช้ชีวิตธรรมดาในสังคมเมืองใหญ่ มีอาชีพเป็นพนักงานที่ธนาคารแห่งหนึ่ง เลิกงานก็กลับที่พักตนเองทันที จากในเรื่องจะสังเกตเห็นได้ว่าเธอมีนิสัยระหว่าดระแวงคนอื่นอยู่ตลอดเวลา เช่น การรีบจบบทสนทากับยามที่ใต้หอ หรือการมองซ้ายมองขวาตลอดการขึ้นลิฟต์ เป็นต้น นอกจากนี้ยังสร้างความสงสัยให้กับคนดู ว่าแท้จริงแล้ว เธออยู่คนเดียวจริงหรือไม่ เนื่องจากบทสนทนาที่เธอพูดกับแม่และเพื่อนของเธอทำให้คนดูทราบว่าเธออยู่คนเดียว แต่ในขณะที่เดียวกัน ภายในห้องของเธอนั้นเต็มไปด้วยข้าวของและของใช้ของผู้ชาย ทั้งราวตากผ้าที่ตากกางเกงชั้นในของผู้ชาย และรองเท้าผู้ชายที่วางหน้าห้องของเธอ ที่มากไปกว่านั้นคือ ตอนกลางคืนก็มีผู้ชายนอนกอดเธออยู่บนเตียงเดียวกัน นี่จึงเป็นอีกปมเล็กๆอีกปมหนึ่งที่สร้างให้คนดูสงสัยตั้งแต่ต้นเรื่อง

3.6.3 การจบของเรื่อง

ตอนท้ายเรื่องเหตุการณ์ของตัวละครผู้หญิงในตอนแรกได้มาเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ที่ตัวละครหลักเผชิญ คือ ผู้หญิงจากตอนต้นเรื่องที่โดนผู้ชายแปลกหน้าบุกรุกเข้ามาในห้อง เป็นผู้ชายคนเดียวกันกับที่พยายามจะเข้าห้องนางเอก ตอนจบ นางเอกและเพื่อนนางเอกพยายามแก้ปัญหาโดยการหาตัวคนร้ายที่พยายามเข้าห้องเธอให้เจอ และทำการสืบสวน ไล่ล่า ด้วยตัวเอง โดยไม่รอตำรวจ ทำให้นางเอกและเพื่อนนางเอกได้รับบาดเจ็บทั้งคู่ สุดท้ายแล้วนางเอกก็ไม่สามารถแก้ปัญหานี้ได้ด้วยตัวเอง แต่ได้รับความช่วยเหลือจากตำรวจ

3.7 สรุปท้ายบท

จากข้อมูลพื้นฐานของภาพยนตร์เรื่อง Door lock ทำให้ทราบแนวทางและแก่นสารของภาพยนตร์และผู้สร้างที่ต้องการจะสื่อ ภาพยนตร์เรื่องนี้นำเสนอเรื่องราวของผู้หญิงที่ต้องเผชิญปัญหาจากผู้ชายรอบกาย ผู้สร้างทำให้เห็นว่าโครงสร้างสังคมชายเป็นใหญ่เป็นสิ่งที่เอื้ออำนวยให้เพศชายเหล่านั้นรังแกเพศหญิงและแสดงความเหนือกว่าเพศหญิง ซึ่งเป็นการไม่เห็นคุณค่าในเพศหญิงและกดทับอำนาจเพศหญิงไว้ และปัญหาเหล่านี้ถูกมองข้ามและกลายเป็นเรื่องปกติในสังคมแล้ว

ภาพยนตร์นำเสนอสิ่งที่ผู้หญิงจะต้องเผชิญในสังคมปัจจุบัน ภายนอกดูเหมือนเป็นลักษณะของสังคมปกติทั่วไป แต่ความจริงแล้วเป็นสังคมที่ผู้หญิงกำลังถูกกดทับโดยผู้ชายและผู้หญิงด้วยกันแบบที่ไม่รู้ตัว ภาพยนตร์ถ่ายทอดเรื่องราวในสถานที่หลัก ๆ คือ ในเมืองที่มีคนพลุกพล่าน และสถานที่อยู่อาศัยของตัวละครหลัก การเลือกนำเสนอให้เหตุการณ์ต่างๆ เกิดขึ้นในเมืองนั้นทำให้เห็นว่า ปัญหาการกดขี่เพศหญิง สามารถเกิดขึ้นได้ทุกที่ แม้จะเป็นที่สาธารณะ ที่มีคนอยู่เป็นจำนวนมาก เพราะฉะนั้นผู้ที่สร้างปัญหาหรือผู้ที่กดขี่ทางเพศไม่ได้เกรงกลัวใด ๆ แม้จะเป็นที่สาธารณะ เพราะคนในสังคมมองเป็นเรื่องปกติอยู่แล้ว ขณะเดียวกันสถานที่ที่อยู่อาศัย จะถ่ายทอดออกมาเฉพาะกลางคืน ซึ่งเป็นเวลาที่คนส่วนใหญ่เลิกงานและกลับที่พัก ทำให้เห็นว่าเราไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้แม้จะเป็นที่อยู่อาศัยเราเอง ซึ่งที่อยู่อาศัยเราควรจะเป็นที่ที่ปลอดภัยที่สุด แต่ภาพยนตร์ยังแสดงให้เห็นว่า ถ้าต้องการความปลอดภัยเพิ่มในชีวิต ก็ต้องมีเงินเป็นจำนวนมาก ซึ่งเงื่อนไขเหล่านี้เป็นกำแพงที่ทำให้ทุกคนไม่สามารถมีชีวิตที่ปลอดภัยได้

จากข้อมูลพื้นฐานของตัวละครทำให้ทราบว่า บุคลิกและลักษณะนิสัยของตัวละคร ก็เกิดขึ้นได้และเปลี่ยนแปลงได้จากคนรอบกาย หรือ การกระทำหรือการแสดงออกต่างๆ ของตัวละครใดตัวละครหนึ่งสามารถส่งผลต่อลักษณะนิสัย บุคลิกต่อตัวละครหนึ่งได้เช่นกัน จากภาพยนตร์เรื่องนี้ การกระทำของตัวละครชายหลายคน ส่งผลให้ตัวละครหญิงมีลักษณะนิสัยที่เปลี่ยนแปลงไป ต้องเปลี่ยนแปลงให้ตนเองนั้นเป็นคนที่เข้มแข็ง แข็งแรง หรือมีบุคลิกไม่ไว้ใจคนแปลกหน้า นั้นเป็นเพราะสังคมรอบข้างหลอกล่อมให้เพศหญิงต้องเปลี่ยนแปลงลักษณะนิสัยเพื่อป้องกันตนเองจากคนในสังคม ซึ่งสะท้อนว่ามีเพียงเพศหญิงเท่านั้นที่ต้องเปลี่ยนแปลงตนเอง ในขณะที่เพศชายเป็นต้นเหตุของปัญหาและไม่ต้องเปลี่ยนแปลงอะไรเลย

จากข้อมูลภาพยนตร์ที่กล่าวมานั้น ทำให้ผู้วิจัยสามารถนำไปใช้ประกอบการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 คือภาพแทนของสังคมชายเป็นใหญ่กับภาพยนตร์เรื่อง Door lock และใช้ประกอบการตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 คือ การจ้องมองในสังคมชายเป็นใหญ่กับภาพยนตร์เรื่อง Door lock

บทที่ 4

การจ้องมองในสังคมชายเป็นใหญ่กับภาพยนตร์เรื่อง Door lock

เนื้อหาในบทที่ 4 ของงานวิจัยเรื่อง “สังคมชายเป็นใหญ่กับภาพยนตร์เรื่อง Door lock” เป็นผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 คือ เพื่อศึกษาการจ้องมองในสังคมชายเป็นใหญ่กับภาพยนตร์เรื่อง Door lock โดยใช้แนวความคิดสตรีนิยมและแนวคิดการจ้องมองของ Laura Mulvey มาศึกษาและวิเคราะห์ผ่านการจ้องมองของตัวละครต่าง ๆ ในภาพยนตร์ดังกล่าว

การจ้องมองหรือการจับจ้อง คือ การจ้องมองแบบเพศชาย เป็นการมองผู้หญิงเพื่อความเพลิดเพลิน ส่วนมากใช้ในรูปแบบสื่อ เช่น ภาพยนตร์ วิดีโอ โฆษณา หนังสือพิมพ์และสื่อต่าง ๆ สำหรับการวิเคราะห์การจ้องมองกับภาพยนตร์เรื่อง Door lock ได้แบ่งการจับจ้อง (Gaze) แบ่งออกเป็น 3 แบบตามแนวคิดของ Laura Mulvey คือ วิธีที่ผู้ชายจับจ้องมองผู้หญิง วิธีที่ผู้หญิงจับจ้องดูตัวเอง และวิธีที่ผู้หญิงจับจ้องมองดูกันเอง การจ้องมองในสังคมชายเป็นใหญ่กับภาพยนตร์เรื่อง Door lock จึงสามารถอธิบายได้ดังนี้

4.1 วิธีที่ผู้ชายจับจ้องมองดูผู้หญิง

วิธีที่ผู้ชายจับจ้องมองดูผู้หญิง เป็นการจ้องมองของตัวละครชายหลักทั้ง 5 คนที่มองตัวละครผู้หญิงในเรื่อง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1.1 การจ้องมองของผู้จัดการธนาคาร

ลักษณะการจ้องมองของผู้จัดการธนาคารเป็นการจ้องมองแบบความรู้สึกมีเจตนาที่แสดงความรู้สึกเป็นห่วงเป็นใยโดยปราศจากเจตนาที่ไม่ดีแต่ก็ยังมีเจตนาแอบแฝงในด้านของความรู้สึกในแง่มุมเชิงลักษณะของชายหญิง ซึ่งจะเป็นลักษณะของภาพมองในแบบเพศตรงข้ามมีความสอดคล้องในบทความของ รูสโซ (Rousseau, 1712-1778) นักปรัชญาผู้รู้แจ้งมองว่า "ผู้ชายควรจะเข้มแข็งและเป็นฝ่ายกระทำขณะที่ผู้หญิงควรจะอ่อนแอและเป็นฝ่ายรองรับ " เนื่องจากในลักษณะการมองของผู้จัดการธนาคารยังมีลักษณะการมองในเชิงลักษณะชายเป็นใหญ่และต้องปกป้องคนที่อ่อนแอและด้อยกว่าเสมอ

ตัวอย่างฉาก

ภาพที่ 4.1 ภาพการจ้องมองของผู้จัดการธนาคาร
ที่มา <https://www.imovie-hd.com/door-lock-2018/>

ในฉากนี้ ผู้จัดการธนาคารพูดว่า “ต่อไปถ้าเจอแบบนี้ โทรหาผมได้เลยนะ” ใจของมินโดน คุกคามจากลูกค้าที่ทำงาน คิมซองโฮได้เข้ามาช่วยเหลือ ซึ่งเป็นการจ้องมองภายใต้เงื่อนไขอำนาจ มองว่าฝ่ายชายมีอำนาจมากกว่าฝ่ายหญิง ฝ่ายหญิงอ่อนแอและต้องได้รับการช่วยเหลือและปกป้องจากตนเอง

4.1.2 การจ้องมองของนักสืบ

เป็นลักษณะการจ้องมองที่แฝงไปด้วยอุดมการณ์ชายเป็นใหญ่ที่ถูกหล่อหลอมในสังคมผ่าน กระบวนการขัดเกลาทางสังคมต่าง ๆ ที่มีลักษณะให้ความสำคัญในลักษณะของเพศสภาพไม่เท่าเทียมกันซึ่งเป็นลักษณะการมองเพศหญิงเป็นเพศสภาพที่ด้อยกว่า ให้ความรู้สึกอ่อนแอ พึ่งพาตัวเองไม่ได้ เป็นการจ้องมองที่แสดงออกผ่านทั้งทางลักษณะภายนอกที่แสดงออกมาให้เห็นแบบชัดเจนและภายในที่เต็มไปด้วยความรู้สึกเหนือกว่าแฝงไปด้วยอำนาจ ภายใต้เงื่อนไข เจตนา มองว่ามีอำนาจเหนือกว่า เพศสภาพอีกฝ่ายด้วยความที่มองว่าเป็นผู้หญิงหมายถึงความอ่อนแอ ไม่กล้าตัดสินใจ ชอบใช้อารมณ์ ไม่มีเหตุผลและไม่เชื่อในคำพูดหรือการตัดสินใจ

ตัวอย่างฉาก

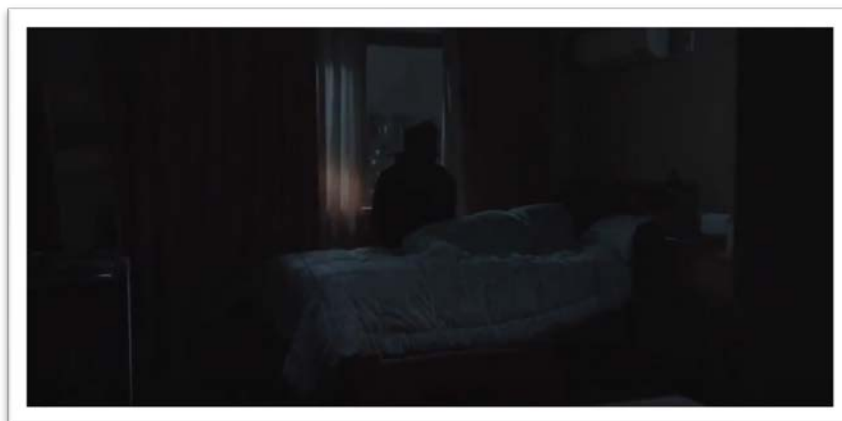
ภาพที่ 4.2 ภาพการจ้องมองของนักสืบลี
ที่มา <https://www.imovie-hd.com/door-lock-2018/>

จากประโยคของนักสืบลีที่ว่า “คุณให้ใครสักคนฆ่าคิมของโฮ(ผู้จัดการธนาคาร) แล้วก็ไปแจ้งความเล่นบทผู้เสียหาย” โจคยองมินโดนคุกคามจากนักสืบลี โดยนักสืบลีก่ล่าวหาว่าโจคยองมินเป็นผู้ต้องสงสัยในคดีฆาตกรรม ซึ่งเป็นการจ้องมองภายใต้เงื่อนไขการมองว่าอ่อนแอ มองว่าฝ่ายหญิงไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้จึงจำใจต้องทำผิด

4.1.3 การจ้องมองของยาม

ตามที่ปรากฏเป็นการจ้องมองในลักษณะที่มีความคิดอยู่ในจิตใจที่ยากต่อการคาดเดา สามารถตีความได้หลายแง่ในลักษณะที่แสดงออกมา มีทั้งลักษณะการแอบมองโดยที่อีกฝ่ายไม่รู้ตัว และการจ้องมองแบบตัวต่อตัวในลักษณะการพูดคุยในเรื่องหนึ่งแต่ภายในจิตใจมีความคิดที่ซ่อนเร้นบางอย่างอยู่ โดยจะมีหมายความว่ามากกว่าการมองดูที่เป็นการมองที่แฝงนัยของอำนาจในบางอย่างและตามด้วยในส่วนลักษณะการจ้องมองแบบแสดงออกตามความรู้สึกคือการกดขี่เพศสภาพของอีกฝ่ายที่มองว่าเป็นเพศที่อ่อนแอกว่าอยู่ในสถานะที่เป็นรอง ซึ่งในวัฒนธรรมของระบบชายเป็นใหญ่ ถ้าเมื่อใดผู้หญิงไม่ปฏิบัติตามลักษณะ “ความเป็นหญิง” เธอจะถูกทำร้ายในลักษณะต่าง ๆ ดังปรากฏและในเรื่องความรุนแรงและการครอบงำที่ฝ่ายหนึ่งกระทำต่อผู้หญิงได้ถูกทำให้เป็นปกติและชอบธรรมในพฤติกรรมทางเพศ ผ่านทางความเชื่อที่ว่าเมื่อเกี่ยวกับเรื่องกามารมณ์แล้ว ผู้ชายโดยธรรมชาติจะก้าวร้าวและเป็นผู้นำในขณะที่ผู้หญิงเป็นฝ่ายรองรับและเป็นผู้ตาม

ตัวอย่างฉาก

ภาพที่ 4.3 ภาพการจ้องมองของยาม
ที่มา <https://www.imovie-hd.com/door-lock-2018/>

4.1.4 การจ้องมองของคนโรครจิต (stalker)

การจ้องมองของตัวละครนี้ที่มีต่อใจของมินิ จะแบ่งออกเป็น 2 ช่วงคือ

การจ้องมองที่แฝงไปด้วยความชอบพอมี้อานาจมากกว่า โดยผู้ถูกมองหรือสิ่งที่ถูกมอง ส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับเพศสภาพ (Genderism) เช่น การแอบมองคนที่แอบปลื้ม โดยที่บุคคลไม่รู้ตัว เพื่อตอบสนองหรือเติมเต็ม หรือเพื่อความเพลิดเพลิน และการจ้องมองใต้อำนาจความต้องการครอบงำทำให้ผู้หญิงแปรสภาพสู่ความวิตถุแห่งการจับจ้องแต่ในภาพมองที่เกิดขึ้นในทั้งสองลักษณะ ทำให้เห็นว่าสังคมในโลกล้วนเป็นสังคมชายเป็นใหญ่และมีอารยธรรมเหยียดหรือเกลียดผู้หญิงจากผู้ชายโดยรวม ๆ ทำให้ผู้หญิงมีสภาพเป็นเหยื่อเช่นเดียวกันทั้งสิ้น ถึงแม้จะเป็นในลักษณะเหยื่อในด้านความเกลียดชังหรือความชอบพอกก็ตามที่มีการแฝงในเรื่องชายเป็นใหญ่อยู่เสมอที่เพศหญิงต้องเป็นเพศสภาพที่โดนกดขี่และด้อยกว่า

ตัวอย่างฉาก

ภาพที่ 4.4 ภาพการจ้องมองของคนโรคจิต
ที่มา <https://www.imovie-hd.com/door-lock-2018/>

คนโรคจิตพูดว่า “ผมจะยอมเปิดบัญชีธนาคารกับคุณ แต่คุณต้องไปกินกาแฟกับผมนะ”
พร้อมกับจ้องมองใจของมินด้วยความรู้สึกปลื้มและต้องการมีความสัมพันธ์ที่มากกว่านั้น

4.1.5 การจ้องมองของรองผู้อำนวยการ

เป็นการจ้องมองแบบผู้มีอำนาจมากกว่าจ้องมองผู้มีอำนาจน้อยกว่าทั้งในด้านหน้าที่การงาน การดำเนินชีวิตต่าง ๆ เป็นภาพมองที่อยู่ในลักษณะผู้หญิงที่ไม่สามารถเป็นผู้นำในระดับต่าง ๆ ได้ และอยู่ในสถานะที่เป็นรองเสมอมาจะเห็นว่าในลักษณะที่ปรากฏในเรื่องตัวเองจะทำงานที่มีเกียรติทางอาชีพน้อยกว่าและได้รับค่าตอบแทนต่ำกว่า

ตัวอย่างฉาก

ภาพที่ 4.5 ภาพการจ้องมองของรองผู้อำนวยการ
ที่มา <https://www.imovie-hd.com/door-lock-2018/>

จากประโยคที่รองผู้อำนวยการพูดว่า “เหนื่อยแะเลยใช้ไหมครับ เรื่องสัญญาการทำงานนั้นนั่น” แล้วภาพก็ตัดมาที่ข้างนอก สื่อให้เห็นว่าโจคยองมิน โดนไล่ออก

4.2 วิธีที่ผู้หญิงจับจ้องดูตัวเอง

วิธีที่ผู้หญิงจับจ้องดูตัวเอง เป็นการจ้องมองของผู้หญิงที่มีต่อตัวเอง โดยมีสองตัวละครคือ โจคยองมินและเพื่อนสนิทของโจคยองมินชื่อว่าโฮฮโยจู

4.2.1 โจคยองมินจ้องดูตัวเอง

เป็นลักษณะการจ้องมองแบบยอมยอมรับเพศสภาพของตนเอง เข้าใจในตนเองว่าเป็นผู้ที่อ่อนแอและไม่มีความสามารถ ไม่มั่นใจในตนเองแต่ไม่ใชการยอมรับการกดขี่จากสังคมชายเป็นใหญ่ กล่าวคือมีความเข้าใจและรู้ตนเองว่าอ่อนแอแต่ไม่ยอมให้ใครมากดขี่หรือรังแกพยายามสู้และเอาชนะด้วยตนเองให้ได้มากที่สุด

ตัวอย่างฉาก

ภาพที่ 4.6 ภาพการจ้องมองโจคยองมิน
ที่มา <https://www.imovie-hd.com/door-lock-2018/>

ฉากที่โจคยองมินทำสีหน้าที่ต้องยอมรับถึงการกระทำที่ตนทำให้เกิดความวุ่นวายในบริษัท

4.2.2 โอโฮโยจูจ้องดูตัวเอง

เป็นการจับจ้องดูตนเองในด้านความรื่นรมย์ที่มีความกล้าหาญและเข้มแข็งอาจจะเป็นในเชิงลักษณะความสุขที่เกิดจากการที่เห็น “ตนเอง” เช่น กล้าหาญ เสียสละซึ่งให้มีความสุขต่อตนเอง

ตัวอย่างฉาก

ภาพที่ 4.7 ภาพการจ้องมองของโอโฮโยจู
ที่มา <https://www.imovie-hd.com/door-lock-2018/>

4.3 วิธีที่ผู้หญิงจับจ้องมองตัวเอง

วิธีที่ผู้หญิงจับจ้องมองตัวเอง

4.3.1 โฉมของมินจ้องมองโอโฮโยจู

เป็นการจ้องมองในลักษณะของความเป็นหญิงที่เป็นใน “เชิงด้านบวก” เช่น เรื่องความอ่อนโยน การดูแลเอาใจใส่

ตัวอย่างฉาก

ภาพที่ 4.8 ภาพการจ้องมองโฉมของมินมองโอโฮโยจู
ที่มา <https://www.imovie-hd.com/door-lock-2018/>

โฉมของมินพูดว่า “แล้วเธอจะทำยังไงกับความสามารที่เธอมีล่ะ” แสดงให้เห็นถึงความ
เป็นห่วงว่าหากไม่ทำงานที่เดิมแล้วจะสามารถหางานทำได้หรือไม่จากความสามารถที่มี

4.3.2 โอลิโยจ้องมองโจคยองมิน

เป็นลักษณะการมองภายใต้เงื่อนไขอำนาจจากการมองเพศสภาพเดียวกันที่มีความอ่อนแอมากกว่าและการให้สื่อกับปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นลักษณะ “การจ้องมองดู”

ตัวอย่างฉาก

ภาพที่ 4.9 ภาพการจ้องมองของโอลิโยจ้องมองโจคยองมิน
ที่มา <https://www.imovie-hd.com/door-lock-2018/>

ฉากที่หลังจากโจคยองมินได้บอกกับโอลิโยจว เรื่องโดนคนโรคจิตติดตาม และโอลิโยจวพูดว่า “บ้าหรือ พี่ต่างหากที่ตกเป็นเหยื่อ”

4.3.3 เพื่อนร่วมงานจ้องมองโจคยองมิน

การจ้องมองของเพื่อนร่วมงานที่มีต่อโจคยองมินนั้น เป็นการจ้องมองแบบแฝงอำนาจ ภายใต้เงื่อนไขอำนาจซึ่งมองว่าโจคยองมินอ่อนแอกว่าซึ่งอยู่ในลักษณะที่กำลังทำการบางอย่างโดยอยู่ในลักษณะการเอาเปรียบ แต่มีใบหน้าที่ยิ้มแย้มให้ซึ่งตีความออกมาได้ว่าเป็นการจ้องมองที่มีนัยแอบแฝง

ตัวอย่างฉาก

ภาพที่ 4.10 ภาพการจ้องมองของเพื่อนร่วมงาน
ที่มา <https://www.imovie-hd.com/door-lock-2018/>

4.5 สรุปท้ายบท

จากการวิเคราะห์บทบาทในเชิงลักษณะการจ้องมองของตัวละครทั้งหมดนั้นจะเห็นว่าแต่ละบทบาทหน้าที่มีลักษณะการจ้องมองและมีความคิดต่อภาพที่แสดงออกมานั้นแตกต่างกัน เช่น ถึงแม้ในบางตัวละครจะมีลักษณะการจ้องมองและพูดคุยตรงหน้าแต่ในด้านความคิดภายในจิตใจอาจมีความคิดต่อภาพตรงหน้าตรงกันข้ามกับสิ่งที่เผยออกมา ซึ่งมีทั้งเชิงบวกและเชิงลบและมุมมองในด้านความเพลิดเพลินใจ แต่ในกรณีที่เกิดขึ้นในเรื่องฝ่ายชายส่วนใหญ่มีลักษณะความคิดในด้านของชายเป็นใหญ่อยู่ในทุกตัวละครชาย ซึ่งการจ้องมองความหมายมากกว่าแค่การมองดู เป็นการมองที่แฝงนัยของอำนาจมีอำนาจมากกว่า ผู้ถูกมองหรือสิ่งที่ถูกมองส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับเพศสภาพซึ่งเป็นการมองฝ่ายเพศตรงข้ามในมุมที่อ่อนแอกว่าและต้องการถูกปกป้องรวมไปถึงการกดขี่ในลักษณะต่าง ๆ

การจ้องมองของตัวละครชายต่อตัวละครหญิง โดยส่วนใหญ่จะเป็นการจ้องมองเพื่อชื่นชมรูปร่างหน้าตา เพื่อให้เกิดความพึงพอใจในตนเอง แฝงเร้นไปด้วยอำนาจต่าง ๆ ที่เห็นได้ชัดคือ อำนาจชายเหนือกว่า โดยจ้องมองผ่านบทบาทต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น ตำรวจ ผู้อำนวยการ ผู้จัดการ ยาม หรือช่างตัดไม้ ถึงแม้ว่าการจ้องมองของเพศชายที่มีต่อเพศหญิงจะมีวัตถุประสงค์เหมือนกันหรือคล้ายกัน แต่แสดงออกในรูปแบบต่าง ๆ ไม่เหมือนกัน และผู้ที่ถูกจ้อง ก็มีความรู้สึกแตกต่างกันไปจากผู้จ้อง ตัวอย่าง ผู้จัดการธนาคารจ้องตัวละครหญิงในรูปแบบเดียวกับที่ช่างตัดไม้หรือโรคจิตจ้อง คือจ้องเพื่อชื่นชมความงาม แต่ความรู้สึกของคนที่ถูกจ้องก็รู้สึกต่างกันไป ขึ้นกับบทบาทและชนชั้น หากถูกคนชนชั้นล่างจ้องมอง จะรู้สึกเป็นอันตรายมากกว่าคนชนชั้นกลางจ้อง ในขณะที่เดียวกัน ตัวละครหญิงจ้องมองดูตนเอง ตัวละครหลักหญิงหรือโจคยองมิน มองว่าตนเองอ่อนแอ การแสดงออกและลักษณะนิสัย

ของโจคยองมินจึงตกเป็นเหยื่อให้คนอื่นรังแกและกดขี่ทั้งจากเพศหญิงและเพศชาย แตกต่างจากเพื่อนสนิทของเธอคือ โอฮโยจู ที่มีการจ้องมองตนเองว่าเข้มแข็ง แข็งแรง ซึ่งในเรื่องไม่ปรากฏว่าคนที่มีลักษณะเข้มแข็งแบบนี้ถูกรังแกและกดขี่เลย และการจ้องมองของตัวละครหญิงที่มีต่อเพศหญิง การจ้องมองประเภทนี้ทำให้เห็นได้ชัดว่า เพศหญิงต่างก็มองเพศหญิงด้วยการแฝงอำนาจได้เช่นกัน

บทที่ 5

ภาพแทนของสังคมชายเป็นใหญ่กับภาพยนตร์เรื่อง Door lock

เนื้อหาในบทที่ 5 ของงานวิจัยเรื่อง “สังคมชายเป็นใหญ่กับภาพยนตร์เรื่อง Door lock” เป็นผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 คือ เพื่อศึกษาภาพแทนของสังคมชายเป็นใหญ่กับภาพยนตร์เรื่อง Door lock ซึ่งสังคมชายเป็นใหญ่ที่ปรากฏในสื่อภาพยนตร์เรื่อง Door lock ภาพยนตร์ไม่เพียงนำเสนออย่างตรงไปตรงมาในรูปแบบเดียว แต่เสนอในรูปแบบทางอ้อมหรือแฝงความหมายอีกด้วย ซึ่งต้องอาศัยการตีความและวิเคราะห์เพื่อให้เกิดความเข้าใจในประเด็นเนื้อหาสาระสำคัญของภาพยนตร์ ต้องการจะสื่อ ผู้วิจัยจึงใช้แนวคิดภาพแทนของสจวร์ต ฮอลล์ (Stuart Hall) มาศึกษาผ่านตัวละครต่าง ๆ และเนื้อเรื่องที่ปรากฏ จากการวิเคราะห์ภาพแทนของสังคมชายเป็นใหญ่ที่ปรากฏในภาพยนตร์ดังกล่าว สามารถแบ่งเป็น 3 ประเด็น ได้ดังนี้คือ ประเด็นแรก ภาพแทนของสังคมชายเป็นใหญ่ ประเด็นที่สองภาพยนตร์เรื่อง Door lock กับการผลิตชายเป็นใหญ่ และประเด็นสุดท้ายคือ บทสรุป มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.1 ภาพแทนของสังคมชายเป็นใหญ่กับภาพยนตร์เรื่อง Door lock

ภาพแทนเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นมา เพื่อเป็นการประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคม เป็นผลผลิตความหมายของสิ่งที่คิด แนวคิดภาพแทนของสจวร์ต ฮอลล์ (Stuart Hall) สามารถนำมาวิเคราะห์ผ่านเนื้อหากับภาพยนตร์เรื่อง Door lock เพื่อให้เกิดความเข้าใจในสิ่งที่ผู้ผลิตต้องการจะสื่อได้มากขึ้น จากการวิเคราะห์ ทำให้ทราบว่าภาพแทนของสังคมชายเป็นใหญ่กับภาพยนตร์เรื่อง Door lock มี 2 ภาพแทนคือ ภาพแทนความไม่เท่าเทียมทางเพศ และภาพแทนการทำงานในระบบชายเป็นใหญ่ อธิบายได้ดังต่อไปนี้

5.1.1 ภาพแทนความไม่เท่าเทียมทางเพศ

ความไม่เท่าเทียมทางเพศหรือว่าความรุนแรงทางเพศนั้น คือประเด็นหลักที่ภาพยนตร์เรื่อง Door lock ต้องการจะสื่อ โดยนำเสนอเรื่องราวผ่านตัวตัวละครหลักหญิงที่ชื่อ โจคยองมิน เธอเป็นพนักงานธนาคารหญิงสาวหน้าตาธรรมดา อาศัยอยู่ในห้องเล็ก ๆ เพียงคนเดียวในอพาร์ทเมนต์แห่งหนึ่ง เธอมีบุคลิกที่เงียบขรึม ไม่สูงส่งกับใคร และไม่คุยกับคนแปลกหน้า ชีวิตเธอดูเหมือนจะปกติในสังคม แต่เธอกลับเผชิญปัญหาต่าง ๆ ในแทบ ๆ ทุกวันจากผู้ชายรอบกาย ตั้งแต่ ปัญหาคนแปลกหน้าพยายามปลดล็อกรหัสเข้าห้องของเธอ ปัญหาการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ไม่เป็นธรรมและยังรุกรานความเป็นส่วนตัวของเธอ ปัญหาการถูกคุกคามจากลูกค้าที่ธนาคาร ที่ต่อมากลายเป็นstalker หรือโรคจิตที่แอบตามเธอไปในทุก ๆ ที่ เธอมีผู้จัดการธนาคารที่คอยช่วยเหลือเธอเสมอแต่เขาก็เหมือนมีความสนใจในตัวเธอ และ ปัญหาของผู้อำนวยการธนาคารที่ไม่มีความเป็นธรรมกับเธอในหน้าที่การทำงาน นอกจากนี้ยามผู้ดูแลอพาร์ทเมนต์ที่เธออาศัยอยู่ยังมีพฤติกรรมที่น่าสงสัยอีกด้วย

ตลอดทั้งเรื่องจะให้เห็นปัญหาความไม่เท่าเทียมทางเพศที่เกิดขึ้นกับโจคยองมินที่เกิดขึ้นจากตัวละครชายผ่านในลักษณะหรือรูปแบบการกระทำต่าง ๆ ทั้งแบบทางตรงและทางอ้อม แบบทางตรงคือแบบที่กล่าวมาข้างต้น แต่ยังมีบางลักษณะที่เป็นรูปแบบทางอ้อมที่ต้องอาศัยการตีความอีกทีหนึ่ง จากการวิเคราะห์ทำให้ทราบว่าบางฉากก็แสดงถึงความไม่เท่าเทียมทางเพศ ยกตัวอย่าง ความแตกต่างของการแต่งตัวของเพศหญิงและเพศชาย เช่น สถานที่ทำงานของโจคยองมิน เครื่องแบบการแต่งกายของพนักงานที่แตกต่างกัน ผู้ชายใส่กางเกง ขณะที่ผู้หญิงต้องใส่กระโปรง รองเท้าส้นสูง ซึ่งก่อให้เกิดความไม่สบายตัวจากการแต่งตัว ลักษณะเหล่านี้ก็สามารถสะท้อนถึงความไม่เท่าเทียมทางเพศได้ การแต่งกายในพื้นที่สาธารณะนั้นเป็นอันเข้าใจในสังคมชายเป็นใหญ่อย่างที่ว่าไม่มีความเท่าเทียมระหว่างเพศอยู่จริงทุกประการ เนื่องจากสังคมจะปลูกฝังค่านิยมผู้ชายทำได้ตามใจแต่ผู้หญิงยังต้องอยู่ในกรอบและกฎเกณฑ์ของระเบียบอยู่เสมออย่างในสถานที่ทำงานผู้หญิงต้องแต่งกายให้ถูกต้องและมีมาตรฐานทุกระเบียบนี้ แต่ในขณะที่ฝ่ายชายถึงแม้จะใส่เพียงเชิ้ตตัวเดียวและไม่ได้ใส่กรอบคลุมพร้อมกับสูทในสังคมก็ยังมองเป็นเรื่องปกติที่ไม่ได้ดูไม่ดีหรืออย่างไร แต่หากเป็นฝ่ายหญิงกระทำเช่นกันใส่เพียงเชิ้ตหนึ่งตัวจะทำให้ภาพการจ้องมองของบุคคลอื่นแตกต่างกันไป อันเป็นเนื่องจากค่านิยมทางด้านสรีระที่แตกต่างและในสังคมชายเป็นใหญ่มองว่าไม่ควรแต่งกายให้สรีระของเพศหญิงเด่นชัดมากเกินไป ในมุมมองนี้เองจึงทำให้ภาพแทนของการจ้องมองทางด้านเพศสภาพในการแต่งกายยัง

ต้องมีบรรทัดฐานให้เพศหญิงอยู่และการแต่งกายออกนอกกรอบที่ถูกกำหนดไว้อาจเป็นเรื่องที่ผิดและไม่สมควรในสังคมชายเป็นใหญ่นั้น และในอีกมุมกลับกันเพศชายก็ไม่จำเป็นต้องให้ความสำคัญในด้านการแต่งกายทั้งในพื้นที่ส่วนตัวและพื้นที่สาธารณะเช่นเดียวกัน

นอกจากนี้ ตัวละครชายในเรื่องหรือที่กล่าวมาข้างต้นนั้นต่างก็มีบทบาทอาชีพที่แตกต่างกันไป ทั้งเป็นนายจ้างที่เป็นชนชั้นกลาง อย่าง รองผู้อำนวยการธนาคาร ผู้จัดการธนาคาร นักสปีล และ ลูกจ้างอย่าง ลูกค้าที่ทำงานธนาคารของโจคยองมินที่มีอาชีพช่างตัดไม้ และยามที่ดูแลพาร์ทเมนต์ของโจคยองมิน นั้นหมายความว่า บทบาทอาชีพใด ๆ ชนชั้นใด ๆ ก็ตาม ต่างก็สามารถเป็นผู้สร้างความไม่เท่าเทียมหรือความรุนแรงต่อเพศหญิงได้

ตัวอย่างฉากความไม่เท่าเทียมทางเพศที่ปรากฏกับภาพยนตร์เรื่อง Door lock

(1) ตำรวจไม่เชื่อคำให้การของโจคยองมิน เรื่องที่มีคนแปลกหน้าพยายามบุกรุกห้องของเธอ โดยการพยายามปลดล็อกประตูที่หน้าห้องเธอ เจ้าหน้าที่ตำรวจเชื่อว่าเธอแต่งเรื่องขึ้นมา แล้วยังคงกล่าวว่า ผู้หญิงส่วนใหญ่มักจะแต่งเรื่องขึ้นมาเอง

ภาพที่ 5.1 ภาพความไม่เท่าเทียมทางเพศ
ที่มา <https://www.imovie-hd.com/door-lock-2018/>

(2) ตำรวจหรือนักสืบที่ตัดสินใจรวดเร็วไร้การคิดพิจารณา ไม่เชื่อคำให้การของโจคยองมิน และตัดสินว่าเธอเป็นผู้ลงมือก่อเหตุในคดีฆาตกรรม ทั้งที่เธอเป็นเหยื่อกำลังถูกคุกคาม และตัดสินโดยไม่มีหลักฐานใด ๆ จากการสอบปากคำด้วยอารมณ์ฉุนเฉียวของนักสืบทำให้โจคยองมินไม่สามารถให้ความร่วมมือได้

ภาพที่ 5.2 ภาพความไม่เท่าเทียมทางเพศ
ที่มา <https://www.imovie-hd.com/door-lock-2018/>

การทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีต่อตัวละครโจคยองมิน คือการปฏิบัติหน้าที่ที่ไม่เป็นธรรมต่อเพศหญิง เจ้าหน้าที่ไม่ได้ให้ความช่วยเหลือและให้ความสำคัญของปัญหาของเพศหญิงเท่าที่ควร จนกระทั่งเกิดสามารถกลายเป็นปัญหาใหญ่หรืออาชญากรรมได้ในที่สุด ภาพยนตร์พยายามตั้งคำถามกลับไปยังสังคมที่ว่า เพราะเหตุใด เจ้าหน้าที่ตำรวจส่วนใหญ่ต้องรอให้เกิดเหตุการณ์จริง ๆ ถึงจะรับแจ้งความ หรือถึงจะให้ความช่วยเหลือ จากในเรื่อง สุดท้ายแล้วการทำงานไม่รอบคอบของเจ้าหน้าที่ตำรวจและมองปัญหาของเพศหญิงเป็นเรื่องเล็ก ทำให้เกิดผลกระทบร้ายแรงตามมา

สังคมชายเป็นใหญ่ที่ปรากฏอย่างชัดเจนในภาพยนตร์ความรุนแรงทางเพศซึ่งปรากฏอยู่หลายฉาก โดยผู้ที่สร้างความรุนแรงทางเพศคือ ตัวละครชาย และผู้ที่ได้รับความรุนแรงทางเพศคือ ตัวละครหญิง ความรุนแรงทางเพศปรากฏออกมาหลายฉาก ผ่านตัวละครชาย 2 ตัวละคร คือ ช่างตัดไม้หรือ คนโรคจิต ที่เป็นลูกค้ำที่ธนาคารของโจคยองมิน และ ยาม ที่เป็นผู้ดูแลพาร์ทเมนต์ที่โจคยองมินอาศัยอยู่

ตัวอย่างฉากความรุนแรงทางเพศที่ปรากฏกับภาพยนตร์เรื่อง Door lock

(1) ช่างตัดไม้ ในกายแรกเป็นลูกค้ำที่ธนาคารของโจคยองมิน เขาได้ตกหลุมรักโจคยองมิน และได้เชิญชวนให้เธอไปเดทกับเขา แต่เมื่อโจคยองมินปฏิเสธ ช่างตัดไม้ได้เปลี่ยนมาใช้คำพูดที่หยาบคายและเสียงดังกับเธอ จนกระทั่งเขาถูกเจ้าหน้าที่เชิญออกจากธนาคาร

ภาพที่ 5.3 ภาพความรุนแรงทางเพศ
ที่มา <https://www.imovie-hd.com/door-lock-2018/>

ภาพที่ 5.4 ภาพความรุนแรงทางเพศ
ที่มา <https://www.imovie-hd.com/door-lock-2018/>

(2) ภายใต้ออมา ช่างตัดไม้กลายเป็น stalker หรือโรคจิตที่แอบย่องตามโจคยองมิน ขณะ
ที่โจคยองมินกำลังรอรถโดยสารประจำทางเพื่อที่จะกลับที่พักของเธอ ช่างไม้ก็ได้โผล่มาดักรอและชวน
เธอไปเดทอีกครั้ง เมื่อโจคยองมินปฏิเสธ ช่างตัดไม้คนนี้ก็ได้จับที่ข้อแขนของโจคยองมินเพื่อที่จะให้เธอ
ไปกับเขา

ภาพที่ 5.5 ภาพความรุนแรงทางเพศ
ที่มา <https://www.imovie-hd.com/door-lock-2018/>

(3) ช่วงตัดไม้ต้องการแก้แค้นโจคของมินที่ไม่รักเขา จึงทำร้ายร่างกายเพื่อนสนิทของโจค ของมิน โดยการแอบตั้งกล้องในห้องของเพื่อนเธอ และแอบอาศัยอยู่ในห้องเพื่อนของเธอเพื่อทำร้ายร่างกาย

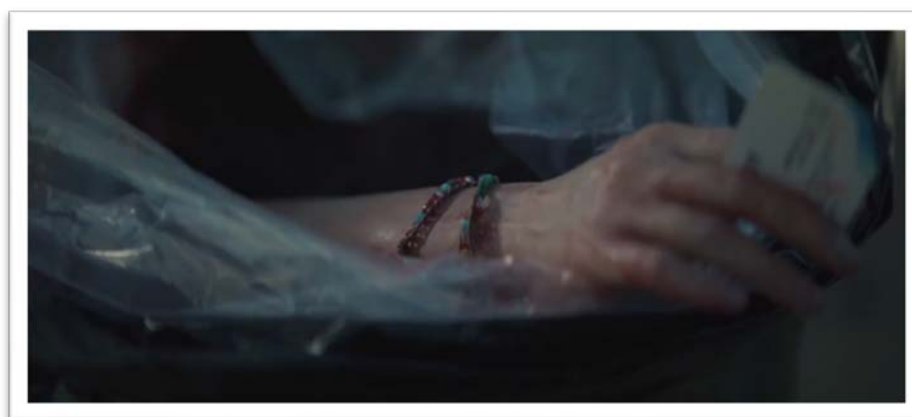
ภาพที่ 5.6 ภาพความรุนแรงทางเพศ
ที่มา <https://www.imovie-hd.com/door-lock-2018/>

(4) ยามที่อพาร์ทเมนต์ของโจคของมิน ได้ลักพาตัวผู้หญิงคนหนึ่งมากักขังไว้ที่บ้านของตนเอง และใช้ความรุนแรงกับเธอ โดยการจับมัดและทำการทรมานเธอ

ภาพที่ 5.7 ภาพความรุนแรงทางเพศ
ที่มา <https://www.imovie-hd.com/door-lock-2018/>

(5) ตำรวจพบศพผู้หญิงปริศนา โดยหลักฐานที่ค้นพบในที่เกิดเหตุ นั้นเกี่ยวข้องกับอาชีพของช่างตัดไม้

ภาพที่ 5.8 ภาพความรุนแรงทางเพศ
ที่มา <https://www.imovie-hd.com/door-lock-2018/>

ปัญหาเหล่านี้ที่โจคยองมินเผชิญนั้นเกิดขึ้นตั้งแต่ที่อยู่อาศัยของเธอเอง ซึ่งตามความจริงแล้วที่อยู่อาศัยนั้นควรจะเป็นพื้นที่ส่วนตัวที่เราสามารถไว้วางใจได้มากที่สุด สิ่งที่เกิดขึ้นคือความรุนแรงทางเพศซึ่งสามารถเกิดขึ้นได้ทั้งในที่สาธารณะ ที่ทำงาน หรือแม้กระทั่งที่อยู่อาศัย นั่นหมายความว่า ความรุนแรงทางเพศเกิดขึ้นได้ทุกที่ เพราะฉะนั้นปัญหานี้ไม่ใช่เรื่องไกลตัว และไม่มีที่ใดที่รอดพ้นจากความรุนแรงได้แม้กระทั่งที่ส่วนตัว จากในเรื่องถึงแม้จะเป็นที่ทำงาน ที่มีคนอยู่เป็นจำนวนมาก แต่เพศชายผู้ก่อเหตุความรุนแรงทางเพศก็ไม่ได้เกรงกลัวใด ๆ ไม่กลัวสายตาใคร ไม่กลัวความผิดของตนเอง เพราะมองว่าเป็นเรื่องปกติในสังคม และแสดงอำนาจต่อเพศหญิง สร้างความหวาดกลัว นี่จึงถือเป็นส่วนหนึ่งของสังคมชายเป็นใหญ่

ในเรื่องปรากฏฉากความรุนแรงทางเพศเป็นอยู่มาก กล่าวคือตัวละครชายคือผู้สร้างความรุนแรง และตัวละครหญิงคือผู้ที่ได้รับความรุนแรง ในเรื่องโจคยองมินและเพื่อนสนิทโจคยองมินต่างก็โดนทำร้ายร่างกายจากตัวละครที่เป็นเพศชาย นั่นสะท้อนว่า เพศชายคือผู้ที่ได้เข้ามาสร้างอำนาจ

เหนือในตัวเพศหญิง ซึ่งเป็นผลมาจากโครงสร้างสังคมชายเป็นใหญ่ที่ทำให้เพศชายกล้าแสดงอำนาจต่อเพศหญิง กล้ากระทำความผิด และกลายเป็นเรื่องปกติในสังคม

เพศหญิงเป็นเหยื่อของสังคมชายเป็นใหญ่โดยเฉพาะผู้หญิงอ่อนแอและไม่มีทางสู้ แต่ในสังคมนี้นั้นแม้แต่ผู้หญิงที่เข้มแข็งและมีความสามารถก็โดนกดขี่และตกเป็นเหยื่ออย่างง่ายด้ายได้เช่นเดียว ซึ่งพวกเขามองว่าผู้หญิงไร้ความสามารถและจัดการได้ง่าย จึงไม่ได้สนใจว่าจะเป็นเพศหญิงในลักษณะใดเพราะผู้ชายที่ถูกปลุกฝังมาในสังคมลักษณะนี้นั้นมองผู้หญิงทุกคนจัดอยู่ในประเภทเดียวกันทั้งหมดคือชนชั้นของสัญลักษณ์แห่งความอ่อนแอและเป็นสนามอารมณ์

ภาพแทนของสังคมชายเป็นใหญ่ในด้านเพศเป็นสิ่งที่ไม่มีความเท่าเทียมกันอยู่เสมอ อย่างเช่น เพศสภาพที่แตกต่างกันผู้หญิงก็ยังคงเป็นฝ่ายที่เสียเปรียบหรือถูกเอาเปรียบอยู่เสมอในมุมกลับกันเพศชายไม่ได้มีความแตกต่างในระบบสังคมชายเป็นใหญ่เลย ตั้งแต่ระหว่างเพศชายและหญิงซึ่งอันเป็นที่มองเห็นเป็นภาพที่ชัดเจนในเรื่องของความไม่เท่าเทียม ผู้ชายคือผู้ที่อยู่บนจุดสูงสุดของห่วงโซ่อาหารในสังคม เพศหญิงเปรียบอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าลงมาไม่มีอำนาจเท่าเทียมใด ๆ ทั้งการใช้ชีวิต การทำงาน การตัดสินใจต่าง ๆ และผู้ชายมองว่าเพศหญิงยังอ่อนแอและต้องได้รับความช่วยเหลือจากเพศชายเสมอไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์แบบใดระหว่างเพศชายด้วยกันที่อยู่ในระดับเดียวกัน เช่นผู้จัดการและรองผู้จัดการยังไม่มีสิ่งที่ทำให้เห็นภาพความแตกต่างกันหรือการถูกกดขี่กันอย่างชัดเจน ซึ่งตีความตามภาพแทนที่เห็นได้ว่าระบบสังคมชายเป็นใหญ่ยังมีสถานะการประนีประนอมและให้ความสำคัญในด้านความเท่าเทียมต่อเพศชายด้วยกันอยู่เสมอ แต่ตัดมาที่เพศชายที่อยู่ชนชั้นล่างสุดหรือหมายถึงผู้ที่ประกอบอาชีพที่ต้อยกว่าหรืออาชีพช่างตัดไม้ที่รายได้น้อย อย่างชายโรคจิต ในด้านภาพแทนนั้นยังไม่สามารถระบุได้ชัดเจนในเรื่องของความไม่เท่าเทียม กล่าวคือ ถึงแม้จะอยู่ในชนชั้นที่แตกต่างจากบุคคลด้านบนก็ตาม แต่ก็ยังมีความเท่าเทียมในตัวเองอยู่ดี มีอิสระในการกระทำและไม่ตกเป็นเหยื่อทางอารมณ์ของใคร แต่ในมุมมองภาพแทนระหว่างเพศหญิงด้วยกันก็ยังมี ความไม่เท่าเทียมเกิดขึ้น ซึ่งในการทำงานที่มีเพื่อนร่วมงานพยายามเป็นจุดเด่นและพยายามอยู่เหนือกว่ากันขึ้นไปและพยายามกดขี่เพศเดียวกันให้อยู่จุดที่ต่ำกว่าเพื่อทำให้ตัวเองมีอำนาจเหนือกว่าอีกฝ่าย หรือในมุมมองเพื่อนร่วมงานที่ให้ความช่วยเหลือกันยังมีความไม่เท่าเทียมแฝงอยู่ คือในมุมมองของแต่ละฝ่ายทางด้านความแข็งแรงของฝ่ายหนึ่งและความอ่อนแอของอีกฝ่ายที่มีความแตกต่างกัน ซึ่งฝ่ายที่มีความแข็งแรงและสภาพจิตใจที่ดีกว่าไม่ได้อยู่ในจุดที่เป็นเหยื่อในด้านอารมณ์ของเพศชาย แต่ในอีกมุมมองคือฝ่ายที่มี

สภาพร่างกายและจิตใจอ่อนแอกว่านั่นตกเป็นเหยื่อทางอารมณ์ของเพศชายอย่างง่ายดาย ดังนั้นในความเท่าเทียมของเพศหญิงก็ยังมีสิ่งที่มองเห็นถึงความไม่เท่าเทียมอยู่ดี กลับกันในส่วนของเพศชาย ถึงแม้ในบางครั้งสังคมจะตัดสินให้อยู่คนละระดับหรือชนชั้นในความเป็นชายยังสามารถทำให้ไม่มีสิ่งที่ด้อยกว่ากันมากมายหรือไม่มี ความแตกต่างในสังคมที่จะถูกกดขี่ได้เท่าเพศหญิงเลย

5.1.2 ภาพแทนการทำงานในระบบชายเป็นใหญ่

ภาพแทนในมุมมองของระบบชายเป็นใหญ่ตั้งแต่ในการทำงานที่ระดับผู้จัดการและรองผู้จัดการที่มีอำนาจมากที่สุดหรือรวมไปถึงตำแหน่งการทำงานนักสืบ จะเห็นว่าล้วนเป็นเพศชายทั้งสิ้น และในสังคมมีความเชื่อว่าเป็นตำแหน่งที่เหมาะสมสำหรับเพศชายในกรณีของทางด้านสังคมชายเป็นใหญ่ซึ่งจะเห็นว่าในตำแหน่งนั้นในสังคมแทบจะไม่มีเพศหญิงอยู่เหนือกว่าเพศชายเลย ซึ่งเป็นอันไม่สามารถทำความเข้าใจและยอมรับได้หากในสังคมนั้นเพศหญิงอยู่เหนือกว่าในด้านการทำงาน ในสังคมชายเป็นใหญ่มีตรรกะความคิดเชื่อว่าผู้หญิงด้อยกว่า อารมณ์ร้อน และไม่มีประสิทธิภาพในการตัดสินใจในเรื่องใดได้ จึงมองว่าผู้หญิงไม่ควรอยู่เหนือการสั่งการแต่ควรอยู่ในระบบการทำงานระดับกลางหรือระดับรองรับคำสั่งแบบระดับล่างจากทางระดับระดับบนเพียงเท่านั้น มันคือสิ่งที่เป็นชุดของความคิดในมุมเดียวของระบบสังคมเช่นนี้ทำให้ผู้ชายมีอำนาจในการตัดสินใจมากกว่าเพศหญิงอยู่เสมอ

ดังที่ปรากฏในเรื่อง รองผู้อำนวยการและผู้จัดการธนาคารล้วนเป็นเพศชาย และไม่ปรากฏเพศหญิงในตำแหน่งงานที่สูงเหล่านี้ ขณะเดียวกันเพศหญิงจะมีตำแหน่งงานเพียงลูกจ้างหรือพนักงานธรรมดาเท่านั้น เป็นภาพแทนที่เพศชายถืออำนาจในสังคม ตั้งแต่สังคมการทำงาน หน้าที่ตำแหน่งงานสูง ๆ หรือหัวหน้างาน มักจะเป็นตำแหน่งของเพศชาย และหากที่ โฉมของมินได้รับการจ้างทำงานต่อ รวมถึงฉากที่ถูกไล่ออกจากงานทั้งที่ไม่ได้ทำความผิด เธอไม่ได้รับความยุติธรรมใดๆ ก็ขึ้นอยู่กับรองผู้อำนวยการที่เป็นเพศชาย เพราะฉะนั้นเพศชายเปรียบเป็นเพศที่ผู้กุมอำนาจต่อเพศหญิง ตั้งแต่ชีวิตการทำงานของพวกเขา ปัญหาเหล่านี้มาจากโครงสร้างทางสังคมที่กดทับเพศหญิง และเอื้อให้ถืออำนาจและรังแกเพศหญิง

ตัวอย่างฉากการทำงานในระบบชายเป็นใหญ่

โจคยองมินได้รับคำชมจากผู้จัดการว่ามีความสามารถในการทำงานได้ดี รองผู้อำนวยการจึงมีความต้องการที่จะให้โจคยองมินเป็นพนักงานในบริษัทนี้ต่อไปโดยการต่อสัญญาให้เธอ เพื่อต้องการให้บริษัทมีคนทำงานที่อยู่ในบริษัทต่อไป ต่อมาเมื่อโจคยองมินถูกสงสัยในคดีฆาตกรรม รองผู้อำนวยการจึงไล่โจคยองมินออกจากบริษัททันที โดยที่ไม่ได้ฟังเหตุผลและยังไม่ทราบความเป็นจริง ซึ่งเธอทำงานดีมาตลอดและเพิ่งได้รับการต่อสัญญาการจ้างงาน เป็นภาพของการทำงานในระบบชายเป็นใหญ่และยังเป็นภาพแทนภาพแทนของนายจ้างที่ไม่สนใจความจริงและความยุติธรรมกับลูกจ้าง เท่ากับภาพลักษณ์ขององค์กร

5.2 ภาพยนตร์เรื่อง Door lock กับการผลิตซ้ำชายเป็นใหญ่

ภาพยนตร์เรื่องนี้ก็เป็น Patriarchy ที่สุดท้ายแล้วนำเสนอว่า คนแย่สุดคือชนชั้นล่าง คนผิดคือผู้หญิงที่อ่อนแอที่ต้องเปลี่ยนบุคลิก ซึ่งจะเห็นได้ว่าในสังคมชายเป็นใหญ่คำว่าชนชั้นล่างในบางครั้งอาจจะไม่ได้หมายถึงผู้ที่ประกอบอาชีพที่ด้อยกว่า ฐานะด้อยกว่า การแต่งกายด้อยกว่า แต่มันคือความหมายของคำว่า ผู้หญิง ซึ่งอาจมีความหมายโดยนัยแฝงเข้าไปอีกเรื่องของความอ่อนแอ ซึ่งในสังคมชายเป็นใหญ่ผู้หญิงอ่อนแอคือคนที่อยู่ต่ำสุดในห่วงโซ่อาหาร มักมีความคิดว่าผู้หญิงอ่อนแอไม่สามารถทำอะไรได้ ไร้ประโยชน์ และเป็นบุคคลที่ไม่ได้รับความสนใจหรือเป็นบุคคลที่ถูกลืมนึกได้ในสังคม ซึ่งจะเป็นเหยื่อในด้านเพศสภาพของสังคมชายเป็นใหญ่อยู่เสมอทั้งในด้านอารมณ์ความรู้สึกที่มองว่าผู้หญิงเป็นเหยื่อทางอารมณ์เพียงเท่านั้น

และจะเห็นได้ว่าในสังคมชายเป็นใหญ่นั้นเป็นระบบที่ทำร้ายเพศสภาพที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน และถึงแม้จะไม่ใช่การทำร้ายซึ่งหน้าแต่มันคือการทำให้ผู้หญิงตกเป็นฝ่ายที่ไม่สามารถต่อสู้หรือเรียกร้องความเท่าเทียมให้ตนเองได้อยู่ดี เป็นการทำให้ผู้หญิงเป็นเหยื่อคือเรื่องปกติ ผู้หญิงอ่อนแอคือคนที่ไม่ดีมีประสิทธิภาพคือคนที่แย่ที่สุดและไม่มีความสำคัญในระบบของสังคมชายเป็นใหญ่อย่างสิ้นเชิง

5.3 สรุปท้ายบท

ภาพแทนของสังคมชายเป็นใหญ่อาจจะมีความแตกต่างออกไปทางด้านของชนชั้นที่เกิดขึ้นแต่อาจไม่สามารถปฏิเสธได้ว่าชนชั้นที่อยู่สูงที่สุดในสังคมยังเป็นผู้ที่มีเพศสภาพที่เป็นผู้ชายอยู่เสมอ ซึ่งสามารถทำให้เข้าใจได้ในเรื่องระบบของสังคมแห่งความไม่เท่าเทียมเมื่อคิดถึงชนชั้นล่างที่แฝงมาในรูปแบบเพศสภาพหรือรวมไปถึงแฝงมาในรูปแบบของอาชีพที่แตกต่างกัน และมองว่าชนชั้นล่างคือต้นเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในเรื่องต่าง ๆ เป็นชนชั้นที่อ่อนแอและเป็นปัญหาในสังคม โดยผู้หญิงไม่ว่าจะอยู่ในลักษณะใดก็ถูกเปรียบเทียบและถูกตัดสินใจตกเป็นเหยื่อเสมอมา ผู้หญิงที่เรียวร้อย ไม่สู้คนคือเป้าหมายแห่งการตกเป็นเหยื่อของสังคมชายเป็นใหญ่

ภาพยนตร์เรื่อง Door Lock นี้ก็ไม่ต่างกันในเรื่องของการตัดสินคนทั้งในเรื่องของชนชั้นที่มองว่าชนชั้นที่ต่ำกว่าคือผู้สร้างปัญหาผู้หญิงคือปัญหาโดยเฉพาะผู้หญิงที่อ่อนแอและไม่รู้จักปรับตัวในการเผชิญหน้าในสังคม ซึ่งในเรื่องนี้ให้ความสำคัญและยกย่องคนชนชั้นกลางคือเพศชายซึ่งในเรื่องคือการทำให้เพศชายคือผู้ที่ปกป้องและให้ความช่วยเหลือและตัดสินใจอย่างถูกต้องเสมอและผลึกภาวะความไม่เข้มแข็งและอ่อนแอให้ผู้หญิงและโทษว่าผู้หญิงในลักษณะนี้คือทำตนเองให้ตกเป็นเหยื่อด้วยตัวเอง ไม่รู้จักปกป้องตนเองได้และต้องขอความช่วยเหลือจากชนชั้นกลางเสมอ แต่ในอีกมุมภาพแทนที่แสดงให้เห็นถึงผู้หญิงด้วยกันก็ทำให้เห็นถึงความไม่เท่าเทียมระหว่างเพศเช่นเดียวกัน ผู้หญิงที่อ่อนแอและใจดีกว่าจะถูกเอาเปรียบโดยผู้หญิงที่เข้มแข็งกว่าทำให้ผู้หญิงที่อ่อนแอกว่าถูกมองว่าเป็นปัญหาซ้ำ

จากที่ได้ทำการวิเคราะห์ในปัญหาที่เกิดขึ้นไม่ใช่การที่ผู้หญิงจะมีบุคลิกภาพเป็นแบบใดแต่ปัญหาที่แท้จริงคือระบบของสังคมที่เอื้อต่อเพศชายมากเกินไปและทำให้มองว่าเพศหญิงนั้นกลายเป็นเพศสภาพที่อ่อนแอและไม่มีทางสู้ ไม่สามารถตัดสินใจในการกระทำใด ๆ ด้วยตัวเองได้ เพศชายจึงถูกมองว่าเป็นฮีโร่และเป็นผู้ที่มีความสำคัญในสังคมซึ่งเป็นระบบสังคมที่เกิดขึ้นมาแบบผิด ๆ ที่ควรได้รับการแก้ไข เพราะไม่ว่าในเพศสภาพใดก็ควรมีภาพแทนในมองที่เท่าเทียมกันไม่ควรมีการแบ่งแยกชนชั้นหรือเพศสภาพใด ๆ ให้เกิดการเปรียบเทียบดังที่เกิดขึ้น

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่อง “สังคมชายเป็นใหญ่กับภาพยนตร์เรื่อง Door lock” มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ เพื่อศึกษาการจ้องมองในสังคมชายเป็นใหญ่กับภาพยนตร์เรื่อง Door lock และ เพื่อศึกษาภาพแทนของสังคมชายเป็นใหญ่กับภาพยนตร์เรื่อง Door lock ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากภาพยนตร์เรื่อง Door lock และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบขึ้นข้อมูลทั้งหมดมาเรียบเรียง และวิเคราะห์ตามแนวคิดที่ได้ใช้ในการศึกษา โดยสามารถสรุปผลการศึกษาได้ ดังนี้

6.1 สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “สังคมชายเป็นใหญ่กับภาพยนตร์เรื่อง Door lock” ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

ลักษณะของชายเป็นใหญ่กับภาพยนตร์เรื่อง Door lock นั้นสามารถทำให้เข้าใจได้ว่า สังคมชายเป็นใหญ่แฝงอยู่ในสังคมปกติทั่วไป และคนทุกเพศ ทุกชนชั้นอาชีพสามารถล้วนเป็นผู้ประกอบสร้างให้สังคม ๆ หนึ่งกลายเป็นสังคมชายเป็นใหญ่ ซึ่งโครงสร้างสังคมชายเป็นใหญ่นี้อยู่ทุกสถาบันและพบเจอได้ทุกที่ตั้งแต่ที่บ้านไปจนถึงที่ทำงาน

ภาพแทนของสังคมชายเป็นใหญ่กับภาพยนตร์เรื่อง Door lock คือ ภาพแทนความไม่เท่าเทียมทางเพศและภาพแทนของการทำงานในระบบชายเป็นใหญ่ ที่แฝงไปด้วยความไม่เท่าเทียมทางชนชั้น คนที่มีอำนาจสูงสุดคือ เพศชายชนชั้นกลาง คนที่มีอำนาจน้อยที่สุดคือเพศหญิง

การจ้องมองในสังคมชายเป็นใหญ่กับภาพยนตร์เรื่อง Door lock แบ่งเป็นการจ้องมอง 3 ประเภท ตามแนวคิดของ Laura Melvey การจ้องมองประเภทแรกคือ การจ้องมองของเพศชายที่มีต่อเพศหญิง เป็นการจ้องมองเพื่อเกิดความเพลิดเพลินใจและแฝงอำนาจ และผู้ถูกจ้องหรือเพศหญิงเป็นเพียงวัตถุในการจ้องมอง เป็นการจ้องมองจองตัวละครที่มีหลากหลายบทบาทและชนชั้น ได้แก่ ตำรวจ ผู้อำนวยการ ผู้จัดการ ยาม หรือช่างตัดไม้ ถึงแม้ว่าการจ้องมองของเพช.2 อภิปรายผลการวิจัย

สังคมชายเป็นใหญ่ในภาพยนตร์เรื่อง Door lock ตามแนวคิดสตรีนิยม แนวคิดการจ้องมองแนวคิดภาพแทน สามารถอภิปรายได้ ดังนี้

แนวความคิดการจ้องมองของ Laura Mulvey ให้ความเห็นว่า ผู้จ้องมองจะเกิดความรู้สึกพึงพอใจหรือมีความสุขที่ได้จ้องผู้ถูกจ้อง ซึ่งในภาพยนตร์ ไม่ปรากฏการจ้องมองลักษณะนี้กับบางตัว

ละคร เช่น รองผู้อำนวยการธนาคาร ไม่ได้มีความรู้สึกเกลียดเกลียดหรือชื่นชมรูปร่างหน้าตา ของตัวละครหญิงแต่อย่างใด และการจ้องมองประเภท วิธีที่ผู้หญิงจ้องมองตนเองนั้น ในภาพยนตร์ไม่ปรากฏฉากที่แสดงถึงตัวละครหญิงจ้องมองตนเองอย่างชัดเจน ไม่มีการแสดงถึงความสุขหรือความพึงพอใจในการจ้องมองตนเองอีกด้วย ทำให้เข้าใจได้ว่า บางคำอธิบายในแนวความคิดการจ้องมองไม่สามารถครอบคลุมเนื้อหาในภาพยนตร์ทั้งหมด ทำให้ยากต่อการวิเคราะห์ข้อมูลภาพยนตร์โดยการใช้นี้แนวคิดนี้มาวิเคราะห์

จากแนวความคิดสตรีนิยม อธิบายไว้ว่า ระบบชายเป็นใหญ่เป็นสาเหตุสำคัญที่สุดที่ทำให้เกิดการกดขี่ผู้หญิง เป็นระบบอำนาจทางเพศ ซึ่งผู้ชายเป็นผู้ครอบครองอำนาจสูงสุดและสิทธิประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ซึ่งกับภาพยนตร์เรื่อง Door lock ได้ปรากฏเนื้อหาชายเป็นใหญ่ ทั้งความไม่เท่าเทียมทางเพศ การกดขี่ทางเพศ ความรุนแรงทางเพศ ที่เกิดขึ้นทั้งในพื้นที่ส่วนตัวและพื้นที่สาธารณะ ตลอดจนไปถึงได้เห็นการทำงานของระบบชายเป็นใหญ่ ที่ตำแหน่งงานสูง ๆ มักเป็นตำแหน่งของเพศชาย ในทางกลับกันเพศหญิงล้วนเป็นลูกจ้าง สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ แสดงถึงความโอกาสก้าวหน้าทางอาชีพของผู้ชายมากกว่าผู้หญิง ซึ่งตรงกับแนวความคิดสตรีนิยมที่ให้ความเห็นไว้

6.3 ข้อเสนอแนะของผลการวิจัย

จากการทำวิจัยนี้ได้มีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้ ภาพยนตร์เรื่อง Door lock สดุดท้ายแล้วก็เป็นการผลิตซ้ำความเป็นสังคมชายเป็นใหญ่ ภาพยนตร์ไม่ได้นำเสนอและแก้ปัญหาอย่างตรงจุด ภาพยนตร์แสดงให้เห็นว่า คนผิวยังคงเป็นคนชนชั้นล่าง และผู้หญิง คนชนชั้นล่างมีโอกาสน่าจะทำผิดมากกว่าคนชนชั้นกลาง และผู้หญิงที่โดนกระทำจากการกดขี่มักมีบุคลิกอ่อนแอ ซึ่งการนำเสนอเช่นนี้อาจเป็นการสร้างมายาคติให้คนเชื่อว่า คนชนชั้นล่าง และผู้หญิงที่มีบุคลิกเหล่านี้ เป็นคนผิด แต่ความจริงปัญหาของชายเป็นใหญ่ที่ก่อให้เกิดความไม่เท่าเทียมก็คือ เพศชายและเพศหญิง ที่หล่อหลอมเป็นผู้สร้างโครงสร้างสังคมชายเป็นใหญ่นี้ และคนทุกชนชั้นต่างก็เป็นผู้สร้างการกระทำที่ก่อให้เกิดความไม่เท่าเทียมทางเพศนี้ได้

บรรณานุกรม

หนังสือ (ภาษาไทย)

- พรสวรรค์ สุวรรณธาดา. (2552). **มโนทัศน์สตรีนิยม : ความเสมอภาคหญิงชายในนวนิยายไทย**. มนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์, ปีที่26, 13.
- วารุณี ภูริสินสิทธิ์. (2545), **สตรีนิยม: ขบวนการและแนวคิดทางสังคมแห่งศตวรรษที่ 20**. กรุงเทพฯ: คบไฟ

หนังสือ (ภาษาอังกฤษ)

- Hall, Stuart. (1997). **Representation: Cultural Representations and Signifying Practices**. London: Sage.

วิทยานิพนธ์

- คิมเบอร์รี่ เพอร์ซีเวอร์. (2560), **การ์ตูนออนไลน์ Lookism กับภาพแทนสังคมเกาหลีสไต์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเอเชียศึกษา, คณะอักษรศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ณัฐพล โทณะสุต. (2560), **AKB48 พื้นที่ของการเปลี่ยนแปลงความเป็นหญิง**. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเอเชียศึกษา, คณะอักษรศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ณัฐพล โทณะสุต. (2560), **AKB48 พื้นที่ของการเปลี่ยนแปลงความเป็นหญิง**. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเอเชียศึกษา, คณะอักษรศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ภัสวดี วิฑูตม์ศักดิ์. (2562), **ภาพสะท้อนสังคมประเทศเกาหลีสไต์จากตัวละคร ผ่านภาพยนตร์เรื่อง Perfect Proposal**. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเอเชียศึกษา, คณะอักษรศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร
- สิรภัทร สรวลสันต์. (2560), **ละคร Reply 1988 กับภาพแทนของสังคมเกาหลีสไต์**. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเอเชียศึกษา, คณะอักษรศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - นามสกุล	นางสาวภัทรินทร์ ศรีสุรพันธุ์
วัน เดือน ปีเกิด	27 มกราคม 2541
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	350 ซ.ประชากรราษฎร์บำเพ็ญ7 เขตห้วยขวาง แขวงห้วยขวางจ.กรุงเทพ 10310
ประวัติการศึกษา	
2559 – ปัจจุบัน	ระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ คณะอักษรศาสตร์ สาขาเอเชียศึกษา ภาษาจีน
2556 – 2558	ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร ภาษาอังกฤษ – จีน
2553 - 2555	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา กรุงเทพมหานคร

แบบโอนลิขสิทธิ์พระราชนิพนธ์

สาขาเอเชียศึกษา ภาษาเลือกภาษาจีน มหาวิทยาลัยศิลปากร

ข้าพเจ้า	นางสาวภัทรินทร์ ศรีสุรพันธุ์
นักศึกษาชั้นที่ 4	วิชาเอกเอเชียศึกษา ภาษาเลือกภาษาจีน
ภาคนิพนธ์	สังคมชายเป็นใหญ่กับภาพยนตร์เรื่อง Door lock
อาจารย์ที่ปรึกษาภาคนิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นาดยา อยู่คง
ที่อยู่ติดต่อได้ภายหลังสำเร็จการศึกษา	350 ซ.ประชากรราษฎร์บำเพ็ญ7 เขตห้วยขวาง แขวงห้วยขวางจ.กรุงเทพ 10310
หมายเลขโทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้	0619526155

ลิขสิทธิ์ของภาคนิพนธ์อันเป็นผลจากการศึกษาเล่าเรียน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรระดับปริญญาบัณฑิต ข้าพเจ้ายินดีโอนลิขสิทธิ์ตามมาตรา 17 วรรค 2 แห่ง พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 เป็นของคณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยมีกำหนดตลอดอายุคุ้มครองสิทธิ์

ลงนามผู้โอน.....

(นางสาวภัทรินทร์ ศรีสุรพันธุ์)

ลงนามผู้รับโอน.....

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....